

# Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

## Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

### ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

### ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ Μ'

Δευτέρα 26 Νοεμβρίου 2001

Αθήνα, σήμερα στις 26 Νοεμβρίου 2001, ημέρα Δευτέρα και ώρα 18.20', συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΓΕΙΤΟΝΑ**.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Σπυρίδωνα Σπύρου, Βουλευτή Κέρκυρας τα ακόλουθα:

#### Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΚΩΝ/ΝΟΣ ΚΙΛΤΙΔΗΣ με αναφορά του διαμαρτύρεται για παραλείψεις και παραβάσεις στην κατασκευή του αγωγού πετρελαίου Σκοπίων – Θεσσαλονίκης.

2) Ο Βουλευτής Καρδίτσας κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΙΟΥΦΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Στρατιωτικών Αναπήρων και Θυμάτων Υπαξιωματικών και Οπλιτών ζητεί την αύξηση των συντάξεων των μελών της.

3) Οι Βουλευτές κύριοι ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ και ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Συνταξιούχων ΔΕΗ Κεντρικής Ελλάδας ζητεί τη μη υλοποίηση του άρθρου 34 παρ. 6 του Νόμου 2773/99 και του ΠΔ 51/2001.

4) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Προστασίας Ατόρων Αναπήρων «Η Γαλήνη» διαμαρτύρεται για την απόφαση της ΕΣΑΕΑ να μειωθεί το επίδομα των αναπήρων κατά 1,5%.

5) Ο Βουλευτής Αττικής κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΠΑΓΚΑΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Φορείς και Πολίτες της Αττικής υποβάλλουν προτάσεις για το ΠΔ 84/1984 που αφορά στην ίδρυση νέων βιομηχανιών – βιοτεχνιών στην Αττική.

6) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΟΥΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το 118<sup>ο</sup> Δημοτικό Σχολείο Αθηνών ζητεί να του χορηγηθεί ο αναγκαίος εξοπλισμός για την εύρυθμη λειτουργία του.

7) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΟΥΡΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Οργανισμός Καλλιτεχνικών Πολιτιστικών

Εκδηλώσεων ζητεί χρηματική ενίσχυση για την προβολή του 21ου Φεστιβάλ Πάτρας 2002.

8) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Μωσαϊκών Πλακάδων και συναφών τοιούτων «Ο ΕΡΜΗΣ» καταγγέλλει καθυστερήσεις στις αποφάσεις του ΙΚΑ Πύργου Ηλείας.

9) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Σωματείο Μωσαϊκών Πλακάδων και συναφών τοιούτων «Ο ΕΡΜΗΣ» καταγγέλλει την υπολειτουργία του ΙΚΑ Πύργου Ηλείας.

10) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Διγενής Νικόλαος ζητεί την αλλαγή της απόφασης Φ21/116/2000 που αφορά στις περιπτώσεις συνιδιοκτησίας.

11) Ο Βουλευτής Αθηνών κ. ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία οι μαθητές του Γυμνασίου και Λυκείου Καστελλόριζου ζητούν την επισκευή και ανακαίνιση του Ιερού Ναού του Αγ. Γεωργίου Σαντραπέ και τη λειτουργία του εκτός από τόπο λατρείας και ως βυζαντινού ή εκκλησιαστικού μουσείου.

12) Οι Βουλευτές κύριοι ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ και ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Σωματείο Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες Καλύμνου – Λέρου – Πάτμου και λοιπών Νήσων, ζητεί την ενεργοποίηση του άρθρου 4 του Ν. 2430.

13) Ο Βουλευτής Κορινθίας κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΤΣΩΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Νεφροπαθών Κορινθίας «Η ΕΛΠΙΔΑ» ζητεί τον άμεσο εξοπλισμό και τη λειτουργία της τεχνητής μονάδας νεφρού του νοσοκομείου Κορίνθου.

14) Ο Βουλευτής Φωκίδας κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΛΕΣΤΑΘΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύνδεσμος Συνταξιούχων ΔΕΗ Κεντρικής Ελλάδας διαμαρτύρεται για τη μη εγγραφή στον προϋπολογισμό του έτους 2002 του ποσού που αναλογεί για την κάλυψη των αναγκών του ΟΑΠ/ΔΕΠ.

15) Ο Βουλευτής Χίου κ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΒΑΡΙΝΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Ασφαλισμένοι του ΝΑΤ ζητούν την επίλυση συνταξιοδοτικού τους προβλήματος.

16) Ο Βουλευτής Θεσσαλονίκης κ. ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΠΥΡΙΔΙΟΥΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Εταιρεία «ATLAS CLEANING» καταγγέλλει ότι διατίθεται μειωμένο προσωπικό για τον καθαρισμό του αεροδρομίου Θεσσαλονίκης από την ανάδοχο εταιρεία καθαρισμού του.

17) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Πάρου ζητεί την ανακατασκευή και επισκευή τοίχων αντιστήριξης στο οδικό δίκτυο της νήσου Πάρου.

18) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Κάτοικος της νήσου Μήλου καταγγέλλουν καταπάτηση του αιγιαλού της νήσου Μήλου από ιδιώτη.

19) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Γυμνασίου Σίφνου με τάξεις Λυκείου ζητεί την άμεση τοποθέτηση καθηγητών στις κενές θέσεις του Σχολείου.

20) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Κοινότητα Νήσου Δονούσας ζητεί την πύκνωση των ακτοπλοϊκών δρομολογίων από και προς τη νήσο Δονούσα.

21) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία Ιατροί του Κέντρου Υγείας Μήλου ζητούν το Κέντρο Υγείας Μήλου να παραμείνει στο καθεστώς αρμοδιότητας του νοσοκομείου «Ευαγγελισμός» Αθηνών.

22) Ο Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία τα Βιοτεχνικά Πάρκα 'Ανω Πόλης Ηρακλείου, Αγίου Νικολάου, Ρεθύμνου και Αρκαλοχωρίου Κρήτης ζητούν οικονομική ενίσχυση από το Τρίτο Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης.

23) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΚΡΥΠΙΔΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία το Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Μεσολογίου Αιτωλ/νίας ζητεί την κάλυψη των κενών θέσεων εκπαιδευτικού προσωπικού ειδικοτήτων.

#### **Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ**

1. Στην με αριθμό 182/29-6-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ.719/4-9-01 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 182/29-6-2001 την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Σωτ. Χατζηγάκης και η οποία, αναφέρεται στο διορισμό αναπληρωτών εκπαιδευτικών Α/θμιας Εκπαίδευσης, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με το άρθρο 17 του ν. 1566/85 (ΦΕΚ 167 / 30-9-85) οι προσωρινοί αναπληρωτές καλύπτουν λειτουργικά κενά που δημιουργούνται στα σχολεία της Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης μετά την έναρξη του σχολικού έτους. Ειδικότερα αν για οποιαδήποτε αιτία απουσιάζουν από τα σχολεία εκπαιδευτικοί καθώς και αν υπάρχουν άλλες έκτακτες ανάγκες λειτουργίας των σχολείων, προσλαμβάνονται με αίτηση τους προσωρινοί αναπληρωτές με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου.

Το πρόβλημα των εγγεγραμμένων στην επετηρίδα εκπ/κών, που ενδεχομένως θίγονται από την αλλαγή του συστήματος διορισμών που έγινε με το ν.2525/97 αντιμετωπίστηκε κατά το καλύτερο δυνατό τρόπο με τον ψηφισθέντα νόμο για τους 16/μηνίτες του άρθρου 138 του ν.2725/95 σύμφωνα με τον οποίο οι εγγεγραμμένοι στους πίνακες διοριστέων εκπαιδευτικών του ν. 1566/85 μέχρι την 31-12-1997 που έχουν υπηρετήσει ως προσωρινοί αναπληρωτές ή ωρομίσθιοι στα δημόσια σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του προαναφερθέντος νόμου, καθώς και όσοι έχουν υπηρετήσει με την ίδια ιδιότητα σε τάξεις αθλητικής διεκδολυσσης (Τ.Α.Δ) εφόσον έχουν συμπληρώσει προϋπηρεσία τουλάχιστον (16) μηνών μέχρι την 30-6-1998 με πλήρες εβδομαδιαίο

υποχρεωτικό ωράριο διδασκαλίας ή με μειωμένο ωράριο με αναγωγή στο υποχρεωτικό εβδομαδιαίο ωράριο διδασκαλίας, εντάσσονται σε ενιαίο πίνακα διοριστέων με σειρά που εξαρτάται από την προαναφερθείσα συνολική προϋπηρεσία αυτών την 30-6-98.

Οι περιλαμβανόμενοι στον ενιαίο πίνακα του άρθρου 138 του ν. 2725/99 προσλαμβάνονται ως προσωρινοί αναπληρωτές και ωρομίσθιοι κατά απόλυτη προτεραιότητα έναντι των άλλων κατηγοριών υποψηφίων που αναφέρονται στην παρ. 7 του άρθρου 6 του ν. 2525/97 σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 1 παρ. 8 του ν. 2834 /2000 ( ΦΕΚ 160/7-7-2000 ΤΑ).

Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 7 του ν. 2834/2000 όσοι έχουν υπηρετήσει ως προσ. αναπληρωτές ή ωρομίσθιοι πριμοδοτούνται σε διαγωνισμό του ΑΣΕΠ ανάλογα με την προϋπηρεσία τους.

Σύμφωνα δε με το άρθρο 138 παρ.Ιζ οι περιλαμβανόμενοι στον ενιαίο πίνακα, κατά τους διορισμούς του έτους 2003 και εφεξής, εφόσον στο μεταξύ δεν έχουν διοριστεί σε μόνιμες θέσεις εκπαιδευτικών ή δεν έχουν διαγραφεί, διορίζονται σταδιακά με την σειρά εγγραφής τους στον οικείο πίνακα σε κενές οργανικές θέσεις εκπαιδευτικών και σε ποσοστά που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων με βάση το σύνολο των κενών οργανικών θέσεων κατά κλάδο.

Με τις προμνησθείσες ειδικές διατάξεις έχει επιδιωχθεί αφενός η απορρόφηση σημαντικού αριθμού προσ αναπληρωτών αφετέρου η πριμοδότηση όσων έχουν προσφέρει τις υπηρεσίες τους στα σχολεία της Α/θμιας και Β/θμιας Εκπ/σης της χώρας ως προσ. αναπληρωτές ή ωρομίσθιοι.

Τέλος, ψηφίστηκε πρόσφατα και είναι υπό δημοσίευση νομοσχέδιο με το οποίο ρυθμίζονται εξ' υπαρχής θέματα που αφορούν στη διαδικασία πρόσληψης των προσωρινών αναπληρωτών και ωρομισθίων εκπαιδευτικών όλων των κλάδων και ειδικοτήτων για την κάλυψη των διδακτικών αναγκών των σχολείων, το κείμενο του οποίου επισυνάπτεται.

Ο Υφυπουργός  
**ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ»**

2. Στην με αριθμό 542/17-7-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ'αριθμ. 2757/5-9-01 έγγραφο από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμό 542/17-7-2001 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Μαν. Στρατάκης, σας πληροφορούμε τα παρακάτω:

1. Με τις διατάξεις της Υ.Α. β -815135197 παρέχεται η δυνατότητα σε κατόχους αγροτικών φορτηγών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης (αγρότες), που μεταβαίνουν με τα οχήματά τους στους αγρούς για εργασία ή για συγκομιδή γεωργικών προϊόντων, να μεταφέρουν με τα εν λόγω οχήματά τους το εργατοτεχνικό προσωπικό από τους τόπους κατοικίας τους στους αγρούς, και αντίστροφα.

2. Παράλληλα με τις διατάξεις του άρθρου της υ.α. 6701/84 όπως αυτές τροποποιήθηκαν με την υ.α. Α12/4300/699/99, παρέχεται η δυνατότητα ταξινόμησης φορτηγών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης διπλής καμπίνας, (κουβούκλιο, με δεύτερη σειρά καθισμάτων με τρεις το πολύ θέσεις εκτός από αυτές του οδηγού και συνοδηγού), μικτού βάρους άνω των 4.000χιλ/νυν.

Τα οχήματα αυτά επιτρέπεται να τίθενται σε κυκλοφορία από πρόσωπα (επιχειρήσεις ή επαγγελματίες, συμπεριλαμβανομένων και των αγροτών), που πληρούν τις προϋποθέσεις για απόκτηση φορτηγού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης (ν. 1959/91), προκειμένου να μεταφέρουν με αυτά εργατοτεχνικό προσωπικό (μέχρι τρία πρόσωπα) προς εξυπηρέτηση των αναγκών τους.

3.Το Υπουργείο Οικονομικών είναι αρμόδιο για τη φορολογική τους μεταχείριση και τον καθορισμό των σχετικών εισφορών.

Ο Υπουργός  
**ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ»**

3. Στην με αριθμό 566/18-7-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 790/10-9-01 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 566/18-7-01 την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Παν. Χ. Ψωμιάδης και αφορά το κτιριακό συγκρότημα του «Ευκλείδη» στη Θεσ/νίκη σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Το προαναφερόμενο συγκρότημα είναι ιδιοκτησία του ελληνικού δημοσίου και κανένας χώρος δεν είναι νοικιασμένος. Μέχρι σήμερα δεν υπάρχει κανένα επίσημο έγγραφο του Νοσοκομείου ή της Νομαρχίας Θεσ/νίκης ή άλλου φορέα με το οποίο να ζητείται η παραχώρηση χώρων του συγκροτήματος από την Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

Ο Υφυπουργός  
**ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ»**

4. Στην με αριθμό 626/19-7-2001 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 797/10-9-2001 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 626/19-7-2001 την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Ανδρέας Ν. Λοβέρδος, σχετικά με τους αναπληρωτές εκπαιδευτικούς, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 6 του ν. 2525/1997, όπως συμπληρώθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 2740/99 και αντικαταστάθηκε από τον ν. 2834/2000, οι μετέχοντες στον διαγωνισμό που ΑΣΕΠ κατατάσσονται αρχικά σε πίνακες κατά φθίνουσα προϋπηρεσία, το βαθμό πτυχίου, τους μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών και τέλος κατατάσσονται σε πίνακες διοριστέων στις προκηρυχθείσες θέσεις κατά κλάδο και ειδικότητα.

Τέλος σας γνωρίζουμε ότι ψηφίστηκε και είναι υπό δημοσίευση νομοσχέδιο που ρυθμίζει εξ υπαρχής θέματα πρόσληψης προσωρινών αναπληρωτών και ωρομισθίων εκπαιδευτικών όλων των κλάδων και ειδικοτήτων για τις διδακτικές ανάγκες, το κείμενο του οποίου σας επισυνάπτεται.

Ο Υφυπουργός  
**ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ»**

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων)

5. Στην με αριθμό 555/17-7-2001 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2754/5-9-2001 έγγραφο από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμό 555/17-7-2001 που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Γ. Ορφανός σχετικά με την κυκλοφορία των φορτηγών αυτοκινήτων στις εθνικές οδούς τα Σαββατοκύριακα, σας πληροφορούμε τα παρακάτω:

Το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών με στόχο τη βελτίωση της οδικής ασφάλειας και τη μείωση των κυκλοφοριακών προβλημάτων και των τροχαίων ατυχημάτων, προώθησε με το ΥΠΕΧΩΔΕ και το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης την Κ.Υ.Α. οικ. 76802/6726 που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 1563 Β' 22-12-2000 «Μέτρα περιορισμού κυκλοφορίας φορτηγών αυτοκινήτων σε τμήματα των εθνικών οδών καθ' όλη τη διάρκεια του έτους».

Ο έλεγχος εφαρμογής της ανωτέρω απόφασης διενεργείται από τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης.

Ο Υπουργός  
**ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ»**

6. Στην με αριθμό 829/31-7-2001 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2792/5-9-2001 έγγραφο από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμό 829/31-7-2001, που κατέθεσαν στη Βουλή οι Βουλευτές κύριοι Κων. Τσιπλάκης και

Παν. Παναγιωτόπουλος, σχετικά με τη διενέργεια των ελέγχων αλκοτέστ σας πληροφορούμε ότι το υπόψη θέμα έχει ήδη απασχολήσει τη Διарκή Επιτροπή Μελέτης και Αναθεώρησης του Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας, που λειτουργεί στο Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών, η οποία αφού εξέτασε όλες τις παραμέτρους του θέματος, συνέταξε και εισηγήθηκε την τροποποίηση του άρθρου 42 του Κ.Ο.Κ.

Το σχέδιο της προτεινόμενης τροποποίησης έχει διαβιβασθεί στη νομοπαρασκευαστική επιτροπή του Υπουργείου, και ευρίσκεται στο στάδιο της επεξεργασίας, ώστε να προωθηθεί για ψήφιση στη Βουλή.

Ο Υπουργός  
**ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ»**

7. Στην με αριθμό 806/27-7-2001 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 980/5-9-2001 έγγραφο από την Υφυπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 806/27-7-2001 ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κυρίους Αντ. Σκυλλάκο, Νικ. Γκατζή και Άγγελο Τζέκη, αναφορικά με θέματα των μεταναστών και σε ό,τι αφορά αρμοδιότητά μας και ειδικότερα στο θέμα της ελεύθερης πρόσβασης των μεταναστών στο σύστημα υγείας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σε περιπτώσεις επείγοντος περιστατικού παρέχονται οι απαραίτητες υπηρεσίες μέχρι τη σταθεροποίηση της κατάστασης της υγείας τους, ανεξάρτητα εάν οι αλλοδαποί είναι νόμιμα ευρισκόμενοι στη χώρας μας ή όχι.

Στις υπόλοιπες περιπτώσεις τακτικών περιστατικών αντιμετωπίζονται όπως ακριβώς οι Έλληνες πολίτες, ασφαλισμένοι ή ιδιώτες.

Η Υφυπουργός  
**Χ. ΣΠΥΡΑΚΗ»**

8. Στην με αριθμό 826/31.9.01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 2791/5.9.01 έγγραφο από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμό 826/31.9.01 που κατέθεσαν στη Βουλή οι Βουλευτές κύριοι Κ. Τσιπλάκης και Π. Παναγιωτόπουλος σχετικά με την Οδική Ασφάλεια και πρόληψη των ατυχημάτων σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

1. Αναφορικά με το θέμα της ασφαλούς οδήγησης του Υπ.Μ.Ε. στα πλαίσια των θεσμικών του αρμοδιοτήτων, επαναπροσδιόρισε και βελτίωσε το σύστημα των εξετάσεων υποψηφίων οδηγών με τις εξής ρυθμίσεις:

Ζ Υποχρεωτικά, κατ' ελάχιστο αριθμό μαθήματα θεωρητικής και πρακτικής εκπαίδευσης για τους υποψηφίους οδηγούς πριν από τη συμμετοχή τους στις εξετάσεις.

Ζ Τη θεωρητική εκπαίδευση των υποψηφίων οδηγών και στις κατηγορίες Γ (φορτηγά) και Δ (λεωφορεία)

Ζ Τα επιμορφωτικά σεμινάρια για όλους τους εξεταστές – υπαλλήλους και τους εκπαιδευτές.

Επίσης:

α) Συντάχθηκε και έχει συνυπογραφεί και από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων σχέδιο π. δ/τος για την αναμόρφωση του συστήματος εκπαίδευσης, εξέτασης και επιμόρφωσης εκπαιδευτών υποψηφίων οδηγών, το οποίο ήδη προσαρμόζεται στις παρατηρήσεις του Σ.τ.Ε., προκειμένου να προωθηθεί στην Προεδρία της Δημοκρατίας.

β) Ιδρύθηκε και λειτουργεί Σώμα Επιθεωρητών – Ελεγκτών ΥΜΕ υπό Γενικό Επιθεωρητή, στις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα του οποίου είναι και ο έλεγχος της εκπαίδευσης και της εξέτασης των υποψηφίων οδηγών.

γ) Έχει αναπτυχθεί και λειτουργεί μηχανογραφική εφαρμογή και αυτόματη καταχώρηση όλων των αδειών οδήγησης που εκδίδονται από τις Υπηρεσίες Μεταφορών και Επικοινωνιών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

Με τον τρόπο αυτό εντοπίζονται οι ακαταχώρητες άδειες και εφ' όσον διαπιστωθεί η πλαστότητά τους από την Υπηρεσία που

φέρεται ότι τις εξέδωσε, η υπόθεση παραπέμπεται στον Εισαγγελέα.

δ) Προβλέφθηκε με νομοθετική ρύθμιση η επανεξέταση ποσοστού τυχαία επιλεγμένου όσων εκρίθησαν ικανοί κατά την εξέτασή τους για την απόκτηση άδειας οδήγησης.

ε) Επεκτείνεται η εγκατάσταση εφαρμογής για τη λειτουργία μηχανογραφικού συστήματος γραπτής εξέτασης υποψηφίων οδηγών στις περιφερειακές Υπηρεσίες της Χώρας.

Σκοπός της εφαρμογής είναι η διενέργεια των γραπτών εξετάσεων των υποψηφίων οδηγών καθώς και των γραπτών εξετάσεων και άλλων επαγγελματιών αρμοδιότητας του ΥΜΕ (ΣΕΚΟΟΜΕΕ, ΣΕΚΑΜ) κλπ. μέσω μηχανογραφικού συστήματος, ώστε να διασφαλίζεται απόλυτα η αντικειμενικότητα και διαφάνεια των εξετάσεων, χωρίς καμία δυνατότητα παρέμβασης.

2. Για τα θέματα της κυκλοφοριακής αγωγής, οδικής ασφάλειας και πρόληψης ατυχημάτων το Υπ.Μ.Ε.

α) συνεργάζεται σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κ.Ο.Κ. (ν.2696/1990) μέσω του συναρμοδίου Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων για την εισαγωγή του μαθήματος της Κυκλοφοριακής Αγωγής στα σχολεία όλων των βαθμίδων (όπως το άρθρο ορίζει).

β) προωθεί πρόγραμμα κατασκευής και λειτουργίας πάρκων Κυκλοφοριακής Αγωγής σε συνεργασία με την Τοπική Αυτοδιοίκηση. Στο πρόγραμμα έχουν ενταχθεί 140 Δήμοι, έχουν εγκριθεί 60 μελέτες και βρίσκονται στη φάση της κατασκευής 40 πάρκα.

γ) προωθεί πρόγραμμα για την ένταξη της χρήσης του ποδηλάτου στην πόλη.

Επίσης, στα πλαίσια της Διυπουργικής Επιτροπής για την Οδική Ασφάλεια, συνεργάζεται με το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, ΥΠΕΣΣΔΔΑ, ΥΠΕΘΟ, ΥΠΕΧΩΔΕ και Υγείας Πρόνοιας και προωθεί ενέργειες και δράσεις με έκδοση και διάθεση εντύπων, με προβολές και χρήση οπτικοακουστικών κάθε άλλου μέσου ή υλικού, για την ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των πολιτών στα θέματα αυτά.

Ο Υπουργός  
**ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ»**

9. Στην με αριθμό 830/31.7.01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1891/5.9.01 έγγραφο από τον Υφυπουργό Γεωργίας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση 830/31.7.01 που κατέθεσαν οι Βουλευτές κύριοι Κ. Τσιπλάκης, Π. Παναγιωτόπουλος, σας πληροφορούμε τα εξής:

Οι εκθέσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έπονται αποστολών του Γραφείου Τροφίμων και Κτηνιατρικών θεμάτων που οργανώνει επισκέψεις στα κράτη μέλη με σκοπό την παρακολούθηση της εφαρμογής της νομοθεσίας στα κράτη μέλη και τη βελτίωση και ομοιομορφία εφαρμογής της.

Στην προκειμένη περίπτωση πρόκειται για έκθεση της αποστολής που οργανώθηκε από 12-16/3.2001 στην Ελλάδα με σκοπό την αξιολόγηση της εφαρμογής της Οδηγίας 92/46/ΕΟΚ για τη θέσπιση υγειονομικών κανόνων για την παραγωγή και εμπορία του γάλακτος και προϊόντων με βάση το γάλα.

Ανεξάρτητα από τις επισημάνσεις της έκθεσης που στην πράξη αφορούν τις συνθήκες υγιεινής και συλλογής του γάλακτος στις σταυλικές εγκαταστάσεις, δεν υπάρχουν ουσιαστικές συστάσεις ή παρατηρήσεις για τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας και μεταποίησης όπου και παράγονται τα γνωστά προϊόντα που καταναλώνουμε (γάλα προς πόσιν θερμικά επεξεργασμένο, προϊόντα με βάση το γάλα, τυριά, κλπ.) και επ' ουδενί τίθεται εν αμφιβόλω η υγιεινότητα των προϊόντων που παράγονται στις συγκεκριμένες εγκαταστάσεις.

Στην ίδια έκθεση αναφέρεται ως γενικό συμπέρασμα ότι οι ελληνικές αρχές ανταποκρίθηκαν θετικά στις συστάσεις προηγούμενης αποστολής (του 2000) και ότι η τελική εξαγωγή συμπερασμάτων για την αποτελεσματικότητα των μέτρων που λήφθηκαν και η αξιολόγησή τους, θα αποτελέσει αντικείμενο επόμενης αποστολής.

Αναφορικά με τα κέντρα συλλογής γάλακτος επισημαίνεται ότι δεν τίθεται θέμα νομιμότητας των εγκαταστάσεων (καμία αίτηση δεν εκκρεμεί για χορήγηση άδειας).

Σχετικά με τη βελτίωση των προτύπων παραγωγής γάλακτος και της ποιότητας του νωπού γάλακτος, έχει θεσπιστεί το νομικό πλαίσιο για την ανάπτυξη του συστήματος ελέγχου ποιότητας νωπού γάλακτος μέσω του ΕΛΟΓ με τα διεπαγγελματικά εργαστήρια.

Με την αρ. 387967/22.10/99 απόφαση του Υπουργού Γεωργίας όπως τροποποιήθηκε με την αρ. 338952/7/3/2001 απόφαση του ίδιου Υπουργού, παραχωρήθηκε η χρηματοδότηση και λειτουργία των 7 εργαστηρίων ελέγχου ποιότητας γάλακτος στον ΕΛΟΓ ενώ στις 16/2/2001 δόθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο η έγκριση της στελέχωσής τους με 125 υπαλλήλους με (κατ' αρχήν) σύμβαση ορισμένου χρόνου.

Τα εν λόγω εργαστήρια τα οποία έχουν έδρες στην Αλεξανδρούπολη, Δράμα, Γιαννιτσά, Λάρισα, Ιωάννινα, Μυτιλήνη και Ρέθυμνο, έχουν ήδη στελεχωθεί από τον ΕΛΟΓ με (αρχικά) 3 άτομα προσωπικό ενώ σύντομα θα προσληφθούν άλλα 2 στο κάθε εργαστήριο. Ταυτόχρονα ο ΕΛΟΓ έχει προβεί στην αποκατάσταση των ζημιών των κτιρίων του εξοπλισμού και του περιβάλλοντος χώρου, ενώ σύντομα θα έχει ολοκληρωθεί όχι μόνο η συντήρηση αλλά και η αναβάθμιση του εξοπλισμού τους.

Ταυτόχρονα έχει δρομολογηθεί η πλήρης εκπαίδευση του προσωπικού τους και έχει προγραμματισθεί και η σταδιακή διαπίστευσή του ώστε να είναι τα πρώτα στην Ελλάδα που θα διαπιστευθούν στον χώρο αυτό. Έτσι αναμένεται η έναρξη λειτουργίας τους μέσα στον Οκτώβριο του 2001. Επίσης το Υπουργείο Γεωργίας έχει προγραμματίσει (INTERREG II) την δημιουργία και δύο νέων εργαστηρίων στην Πάτρα και στην Κοζάνη για την καλύτερη κάλυψη των αναγκών των περιοχών αυτών.

Η λειτουργία των εργαστηρίων θα ωφελήσει όχι μόνο την παραγωγή και την μεταποίηση αλλά και το εμπόριο των γαλακτοκομικών μας προϊόντων θεμελιώνοντας και ισχυροποιώντας την ταυτότητά τους και διασφαλίζοντας ακόμη περισσότερο την υγεία των καταναλωτών.

Ο Υπουργός  
**Φ. ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ»**

10. Στην με αριθμό 607/19-7-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμό 991/6-9-01 έγγραφο από την Υφυπουργό Υγείας και Πρόνοιας η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αριθμό 607/19-07-2001 ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή από τον Βουλευτή κ. Τάσο Σπηλιόπουλο αναφορικά με τη λειτουργία του Νοσοκομείου «Παπαγεωργίου», σας πληροφορούμε τα εξής:

1. Το Νοσοκομείο «Παπαγεωργίου» άρχισε τη λειτουργία του από 16-08-1999 και μέχρι 31-12-1999 λειτουργούσαν μόνο τα Εξωτερικά Ιατρεία και τα εργαστήρια.

2. Από 01-01-2000 λειτουργούν δώδεκα (12) Κλινικές και Μονάδες με τριακόσια σαράντα (340) κρεβάτια, το σύνολο των εργαστηρίων και συμμετέχει στις Γενικές Εφημερίες των Νοσοκομείων Θεσσαλονίκης.

Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι κατά το έτος 2000:

2.1. Στα Εξωτερικά Ιατρεία καθημερινώς εξετάζονται άνω των 600 ασθενών.

2.2. Στην Γενική Εφημερία εξυπηρετούνται 550 έως 650 ασθενείς.

2.3. Πραγματοποιούνται καθημερινά 40 - 45 Μαγνητικές Τομογραφίες.

2.4. Στην Μονάδα Εξωνεφρικής Κάθαρσης νοσηλεύονται 150 ασθενείς.

2.5. Στο Ακτινοθεραπευτικό τμήμα εξυπηρετούνται 200 περίπου ασθενείς ημερησίως.

2.6. Το έτος 2000 νοσηλεύτηκαν 10.439 ασθενείς.

3 Οι κλινικές που μεταφέρθηκαν από Νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ. στελεχώθηκαν με προσωπικό ίσο με αυτό που διέθεταν στα νοσοκομεία προέλευσης των.

4. Η μεταφορά προσωπικού για την στελέχωση των κλινικών αυτών έγινε μετά από αίτησή του και η σχέση του με τα διευθυντικά στελέχη του Νοσοκομείου και την Διοίκηση είναι υποδειγματική.

5. Τα εργαστήρια του Νοσοκομείου λειτουργούν στο σύνολο τους και εξυπηρετούν τις ανάγκες του Νοσοκομείου «Παπαγεωργίου», αλλά συγχρόνως καλύπτουν και εργαστηριακές εξετάσεις των άλλων Νοσοκομείων της Θεσσαλονίκης και της Περιφέρειας, καθώς και των ασφαλιστικών οργανισμών (Ο.Γ.Α., Ι.Κ.Α., Τ.Ε.Β.Ε., ΔΥ., κλπ.).

6. Με την πλήρωση των 280 θέσεων που έχουν προκηρυχθεί και τη μεταφορά ορισμένων Πανεπιστημιακών Κλινικών, προβλέπεται να λειτουργήσει το Νοσοκομείο σε ποσοστό 80%.

7. Για την πλήρη λειτουργία του Νοσοκομείου (750) κρεβατιών υπολείπονται 250 νέες προσλήψεις οι οποίες εκτιμούμε ότι θα πραγματοποιηθούν το έτος 2002.

8. Η διασφάλιση των εργαζομένων που μετακινήθηκαν από Νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ. για τη στελέχωση τμημάτων και μονάδων που μεταφέρθηκαν από αυτά έχει προβλεφθεί από τις διατάξεις των άρθρων 26 και 27 του Ν. 2737/99 και δεν θίγονται τα κεκτημένα τους με την ιδιότητα των μονίμων δημοσίων υπαλλήλων, τα οποία και διατηρούν μέχρι τον καθοιονδύηστε τρόπο αποχώρησής τους από την υπηρεσία.

9. Επί συνόλου ογδόντα οκτώ (88) προσλήψεων Ιατρικού Προσωπικού υπέβαλαν παραίτηση δέκα επτά (17) για διάφορους λόγους κυρίως προσωπικούς ή πρόσληψής τους σε άλλα Νοσηλευτικά Ιδρύματα με ανώτερο βαθμό.

10. Μετά από δύο έτη λειτουργίας του Νοσοκομείου καταγράφονται αδυναμίες του ισχύοντος Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας και σύντομα θα υποβληθεί από το Νοσοκομείο, πρόταση αναμόρφωσής του.

11. Το συνολικό λειτουργικό κόστος του Νοσοκομείου ανέρχεται για το τρέχον οικονομικό έτος στο ύψος των 13 δισ. δρχ.

Εξ αυτών, ποσό 5,8 δισ. αφορά τις πάσης φύσεως αποδοχές του συνόλου του ιατρικού και λοιπού προσωπικού. Από τον κρατικό προϋπολογισμό κατά το οικ. έτος 2001 το ύψος της επιχορήγησης ανέρχεται στο ποσό των 3,1 δισ. δρχ.

Σημειώνεται επίσης ότι με το άρθρο 31 του ν. 2937/2001 ρυθμίζονται οφειλές προς τους προμηθευτές για τιμολόγια που έχουν εκδοθεί μέχρι 30-04-01, το δε ύψος των οφειλών που ρυθμίζονται για το εν λόγω Νοσοκομείο, ανέρχεται στο ύψος των 2,3 δισ. δρχ.

Ύστερα από τα παραπάνω, σας πληροφορούμε ότι για το τρέχον οικ. έτος το συγκεκριμένο Νοσοκομείο δεν έχει ελλείμματα.

Ο Υφυπουργός  
**ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΣΠΥΡΑΚΗ**

11. Στην με αριθμό 622/19-7-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμό 1054/5-9-01 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην αρ. πρωτ. 622/19-7-2001 ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Γιώργο Τσούρνο, σχετικά με το θέμα της εξόφλησης των καθυστερούμενων ασφαλιστικών εισφορών προς το ΤΑΕ, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η επιβολή από τους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς προσθέτων τελών και προσαυξήσεων αποβλέπει στην αποτροπή των οφειλετών από το να καθυστερούν ή να παραλείπουν να καταβάλουν τις οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές, ώστε να μη δημιουργούνται προβλήματα οικονομικής βιωσιμότητας στους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς και ανατροπής του ασφαλιστικού ισοζυγίου.

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων επιδεικνύοντας Την απαιτούμενη ευαισθησία ώστε να μην επιβαρυνθούν υπέρμετρα οι οφειλέτες ασφαλιστικών εισφορών, ήδη με το ν. 2676/99 προέβη σε ανακαθορισμό του αριθμού των δόσεων, του ύψους των προσθέτων τελών και των λοιπών προσαυξήσεων.

Με τη νέα ρύθμιση παρέχεται πλέον η δυνατότητα στους

ασφαλισμένους να εξοφλήσουν τις καθυστερούμενες εισφορές μαζί με τα πρόσθετα τέλη σε 36μηνιαίες δόσεις, αντί των 12 δόσεων που προέβλεπαν οι προϊσχύουσες διατάξεις.

Σημειώνεται πάντως, ότι το όλο θέμα των υφιστάμενων προσαυξήσεων και προστίμων πρόκειται να επανεξετασθεί από το Υπουργείο μας.

Ο Υφυπουργός  
**ΝΙΚΟΣ ΦΑΡΜΑΚΗΣ**

12. Στην με αριθμό 682/24-7-01 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμό 2774/5-9-01 έγγραφο από τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμό 682/24-07-01, που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Ευρ. Στυλιανίδης, σχετικά με τον εκσυγχρονισμό του αεροδρομίου της Λήμνου, σύμφωνα και με το σχετικό έγγραφο με αριθμ.πρωτ. ΥΠΑ /Δ13/ΙΑ/ 7-8-2001, σας πληροφορούμε τα παρακάτω:

1. Ως προς την ανάπτυξη των αερολιμενικών υποδομών κατά τα τέσσερα τελευταία έτη, στο αεροδρόμιο της Λήμνου υλοποιήθηκαν έργα ύψους 3,81 δισ. δρχ., όπως ο νέος αεροσταθμός, το νέο δάπεδο στάθμευσης αεροσκαφών, η περιφράξη και διάφορα έργα λειτουργικών βελτιώσεων.

Επί πλέον η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας ανέθεσε σε μελετητικό γραφείο την εκπόνηση σχεδίου ανάπτυξης των αεροδρομίων Λήμνου και Χίου (Master Plan), κόστους 85 εκ. δρ. με έτος -στόχο το 2020, ώστε να αντιμετωπισθούν οι αναπτυξιακές ανάγκες του αεροδρομίου κατά ένα τρόπο συνολικό και όχι αποσπασματικό. Η μελέτη περατώθηκε και ευρίσκεται στη φάση εγκρίσεως από την ΥΠΑ.

Ένα από τα πρώτα συμπεράσματα της μελέτης είναι ότι η επιβατική κίνηση του αεροδρομίου το 2020 θα ανέλθει σε 170.000 επιβάτες.

Οι νέες εγκαταστάσεις του αεροδρομίου (δάπεδο στάθμευσης αεροσκαφών και αεροσταθμός) επαρκούν για να καλύψουν ικανοποιητικά την κίνηση αυτή. Θα απαιτηθούν συμπληρωματικά μόνον μερικές βοηθητικές εγκαταστάσεις, όπως αμαξοστάσιο και περιμετρική οδός ασφαλείας.

2. Ως προς την ενίσχυση της οικονομικής και τουριστικής ανάπτυξης της νήσου, καθώς και την άρση της γεωγραφικής απομόνωσης των κατοίκων της, το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών, έχει εντάξει την Λήμνο (αεροπορική γραμμή: Λήμνος- Μυτιλήνη -Χίος- Σάμος- Ρόδος ) στο Πρόγραμμα Επιβολής Υποχρεώσεων Παροχής Δημόσιας Υπηρεσίας («άγονες γραμμές»), το οποίο θα εκκινήσει από την χειμερινή περίοδο 2001-2002

Ο Υπουργός  
**ΧΡΗΣΤΟΣ ΒΕΡΕΛΗΣ**

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα το δελτίο αναφορών και ερωτήσεων της Τρίτης 27 Νοεμβρίου 2001.

«Α. ΑΝΑΦΟΡΕΣ-ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Πρώτου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ. 5 Καν.Βουλής)

1.Η με αριθμό 101/27.6.2001 ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Εμμανουήλ Στρατάκη προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με τη λήψη μέτρων για τη μόνιμη στελέχωση με ειδικευμένο προσωπικό, των Ειδικών σχολείων, στο Νομό Ηρακλείου.

2.Η με αριθμό 2271/24.10.2001 ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ιωάννη Λαμπρόπουλου προς τον Υπουργό Πολιτισμού (Αρμόδιο σε θέματα Αθλητισμού), σχετικά με την πορεία υλοποίησης των αθλητικών έργων τα οποία είναι ενταγμένα στο Πρόγραμμα «Ελλάδα 2004», στο Νομό Μεσσηνίας.

3.Η με αριθμό 227/16.10.2001 αναφορά του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Γεωργίου Χουρμουζιάδη προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με την κάλυψη των κενών θέσεων σε εκπαιδευτικό

προσωπικό, στο Νομό Έβρου.

Β. ΑΝΑΦΟΡΕΣ-ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Δεύτερου Κύκλου (Άρθρο 130 παρ.5 Καν.Βουλής)

1.Η με αριθμό 1109/28.8.2001 ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Παναγιώτη Κρητικού προς τον Υπουργό Τύπου και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, σχετικώς με τις προθέσεις της Κυβέρνησης να ρυθμίσει νομοθετικά τις διαδικασίες για τη διεξαγωγή των δημοσκοπήσεων.

2.Η με αριθμό 2197/274/19.10.2001 ερώτηση και αίτηση κατάθεσης εγγράφων του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Ιορδάνη Τζαμτζή προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικώς με τους λόγους απόρριψης, από την Επιτροπή του Υπουργείου, της αίτησης για τη σύσταση Πανεπιστημίου στο Νομό Πέλλας.»

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι με την υπ' αριθμόν 5963/4798/23-11-2001 απόφαση του Προέδρου της Βουλής συγκροτήθηκαν οι προβλεπόμενες από το άρθρο 43 Α' του Κανονισμού της Βουλής Ειδικές Μόνιμες Επιτροπές Αποδήμου Ελληνισμού και Θεσμών και Διαφάνειας.

Το Σώμα εγκρίνει;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Το Σώμα ενέκρινε.

Η σχετική απόφαση θα καταχωρισθεί στα Πρακτικά της σημερινής συνεδρίασης και θα κοινοποιηθεί στους ενδιαφερόμενους κύριους Βουλευτές.

(Στο σημείο αυτό ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Κωνσταντίνος Γείτονας καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα τα οποία έχουν ως εξής:

#### **ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ**

##### **ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ**

Αθήνα, 23 Νοεμβρίου 2001

Πρωτ: 5963

Αριθμ.

Διεκτ: 4798

#### **ΑΠΟΦΑΣΗ**

**ΘΕΜΑ:** Σύσταση και συγκρότηση των Ειδικών Μόνιμων Επιτροπών Αποδήμου Ελληνισμού και Θεσμών και Διαφάνειας

#### **Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ**

##### **ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 68 του Συντάγματος και του άρθρου 43 Α', σε συνδυασμό με τα άρθρα 25 παρ. 9 και 31 του Κανονισμού της Βουλής (μέρος Κοινοβουλευτικό),

2. τις έγγραφες υποδείξεις των Κοινοβουλευτικών Ομάδων,

#### **αποφασίζουμε,**

συνιστούμε τις προβλεπόμενες από το άρθρο 43 Α' του Κανονισμού της Βουλής Ειδικές Μόνιμες Επιτροπές Αποδήμου Ελληνισμού και Θεσμών και Διαφάνειας για τη Β' Σύνοδο της Ι' Βουλευτικής Περιόδου, που συγκροτούνται ως ακολούθως:

#### **ΕΙΔΙΚΗ ΜΟΝΙΜΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΠΟΔΗΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ**

1. Αλαμπάνος Δημήτριος
2. Βασιλακάκης Βασίλειος
3. Βλαχόπουλος Ηλίας
4. Γερανίδης Βασίλειος
5. Γιαννάκης Ιωάννης
6. Γικόνoglou Μόσχος
7. Ζαμπουνίδης Νικόλαος
8. Καρχιμάκης Μιχάλης
9. Κουρουμπλής Παναγιώτης
10. Λεβογιάννης Νικόλαος
11. Λιάνης Γεώργιος
12. Μαγκούφης Χρήστος
13. Ματζαπετάκης Στυλιανός
14. Νιώτης Γρηγόριος
15. Παπαθεμελής Στυλιανός
16. Στρατάκης Εμμανουήλ
17. Δημοσχάκης Θεοφάνης
18. Καλαντζής Γεώργιος
19. Καρασμάνης Γεώργιος
20. Λεονταρίδης Θεόφιλος
21. Λυμπερακίδης Λεωνίδα
22. Παπαδόπουλος Σταύρος
23. Πάππας Βασίλειος
24. Σκανδαλάκης Παναγιώτης
25. Τρυφωνίδης Γεώργιος
26. Φουντουκίδου Παρθένα
27. Χαϊτίδης Ευγένιος
28. Ψωμιάδης Παναγιώτης
29. Γκατζής Νικόλαος
30. Δαμανάκη Μαρία

#### **ΕΙΔΙΚΗ ΜΟΝΙΜΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΘΕΣΜΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ**

1. Ανθόπουλος Ιωάννης
2. Θωμά Μαρία
3. Θωμάς Γεώργιος
4. Ιωαννίδης Φοίβος
5. Λοβέρδος Ανδρέας
6. Παπαδέλλης Φραγκλίνος
7. Παπανικόλας Βασίλειος
8. Κεφαλογιάννης Εμμανουήλ
9. Μπενάκη – Ψαρούδα Άννα
10. Παυλόπουλος Προκόπης
11. Κατσαρός Νικόλαος
12. Κανέλλη Γαρυφαλλιά
13. Κουβέλης Φώτιος

#### **Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ**

##### **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΧΡ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**

Κοινοποίηση:

- Γραφείο κ. Προέδρου της Βουλής
- Γραφεία Κοινοβουλευτικών Ομάδων
- Αναφερόμενους κ.κ. Βουλευτές
- Διεύθυνση Κοινοβουλευτικών Επιτροπών»)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας) :** Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

#### ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Η με αριθμό 167/21.11.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Αλέξανδρου Βούλγαρη προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικές με τις προθέσεις του Υπουργείου για κατάργηση του θεσμού των προγραμματικών συμφωνιών, σε ό,τι αφορά την εκτέλεση κατασκευαστικών έργων κλπ. θα συζητηθεί προς το τέλος.

Θα συζητηθεί τώρα η υπ' αριθμόν 174/21-11-2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Σπυρίδωνος Σπύρου προς τον Υπουργό Γεωργίας, σχετικές με τις διαδικασίες για την καταβολή της επιδότησης ελαιολάδου εσοδείας 2000-2001.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Σπύρου έχει ως εξής:

«Κύριε Υπουργέ, η χαρά των συμπολιτών μας Κερκυραίων αγροτών για την ανάληψη από εσάς του Υπουργείου Γεωργίας δεν κράτησε πολύ, γιατί με πρόσφατη απόφαση του Υπουργείου σας, περικόπτονται 461.000.000 δραχμές από την επιδότηση της ελαιοκομικής περιόδου 2000-2001.

Η απόφαση αυτή αδικεί τις 10.000 οικογένειες ελαιοπαραγωγών που δήλωσαν ποσότητες παραγωγής ελαιολάδου κάτω από τις υποδειχθείσες από την Επιτροπή που όρισε τιμή ζώνης το 6,2 για φέτος και όχι το 6,9 που ήταν πέρυσι αλλά λίγο παραπάνω από την τιμή ζώνης 4,56 που αυθαίρετα όρισε το Υπουργείο σας.

Η απαίτηση υποβολής υπεύθυνης δήλωσης αποδοχής της διαδικασίας για τεκμαρτή μείωση των προς επιδότηση ποσοτήτων ελαιολάδου από τους παραγωγούς σε συνδυασμό με την υποβολή πάγιας εντολής εξουσιοδότησης για εν λευκώ κρατήσεις υπέρ τρίτων είναι ένας σκληρός εκβιασμός, αφού επισείει γι' αυτούς που δεν θα υποβάλουν τις δηλώσεις, την ποινή μη είσπραξης της προκαταβολής για την φετινή περίοδο.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

Εάν προτίθεται να μην περικόψει από την Κέρκυρα 1.139.580 κιλά ελαιολάδου από την επιδότηση παραγωγής 2000-2001.

Εάν προτίθεται να άρει τόσο τις υπεύθυνες δηλώσεις όσο και τις εντολές εξουσιοδότησης που και χρονοβόρες είναι και εν πολλοίς παράνομες και θα μεταθέσουν για το μέλλον την είσπραξη της προκαταβολής».

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Γεωργίας κ. Χατζημιχάλης.

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Όπως γνωρίζετε, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, το θέμα αυτό έχει απαντηθεί πολλές φορές το τελευταίο διάστημα στη Βουλή. Θα επαναλάβω και εγώ τις ίδιες απαντήσεις, δίνοντας διευκρινίσεις που επιτέλους πρέπει να γίνουν κατανοητές από όλους για να μη δημιουργούν οι αντίθετες απόψεις χωρίς τεκμηρίωση ένα κλίμα σύγχυσης και ανασφάλειας στους ίδιους τους παραγωγούς, γιατί αυτό το κλίμα σύγχυσης και ανασφάλειας γίνεται απόπειρα να καλλιεργηθεί παντού, σε ολόκληρη την Ελλάδα και για όλα τα προϊόντα, με προφανείς σκοπούς που κάθε άλλο παρά εξυπηρετούν τα συμφέροντα των παραγωγών.

Γνωρίζετε πολύ καλά ότι το ελαιόλαδο υπάγεται σε συγκεκριμένο καθεστώς στην Κοινή Οργάνωση Αγοράς και επομένως όποια μέτρα αποφασίζονται, αποφασίζονται από τα κοινοτικά όργανα με συγκεκριμένες διαδικασίες και είναι συγκεκριμένες οι δεσμεύσεις.

Γνωρίζετε πολύ καλά ότι για τη χρονιά 2000-2001 η ποσότητα του ελαιολάδου που καταγράφεται προς ενίσχυση θεωρήθηκε υπερβολική. Υπάρχουν στοιχεία συγκεκριμένα, τα οποία εκτιμούν ότι η παραχθείσα ποσότητα δεν υπερβαίνει τους τετρακόσιους τριάντα χιλιάδες τόνους. Αυτό αντικειμενικοποιείται όσο είναι δυνατόν, γιατί τα στοιχεία αυτά δεν είναι στοιχεία που προκύπτουν αυθαίρετα, αλλά είναι στοιχεία που προκύπτουν από τις ποσότητες ελαιολάδου που επιδοτήθηκαν ανά νομό τα τελευταία δεκατέσσερα χρόνια και προκύπτουν από τις διαδοχικές εκτιμήσεις της παραγωγής που γίνονται όλο αυτό το διάστημα, από τα στοιχεία των

ελαιοτριβείων, από τα στοιχεία των ομοιογενών ελαιοκομικών ζωνών, που γνωρίζετε πολύ καλά πως λειτουργούν και από τα στοιχεία των περιφερειακών ζωνών. Η εκτίμηση, λοιπόν, αυτή είναι συγκεκριμένη και θεωρούμε ότι είναι αντικειμενική.

Γνωρίζετε πολύ καλά ότι οι ομοιογενείς ελαιοκομικές ζώνες έχουν καθοριστεί με συγκεκριμένα κριτήρια και με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων φορέων και των παραγωγών και των φορέων τους.

Προσδιορίζουν, λοιπόν, με βάση τον τρόπο λειτουργίας τους τις ποσότητες που εκτιμάται ότι πρέπει να ενισχυθούν. Ταυτόχρονα γίνονται και οι περιφερειακές ζώνες στις οποίες δεν έχω το χρόνο να αναφερθώ, αλλά τις γνωρίζετε. Ο καθορισμός των αποδόσεων γίνεται με συγκεκριμένη διαδικασία και με αντικειμενικά στοιχεία και χαρακτηριστικά.

Υπάρχει μία σύγχυση διότι περνά η αντίληψη ότι θα κοπούν ποσότητες ή ότι δεν θα ενισχυθούν κάποιοι παραγωγοί. Εμείς λέμε ότι δεν θα κοπεί καμία πραγματική ποσότητα. Όμως υπάρχει μια συγκεκριμένη διαδικασία για την ενίσχυση η οποία προβλέπει είτε εκδίκαση με βάση τα στοιχεία των ζωνών που είναι αποδεκτά από όλους είτε την υποβολή ενστάσεων από τους παραγωγούς και μέσω της εκδίκασης την δικαίωση και την ενίσχυση για τις υπόλοιπες ποσότητες εφόσον αυτές είναι πραγματικές. Δεν πρόκειται να κοπεί τίποτα από τις επιδοτήσεις. Ο παραγωγός δεν θα χάσει ούτε ένα πραγματικό κιλό παραγωγής. Επομένως δεν υπάρχει λόγος να δημιουργείται κλίμα ανασφάλειας και ανησυχίας στους παραγωγούς.

Γνωρίζετε ότι για τριαντατρείς νομούς έχει λήξει αυτή η ιστορία και αρχίζουν οι πληρωμές. Για δεκαέξι νομούς μεταξύ των οποίων και η Κέρκυρα ολοκληρώνεται η διαδικασία και προχωρούμε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Ο κ. Σπύρου έχει το λόγο.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΠΥΡΟΥ:** Το θέμα επανέρχεται στο ελληνικό Κοινοβούλιο και θα επανέρχεται όσο οι απαντήσεις που δίνονται από το Υπουργείο δεν ικανοποιούν τους ελαιοπαραγωγούς. Την προηγούμενη Παρασκευή συνάδελφοι από όλες τις πτέρυγες υπέβαλαν σχετικές ερωτήσεις. Διάβασα τα Πρακτικά αλλά δεν μπορούσα να βγάλω συμπέρασμα.

Το εθνικό πλαφόν είναι 420.000. Θα δώσετε 430.000. Έγινε ή δηλώθηκε για παραγωγή τετρακοσίων εξήντα χιλιάδων τόνων. Όσον αφορά την Κέρκυρα η ελαιοκομική ζώνη της περιόδου 2000-2001 που καθορίζεται από τη Διεύθυνση Γεωργίας και από τους κοινωνικούς φορείς ενώ παλαιότερα ήταν δέκα κιλά ανά δέντρο και τα προηγούμενα χρόνια 6,9 τώρα η Κέρκυρα έδωσε 6,16. Αυτό σημαίνει ότι δικαιολογούσε παραγωγή προεκτίμησης εικοσιτέσσερες χιλιάδες τόνους. Η Κέρκυρα όμως δήλωσε δεκαεννέα χιλιάδες πεντακόσιους τόνους.

Έρχεται, λοιπόν, το Υπουργείο και λέει ότι η ελαιοκομική ζώνη φέτος θα είναι 4,56 αφαιρώντας ένα εκατομμύριο κιλά λάδι από την Κέρκυρα κατ' επέκταση στην επιδότηση. Τετρακόσια εξήντα ένα εκατομμύρια στερούνται οι Κερκυραίοι. Αυτό είναι το δώρο που τους κάνει ο Υπουργός θέλοντας να δείξει ότι θα αφαιρέσει και από την Κέρκυρα επειδή είναι Κερκυραίος για να μην παρεξηγηθεί. Η Κέρκυρα δήλωσε πολύ λιγότερα κιλά από τη ζώνη, η οποία προβλέπεται και όπως καθορίστηκε. Αυθαίρετως όμως μειώθηκε στο 4,56. Αυτό θα οδηγήσει τους αγρότες σε κινητοποιήσεις.

Το μέτρο είναι άδικο γιατί εφαρμόζεται επί δικαίων και αδικών. Κύριε Υφυπουργέ, έπρεπε να απαντήσετε στα συγκεκριμένα ερωτήματα. Η αίτηση δήλωσης αποδοχής είναι σαν να αποδέχονται οι ελαιοπαραγωγοί ότι κλέβουν το δημόσιο. Αυτό τους προσβάλλει και δεν το δέχονται. Επίσης η εντολή εξουσιοδότησης στην πραγματικότητα απευθύνεται προς υπηκόους, όταν θέλετε να εξουσιοδοτηθεί η ένωση και η Αγροτική Τράπεζα να κρατήσει φόρους υπέρ τρίτων. Πού ακούστηκε αυτό το πράγμα!

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Ο κύριος Υπουργός Γεωργίας έχει το λόγο.

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Κατ' αρχάς επειδή αναφερθήκατε στον απόντα Υπουργό Γεωργίας,

ο οποίος βρίσκεται στις Βρυξέλλες δίνοντας μάχη για τα αγροτικά προϊόντα, πρέπει να πω ότι στην πολιτική υπάρχει η ηθική, υπάρχει και η δεοντολογία. Αυτό κάθε φορά πρέπει να το παίρνουμε υπόψη μας.

Δεύτερον, οι απαντήσεις μας είναι πάντα συγκεκριμένες. Απλώς εσείς δεν θέλετε να τις καταλάβετε, διότι επιθυμείτε να δημιουργείτε μεγάλα προβλήματα ή να δείχνετε ότι υπάρχουν μεγάλα προβλήματα στον αγροτικό χώρο. Οι ζώνες προσδιορίζονται με συγκεκριμένο τρόπο και τον ξέρετε πολύ καλά.

Σ' αυτήν την επιτροπή που διαμορφώνει τις ζώνες και βγάζει τα ποσοστά συμμετέχουν και εκπρόσωποι των παραγωγών. Αυτό είναι το πρώτο.

Δεύτερον, σας είπα προηγουμένως ότι τριάντα τρεις νομοί βρίσκονται κάτω από τον προσδιορισμό των ποσοτήτων προς επιδότηση από τις ζώνες και επομένως αυτήν τη στιγμή πληρώνονται. Δεν υπάρχει γι' αυτές τις περιοχές και γι' αυτούς τους νομούς κανένα πρόβλημα.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΠΥΡΟΥ :** Η δήλωση...

**ΦΩΤΗΣ ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΛΗΣ (Υφυπουργός Γεωργίας):** Παρακαλώ, κύριε συνάδελφε.

Για τους υπόλοιπους δεκαέξι νομούς, μεταξύ των οποίων και η Κέρκυρα, οι ποσότητες που δηλώνονται και απαιτούν επιδότηση είναι μεγαλύτερες των ζωνών. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, λοιπόν, τι έχουμε και πώς αντιμετωπίζουμε το πρόβλημα, για να μην παραπλανούμε τους Έλληνες παραγωγούς; Όσοι παραγωγοί σ' αυτούς τους νομούς έχουν δηλώσει και αιτούνται ενίσχυσης για ποσότητες παρακάτω του προσδιορισμού της ζώνης, αυτοί πληρώνονται αμέσως. Όσοι παραγωγοί ζητούν να πληρωθούν για ποσότητες πάνω από τον προσδιορισμό της ζώνης, αυτοί οι παραγωγοί μπαίνουν σε μία διαδικασία προσδιορισμού της ποσότητας με ένα συγκεκριμένο συντελεστή, που για την Κέρκυρα είναι 0,931 -κοντεύει στο 1 δηλαδή, άρα πολύ μικρή απόκλιση- και εφόσον δεν αποδέχονται αυτόν τον προσδιορισμό και επομένως μ' αυτόν τον προσδιορισμό την πληρωμή τους, αλλά θεωρούν ότι οι πραγματικές ποσότητες που έχουν παράξει είναι μεγαλύτερες από το όριο της ζώνης, τότε υποβάλλουν ένσταση, η ένσταση εξετάζεται, οι παραγωγοί δικαιώνονται και πληρώνονται για την πραγματική ποσότητά τους.

Γιατί, λοιπόν, καλλιεργείτε αυτό το κλίμα της σύγχυσης, δημιουργώντας την εντύπωση ότι οι παραγωγοί δεν πρόκειται να πληρωθούν ή ότι περικόπτονται πραγματικά κιλά λαδιού παραγωγής; Δεν υπάρχει κάτι τέτοιο και γι' αυτό καλό θα είναι να ενημερώνονται σωστά οι παραγωγοί, κύριε συνάδελφε, και όχι με αυτόν τον τρόπο που επιχειρείται μέσα και από το Ελληνικό Κοινοβούλιο.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΠΥΡΟΥ:** Κύριε Υπουργέ, η Κέρκυρα δήλωσε 6,19 και εσείς βάζετε 4,56 ... Δεν δέχεσθε τη δήλωση της Κέρκυρας;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Ολοκληρώθηκε η συζήτηση γι' αυτήν την ερώτηση, κύριε Σπύρου. Ξέρετε ότι και την Παρασκευή έγινε διεξοδική συζήτηση πάνω στα ίδια ζητήματα.

**ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΠΥΡΟΥ:** Δεν απάντησε, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Επόμενη είναι η με αριθμό 161/21-11-2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος και Ε' Αντιπροέδρου της Βουλής κ. Παναγιώτη Κοσιώνη προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικής με την αντιμετώπιση των προβλημάτων της στέγασης και των αιθουσών διδασκαλίας των φοιτητών, των Τεχνολογικών Επαγγελματικών Ιδρυμάτων (ΤΕΙ) Πάτρας.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Κοσιώνη έχει ως εξής:

«Εκρηκτική είναι πλέον η κατάσταση στο ΤΕΙ Πάτρας, όσον αφορά στη στέγαση των σπουδαστών. Ενώ στο Ίδρυμα σπουδάζουν 15.000 σπουδαστές, θέσεις στις φοιτητικές εστίες υπάρχουν μόνο για 235! Και σαν να μην έφθανε αυτό η διοίκηση του ΤΕΙ Πάτρας σχεδιάζει να κλείσει τον καινούριο ξενώνα του Κούκου –προκειμένου να τον μετατρέψει σε Κέντρο Φιλοξενίας Συνεδριών- και θέλει να στοιβάξει τους 60 σπουδαστές που

μένουν εκεί στον παλιό ξενώνα -όπου ήδη μένουν 55 σπουδαστές- μετατρέποντας τα δωμάτια σε τρίκλινα!

Αντιδρώντας στους σχεδιασμούς αυτούς οι σπουδαστές βρίσκονται ήδη σε κινητοποίηση απαιτώντας να μην κλείσει ο ξενώνας του Κούκου, να ξεκινήσει άμεσα πρόγραμμα ανέγερσης νέων εστίων στα οικοπέδα που έχει αγοράσει το ΤΕΙ, να αντιμετωπιστεί άμεσα και σε πρώτη φάση το πρόβλημα με επινοικίαση ξενοδοχείων και επιδότηση του ενοικίου για τους σπουδαστές, δωρεάν σίτιση για όλους και κάρτα απεριορίστων διαδρομών για τη μετακίνηση στην πόλη της Πάτρας και να διατεθεί το συνεδριακό κέντρο προκειμένου να καλυφθούν ανάγκες για μαθήματα και όχι φιέστες. Να σημειωθεί ότι οξύτατο είναι και το πρόβλημα της έλλειψης αιθουσών για μαθήματα, τα οποία τώρα γίνονται σε υπόγεια, σε αίθουσες ξενοδοχείων κλπ.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

Ποια μέτρα πρόκειται να πάρει η Κυβέρνηση και πότε, ώστε να αντιμετωπισθούν τα παραπάνω προβλήματα στο ΤΕΙ Πάτρας;»

Το λόγο έχει ο Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Γκεσούλης.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων):** Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, από το 1983 με τον ιδρυτικό νόμο των ΤΕΙ και μέχρι σήμερα οι κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ έχουν αποδείξει έμπρακτα το ενδιαφέρον τους για την τεχνολογική εκπαίδευση, ένα ενδιαφέρον το οποίο έχει καταγραφεί και το γνωρίζει τόσο η εκπαιδευτική κοινότητα όσο και γενικότερα η ελληνική κοινωνία. Αντιμετωπίσαμε όλα τα Τεχνολογικά Ιδρύματα από τότε ως τον ένα πυλώνα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης εκτός από τα πανεπιστήμια.

Έτσι, λοιπόν, η ποσοτική ανάπτυξη και η ποιοτική αναβάθμιση των προγραμμάτων σπουδών των ΤΕΙ μετέτρεψαν τα ιδρύματα αυτά, τα Τεχνολογικά μας Ιδρύματα, σε ιδρύματα αποδοχής και κύρους στον χώρο της επιστημονικής κοινότητας και έτσι μιλάμε για ιδρύματα, τα οποία σήμερα απολαμβάνουν της αποδοχής τόσο της αγοράς όσο και της κοινωνίας.

Προχωρήσαμε, λοιπόν, στη μετατροπή των παλιών ΚΑΤΕΕ στα Τεχνολογικά Ιδρύματα που γνωρίζουμε σήμερα. Από τα παλιά ΚΑΤΕΕ, το εγκαταλελειμμένο κτίριο με τα σπασμένα τζάμια και το μαυροπίνακα φτάσαμε να μιλάμε σήμερα για σύγχρονες εγκαταστάσεις με νέα εργαστήρια, τα οποία δεν υπολείπονται από τις ευρωπαϊκές χώρες και μιλάμε για αναβαθμισμένο με προσόντα εκπαιδευτικό προσωπικό στο χώρο των Τεχνολογικών Ιδρυμάτων.

Είναι γεγονός –και εδώ θέλω να εστιάσω την απάντησή μου– ότι στη μεγάλη ανάπτυξη που είχαμε όλα αυτά τα χρόνια στα Τεχνολογικά Ιδρύματα, παρ' όλες τις παρεμβάσεις και ποσοτικού και ποιοτικού χαρακτήρα, σίγουρα υπάρχουν ακόμα προβλήματα και θα ήμουν ο τελευταίος που θα έλεγε ότι όλα έχουν λυθεί και ότι όλα έχουν αντιμετωπισθεί.

Θέλω όμως να επισημάνω ότι τα προβλήματα, τα οποία αντιμετωπίζουν τα Τεχνολογικά μας Ιδρύματα σήμερα δεν είναι προβλήματα εγκατάλειψης και περιθωριοποίησης, είναι προβλήματα μέσα από την ανάπτυξη, τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό που επιτυγχάνουμε σε κάθε βήμα μας στα Τεχνολογικά Ιδρύματα, όπως με τον τελευταίο νόμο που ψηφίσαμε για την αναβάθμισή τους.

Όσον αφορά τη στέγαση, τη σίτιση και γενικά τη μέριμνα των φοιτητών υπάρχει ένα ιδιαίτερο πρόγραμμα, το οποίο γνωρίζετε.

Θέλω να πω ότι μεγάλα κονδύλια κατευθύνονται στη σίτιση, είτε μέσα από τις φοιτητικές εστίες είτε μέσα από τα κουπόνια, τα οποία δίνονται στους φοιτητές ή ακόμα και με συμβάσεις που γίνονται για την αντιμετώπιση της σίτισης των φοιτητών, που έχουν ιδιαίτερες ανάγκες.

Υπάρχουν όμως και το πρόγραμμα, το οποίο αντιμετωπίζει το θέμα της στέγασής τους. Πρώτον, με φοιτητικές εστίες και δυνατότητες που υπάρχουν με συμβάσεις που έχουν γίνει με ξενοδοχεία, καθώς και με επιδότηση του ενοικίου. Έτσι, ένας μεγάλος αριθμός φοιτητών, οι οποίοι έχουν ανάγκη, αλλά και

τις προϋποθέσεις, καλύπτεται από την πολιτεία σ' αυτήν την προσπάθεια των σπουδών τους, αντιμετωπίζοντας τους φοιτητές και τις οικογένειές τους με την ιδιαίτερη κοινωνική ευαισθησία που διακρίνει την Κυβέρνησή μας.

Ειδικά για την Πάτρα θα ήθελα να πω τα εξής: Στα ΤΕΙ Πάτρας υπάρχουν δεκαπέντε χιλιάδες φοιτητές και σίγουρα υπάρχουν επιμέρους προβλήματα. Γι' αυτό λοιπόν και εκεί, πέρα από την επιδότηση ενοικίου, πέρα από τις εστίες που υπάρχουν και λειτουργούν και καλύπτουν ένα μικρό αριθμό φοιτητών, γίνεται προσπάθεια για ανεύρεση νέων χώρων στέγασης φοιτητών, έτσι ώστε να καλύψουμε όσο το δυνατόν περισσότερα από τα παιδιά, τα οποία έχουν ιδιαίτερες ανάγκες.

Είναι γεγονός ότι από την αύξηση του αριθμού των φοιτητών –και εδώ δεχόμαστε την κριτική, πράγματι διπλασιάσαμε τον αριθμό των φοιτητών στα πανεπιστήμια και στα Τεχνολογικά μας Ιδρύματα- δημιουργούνται και επιμέρους προβλήματα, αλλά είναι προβλήματα μιας ολόπλευρης ανάπτυξης και της ανοιχτής πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Γι' αυτό, λοιπόν, θέλω να ολοκληρώσω την πρωτολογία μου λέγοντας ότι αυτή η γιγαντιαία προσπάθεια συναντά και δυσκολίες και προβλήματα, αλλά είμαστε στη φάση αντιμετώπισης όλων αυτών των προβλημάτων.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Ο Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Παναγιώτης Κοσιώνης έχει το λόγο.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής):** Κύριε Υπουργέ, εγώ κατανοώ ότι είστε νέος σ' αυτό το πόστο –και δεν το λέω με την έννοια της μομφής- αλλά θα περίμενα τουλάχιστον να κρατάτε κάποια πόρτα ανοικτή μήπως αυτά τα πράγματα που λέγονται έχουν κάποια δόση αλήθειας. Γιατί αν ήταν έτσι όπως λέτε με τις επιδοτήσεις ενοικίου, με την κάρτα κυκλοφορίας κλπ., δεν θα υπήρχε λόγος να αντιδρούν οι φοιτητές.

Το καίριο πρόβλημα όμως –από εκεί ξεκίνησε όλη η υπόθεση- ήταν τι έγινε με το ξενοδοχείο του Κούκου. Εγώ δεν αμφισβητώ αυτό που είπατε πιο μπροστά ότι έγιναν, έγιναν κλπ. Εντάξει, έχει την πολιτική του έννοια ότι κάνατε μία εισαγωγή, που δεν έχει καμία σχέση με το αντικείμενο.

Το ότι αγοράστηκε τότε από τα ΤΕΙ Πάτρας το ξενοδοχείο του Κούκου –το οποίο χωρίζεται με ένα δρόμο μόνο, είναι δίπλα ακριβώς- και βοηθήσει στη στέγαση κάποιων φοιτητών, που έχουν κάποια κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα, θεωρήθηκε θετικό γεγονός στην περιοχή της Πάτρας και γενικότερα ήταν και θέμα κατεύθυνσης της διοίκησης των ΤΕΙ.

Τώρα ξέρετε ότι αυτό το πράγμα αλλάζει. Θέλει, σώνει και καλά, η διοίκηση να γίνει –λέει- Κέντρο Φιλοξενίας Συνεδρίων, λες και δεν λείπει τίποτα άλλο από τα ΤΕΙ! Ούτε το γεγονός π.χ. ότι οι φοιτητές κάνουν μάθημα σε υπόγεια ή ξενοδοχειακές μονάδες, οι οποίες και αυτές είναι εγκαταλελειμμένες και θα μπορούσαν να βοηθηθούν.

Είναι απόφαση τελειωμένη πλέον για να γίνει αυτό κέντρο φιλοξενίας συνεδρίου. Και το λέει και ο Πρόεδρος σε μια συνέντευξη. Λέει ότι “δεν έχει παραδοθεί ακόμη από τον εργολάβο και δεν καταλαβαίνω γιατί φωνάζουν οι φοιτητές”. Η απόφαση είναι παρμένη και γι' αυτό το λόγο φωνάζουν οι φοιτητές. Και γι' αυτό φυσικά δεν πήραμε καμία απάντηση.

Άρα λοιπόν τα προβλήματα που προβάλλουν οι φοιτητές στην Πάτρα, που είναι μια πόλη που αντιμετωπίζει και άλλα φοβερά προβλήματα, είναι τεκμηριωμένα. Και δεν άκουσα σήμερα καμία συγκεκριμένη απάντηση, αλλά μόνο τη θεωρητική άποψη την οποία εγώ δεν την απορρίπτω, αλλά η επίκαιρη ερώτηση γίνεται για ένα πολύ συγκεκριμένο θέμα.

Και δεν είναι να σας κάνω αντιπολίτευση εγώ, το κόμμα στο οποίο ανήκω. Είναι για να ακούσουν αυτοί οι άνθρωποι τι λέει το επίσημο κράτος, τι λέει η Κυβέρνηση και αν τελικά αυτά που σχεδιάζει η διοίκηση των Τεχνολογικών Ιδρυμάτων εκεί κάτω είναι και απόφαση της Κυβέρνησης ώστε να τα υλοποιήσει έτσι. Αυτό περιμένω να ακούσω.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων):** Κύριε συνάδελφε, θεώρησα απαραίτητο

να κάνω την εισαγωγή, γιατί μιλάμε για την ανάπτυξη της τεχνολογικής εκπαίδευσης, η οποία δεν είναι το περιθώριο και δεν αποτελεί το αποπαίδι, όπως φαίνεται από την ερώτηση, όπως αυτή τίθεται. Έπρεπε να γίνει αυτή η διευκρίνιση. Κατανοώ τα προβλήματα και καλά κάνετε και τα αναδεικνύετε και είμαστε εδώ για να συζητήσουμε γι' αυτά.

Όσον αφορά για τα συγκεκριμένα που είπατε και για το ότι δεν ακούσατε απάντηση, θα ήθελα να σας πληροφορήσω, όπως μας πληροφορεί το ΤΕΙ Πάτρας, ότι ουδέποτε συζητήθηκε τόσο σε υπηρεσιακό όσο και σε άτυπο προφορικό επίπεδο από τα όργανα διοίκησης του ιδρύματος η μετατροπή του στεγαστικού συγκροτήματος του ΤΕΙ σε κέντρο φιλοξενίας συνεδρίων. Ουδέποτε γι' αυτό μας διαβεβαιώνει το ΤΕΙ της Πάτρας, επίσημα, διαβεβαιώνει το Υπουργείο.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής):**

Δεν το έχει παραδώσει ο εργολάβος.

**ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΕΣΟΥΛΗΣ (Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων):** Δεύτερον, θέλω να σας πληροφορήσω ότι ως προς το συνεδριακό κέντρο οι σπουδαστές επιθυμούν να μετατραπεί σε αίθουσες διδασκαλίας. Σας γνωρίζουμε ότι το έργο έχει επιδοτηθεί με πιστώσεις από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης για συγκεκριμένη χρήση. Άλλωστε το έργο δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη και δεν έχει παραδοθεί από τον ανάδοχο, που εσείς θέτετε.

Θα ήθελα να πω ακόμη ότι προκαλεί κατάπληξη το γεγονός ότι στην ερώτησή σας ταυτίζονται τα επιστημονικά συνέδρια με φιέστες. Εμένα δεν με βρίσκει σύμφωνο. Είναι πασιδηλό ότι η πραγματοποίηση των επιστημονικών συνεδρίων τόσο στη χώρα μας όσο και διεθνώς συμβάλλει στην ανάπτυξη της επιστημονικής σκέψης, που πιστεύω ότι συμμερίζεται αυτήν την άποψη και στην ελεύθερη διακίνηση των ιδεών και τις γνώσεις. Και δημιουργεί τον εθισμό και την κατεύθυνση των φοιτητών στον επιστημονικό διάλογο και στην παρακολούθηση και στη συμμετοχή σε συζητήσεις υψηλού επιπέδου, που τόσο ανάγκη τις έχει η επιστημονική κοινότητα.

Έτσι, λοιπόν, θα ήθελα να καταλήξω ότι όσον αφορά τα ζητήματα στέγασης, όπως ανέφερα και νωρίτερα, υπάρχουν τρεις εναλλακτικοί τρόποι με τους οποίους αντιμετωπίζουμε το θέμα. Πρώτον, με τις φοιτητικές εστίες, δεύτερον με την επιδότηση ενοικίου και τρίτον με συμβάσεις που έκαναν τα ΤΕΙ με διάφορους ξενοδοχειακούς χώρους για να καλύψουν τη στέγαση των φοιτητών τους. Και αυτό το ενισχύουμε κάθε χρόνο με περισσότερα κονδύλια.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Επίκαιρες ερωτήσεις δεύτερου κύκλου.

Πρώτη είναι η με αριθμό 166/21-11-2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Ιωάννη Καψή προς τον Υπουργό Εξωτερικών σχετικές με την υπογραφή της αίτησης για την συνδιοργάνωση του Ευρωπαϊκού Ποδοσφαιρικού Πρωταθλήματος Εθνικών Ομάδων με την Τουρκία του έτους 2008 κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση προς τον Υπουργό Εξωτερικών έχει ως εξής:

«Πρόσφατα υπεγράφη στην Κωνσταντινούπολη από την Ε.Π.Ο.» -Εθνική Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία- «και την Τουρκική Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία η αίτηση για τη διεκδίκηση της συνδιοργάνωσης από τις δύο χώρες του Ευρωπαϊκού Ποδοσφαιρικού Πρωταθλήματος εθνικών ομάδων του έτους 2008 –μία περιπέτεια η οποία θα κοστίζει μόνο στο προπαρασκευαστικό στάδιο ένα (1) δις. δραχμές, ενώ είναι αδύνατο να προσδιορισθεί το συνολικό κόστος μέχρι την ολοκλήρωσή της.

Όπως όμως έχει ήδη επισημανθεί (Βήμα 15/11/2001), η χώρα μας η οποία θα διοργανώσει τους Ολυμπιακούς αγώνες του 2004, δεν έχει αφ' ενός την ανάγκη μιας επιπλέον διεθνούς προβολής μέσω αθλητικών γεγονότων και πολύ περισσότερο με συνδιοργάνωτριά την Τουρκία και αφ' ετέρου θα μπορούσε και μόνη της να διεκδικήσει και να διοργανώσει το Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα.

Μόνη σκοπιμότητα την οποία θα μπορούσε να έχει το εγχείρημα είναι να προβληθεί η φιλία και η συνεργασία μεταξύ

των δύο χωρών και η βελτίωση των σχέσεών τους, πράγμα το οποίο αποτέλεσε και το μοναδικό θετικό στοιχείο στην έκθεση της αρμόδιας επιτροπής για την πορεία της Τουρκίας προς την Ε.Ε.

Εναντι όμως αυτού του «ρουσφετιού» η Τουρκία απειλεί με προσάρτηση της Κύπρου, εντείνει τις παραβιάσεις του εναέριου χώρου μας και διατηρεί το «casus belli» ως απειλή επαντίον μας σε περίπτωση που ασκήσουμε το νόμιμο δικαίωμά μας να επεκτείνουμε τα χωρικά μας ύδατα στα 12 μίλια.

Κατά συνέπεια ο Υπουργός Εξωτερικών, ο οποίος είχε την έμπνευση της συνδιοργάνωσης ερωτάται:

1. Αν εξυπηρετεί την ασφάλεια της χώρας μας η πολιτική του «να στρέφουμε και το άλλο μάγουλο στα ραπίσματα της Άγκυρας; Και τι θα συμβεί αν μέχρι το 2008 έχει μεσολαβήσει νέα κρίση ανάλογη εκείνης των Ιμίων ή προσάρτηση των κατεχόμενων εδαφών της Κύπρου;

2. Ποια λογική υπάρχει αφ' ενός μεν να διαθέτουμε τεράστια ποσά για την αντιμετώπιση της τουρκικής απειλής όπως και πρόσφατα ανενγώρισαν τόσο ο κύριος Πρωθυπουργός όσο και ο Υπουργός Άμυνας και αφ' ετέρου να διαθέτουμε κονδύλια από το υστέρημα του Έλληνα φορολογούμενου για την ισχυροποίηση της διεθνούς θέσης ενός εν δυνάμει αντιπάλου;»

Ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Γεώργιος Παπανδρέου έχει το λόγο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Εξωτερικών) :** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Εύλογες πάντα οι ανησυχίες για τα θέματα εξωτερικής πολιτικής κάθε συναδέλφου, πόσο μάλλον ενός πρώην Υπουργού. Βεβαίως δεν είναι στόχος μου ούτε να καθιστήσω ούτε να σιγήσω τις απόψεις αυτές, είμαι όμως πεπεισμένος ότι η πολιτική που ακολουθεί η Κυβέρνηση αποδίδει καρπούς, όπως έχω και την εντύπωση ότι πολλά από αυτά που σήμερα έχουμε την ευκαιρία να κάνουμε ήταν και στις πολιτικές που ακολούθησε και ο ίδιος ο κ. Καψής τα χρόνια που βρισκόταν στο Υπουργείο Εξωτερικών.

Η πολιτική αυτή ανοίγει προοπτική ένταξης της Κύπρου σε σύντομο χρονικό διάστημα, η πολιτική αυτή ανοίγει προοπτική για τους Τουρκοκύπριους για την συμμετοχή τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όχι μόνο για τους Ελληνοκύπριους. Ανοίγεται η προοπτική να βρεθεί μια λύση στο Κυπριακό στα πλαίσια των ψηφισμάτων του ΟΗΕ, επωφελής και για τις δύο κοινότητες, επωφελής και για τις δύο χώρες. Παρ' ότι το Κυπριακό δεν είναι ένα διμερές πρόβλημα, είναι κλειδί για τις διμερείς μας σχέσεις. Ανοίγεται η προοπτική μιας ευρωπαϊκής γειτονικής χώρας, της Τουρκίας.

Είναι πράγματι μια ιστορική ευκαιρία που έχουμε μπροστά μας, αν όλες οι πλευρές αξιοποιήσουν αυτές τις προοπτικές που μας ανοίγονται. Αυτό είναι ένα μήνυμα και προς την Τουρκία αυτήν τη στιγμή. Υπάρχει μεγάλο όφελος, τεράστιες προοπτικές, αν πράγματι αξιοποιήσουμε την ιστορική αυτή στιγμή.

Είναι σημαντικό ότι η Ελλάδα έκανε πολύ σαφείς τις προθέσεις της σε παγκόσμιο επίπεδο, στη διεθνή σκηνή. Χειριστήκαμε σωστά το θέμα, διότι οι προθέσεις μας πάντα ήταν η εφαρμογή του Διεθνούς Δικαίου. Δεν είχαμε ποτέ τη διάθεση να βλάψουμε τη γείτονα χώρα, αλλά και από την άλλη μεριά, με κάθε τρόπο και με αποφασιστικό τρόπο, πάντα υπερασπιζόμαστε και θα υπερασπιζόμαστε τα δικαιώματά μας και τα συμφέροντά μας και με την ισχυρή άμυνά μας και με την αποτελεσματική και αποφασιστική διπλωματία.

Ανοίξαμε, λοιπόν, με αυτήν τη λογική το δρόμο για κοινού οφέλους συμφωνίες, όχι χαμηλής πολιτικής, αλλά χαμηλής αντιπαλότητας, διότι θέματα, όπως η λαθρομετανάστευση, η καταπολέμηση των ναρκωτικών, η αποναρκοθέτηση κ.ο.κ., δεν μπορεί να θεωρηθούν χαμηλής πολιτικής.

Κύριο στοιχείο, κύριε Πρόεδρε και αγαπητοί συνάδελφοι, είναι ότι σε αυτήν την πολιτική, όχι μόνο είχαμε συμμετοχή, αλλά θα έλεγα παρότρυνση και εντολή των λαών των δύο χωρών, εντολή για συνεργασία και ειρήνη που εκφράζεται με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο τα τελευταία χρόνια. Εντολή των λαών να συνεχίσουμε σε μια πορεία ειρήνης, δικαιοσύνης αλλά

και αλληλοσεβασμού.

Σε ό,τι αφορά τις ποδοσφαιρικές ομοσπονδίες μακάρι να ήταν δική μου έμπνευση, αλλά δεν ήταν. Ήταν των ίδιων των ομοσπονδιών ήταν μια πρόταση που έγινε αποδεκτή από τις δύο κυβερνήσεις.

Το ερώτημα που τίθεται είναι: Θα βλάψει την Ελλάδα; Θα βλάψει την Κύπρο; Πιστεύω το αντίθετο. Στην προσπάθειά μας για συστηματική επικοινωνία, συστηματική δικτύωση των δύο κοινωνιών που συμβάλλουν στη μείωση της έντασης, που συμβάλλουν στη δημιουργία κοινού συμφέροντος, αλλά και αποτροπής περιπετειών η υποψηφιότητα του 2002 μόνο ευεργετικές επιπτώσεις μπορεί να έχει. Η υποψηφιότητα δεν αξιολογεί το παρελθόν. Αυτό μπορούμε να το κάνουμε. Ανοίγει δρόμους διαφορετικούς για το μέλλον, όπως και όλες αυτές οι συμφωνίες.

Πιστεύω ότι είμαστε υποχρεωμένοι, ακριβώς για το μέλλον, να δούμε ότι και η Ελλάδα και η Τουρκία πρέπει να ζήσουν ως καλοί γείτονες σε μια διεθνή κοινωνία που θα πρέπει να σέβεται το Διεθνές Δίκαιο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού).

Κύριε Πρόεδρε, έχω λίγο χρόνο ή να συνεχίσω τη δευτερολογία μου;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Έχετε δευτερολογία.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Εξωτερικών):** Ωραία. **ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Σγουριδής):** Ο κ. Καψής έχει το λόγο.

**ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ:** Κύριε Υπουργέ, βιαστικά γιατί εγώ δεν έχω το δικαίωμα της δευτερολογίας, θα ήθελα πριν απ' όλα να σας ευχαριστήσω για τα καλά σας λόγια για την πολιτεία μου στο Υπουργείο Εξωτερικών. Με βρίσκει σύμφωνο σ' αυτό που είπατε ότι ακολουθούμε και πρέπει να ακολουθούμε μια πολιτική ειρήνης. Θα μου επιτρέψετε όμως να θυμίσω ότι αυτή η πολιτική ειρήνης –χωρίς να θέλω να μειώσω τις πράξεις της σημερινής Κυβερνήσεως– είναι μια πολιτική που ενεκρίθη από το ΚΥΣΕΑ από την κυβέρνηση Παπανδρέου στις 16 Σεπτεμβρίου 1986, όταν ενέκρινε ομοφώνως εισήγησή μου, η οποία υπάρχει ακόμη στο Υπουργείο σας. Επιτρέψτε μου να σας θυμίσω ότι ήμουν ο Υπουργός που διαπραγματεύθηκε και έκλεισε το μορατόριουμ, ότι ήμουν ο Υπουργός ο οποίος διαπραγματεύθηκε και μονογράφησε τη συμφωνία της Άγκυρας, την οποία ακόμη οι Τούρκοι δεν δέχονται να επανεγιοποιηθούν. Δεν διαφωνώ με την πολιτική ειρήνης. Συγχωρέστε με, ξέρετε τα προσωπικά μου αισθήματα απέναντί σας, αλλά δεν έχετε ανακαλύψει την πυρίτιδα. Εκείνο που ισχυρίζομαι είναι ότι παίζετε με την πυρίτιδα. Ο κ. Τζεμ αποδεικνύεται περισσότερο φίλος μου από σας, γιατί μόλις προ ολίγων ωρών είπε ότι η αντίδραση της Τουρκίας σε περίπτωση ένταξης της Κύπρου θα είναι άνευ ορίων. Ίσως να κάναμε και εμείς λάθος. Ίσως να έκανα και εγώ λάθος όταν δέχθηκα να μπει η Τουρκία στον ΟΟΣΑ, όταν σεγκοντάρισα την επάνοδο της Τουρκίας στο Συμβούλιο της Ευρώπης, αλλά έδωσαν κάτι. Αναφέρατε τη συμφωνία για τους λαθρομετανάστες. Υπέροχη και σας συγχαίρω διότι είναι η μόνη συμφωνία στην οποία και οι δυο πλευρές δίνουν κάτι. Μέχρι τώρα δίναμε και δίνουμε μόνο.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Θέλω να κάνω μια διευκρίνιση σε όσα είπατε. Σας θυμίζω ότι το θέμα της συνδιοργάνωσης ετέθη πρώτα από τον κ. Σάμαραγκ σε γεύμα που είχατε στο Υπουργείο Εξωτερικών προ δύομισι ετών, επανεφέρθη πλειστάκις από την τουρκική πλευρά σε όλες τις επαφές με την ελληνική πλευρά και η ΕΠΟ προχώρησε μόνο όταν πήρε το δικό σας πράσινο φως. Μια μόνο δικαιολογία θα μπορούσα να δω. Αν μια τέτοια συνδιοργάνωση θα αποτελούσε την κορωνίδα μιας νέας θητείας σας, δημαρχιακής θητείας.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Κύριε Καψή, σας παρακαλώ, καθ' υπέρβαση μόλις του χρόνου μην πάμε σε άλλα ζητήματα.

**ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ:** Όσο...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Σας παρακαλώ, κύριε Καψή, μην μπαίνουμε σε άλλα ζητήματα πέραν της ερώτησης.

**ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ, αφήστε να ...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Κύριε Καψή, παρακαλώ!

**ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΗΣ:** Αν είναι έτσι, τότε αναφωνώ, ναι σε όλα!

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Εξωτερικών):** Αν ήταν τόσο εύκολες οι ελληνοτουρκικές σχέσεις με το να βάλει κανείς υποψήφιος δήμαρχος, νομίζω θα είχαν λυθεί πολύ πιο γρήγορα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Και μάλιστα υποψήφιος καθ' υπόδειξη...

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Εξωτερικών):** Νομίζω όμως ότι ο κύριος Καψής πολύ σωστά είπε ότι είναι μια δύσκολη υπόθεση, έχει τις δύσκολες πτυχές της –μιλήσατε για πυρίτιδα– γι' αυτό ακριβώς θα προσπαθήσουμε να αποφύγουμε αν θέλετε τη λογική της σύγκρουσης και της αντιπαλότητας, ώστε να απενεργοποιήσουμε αυτήν την πυρίτιδα που υπάρχει στις σχέσεις μας και αυτό βεβαίως γίνεται μόνο με το σεβασμό του Διεθνούς Δικαίου, το σεβασμό ουσιαστικών κανόνων.

Κάθε συμφωνία, κάθε συνεργασία που έχει αμοιβαία –όχι μονομερή– εφαρμογή –διότι κάθε συμφωνία είναι αμοιβαία– σημαίνει πως ό,τι υποχρεώσεις έχουμε εμείς έχουν και αυτοί, ό,τι υποχρεώσεις έχουν αυτοί έχουμε και εμείς. Πράγματι δεν έχουμε εμείς λαθρομετανάστες που φεύγουν από την Ελλάδα προς την Τουρκία. Δεν έχω ακούσει κάτι τέτοιο. Ουσιαστικά για να τα πούμε μεταξύ μας είναι μονομερές. Άρα, λοιπόν, νομίζω πως εκεί δεν μπορεί παρά να πει κανείς το θετικό βήμα που και η Τουρκία έκανε αυτήν τη στιγμή λέγοντας «αναλαμβάνω υποχρέωση». Πράγματι το έχει αποδείξει. Παρ' ότι έχει μόνο υπογραφεί και δεν έχει κυρωθεί από το Κοινοβούλιο αυτή η συμφωνία, πρόσφατα επέδειξε μια καλή συνεργασία στον τομέα αυτόν.

Θέλω να συμφωνήσω με τον κ. Καψή, ότι αυτή η πολιτική δεν είναι καινούρια. Έχει δοκιμαστεί. Πιστεύω, όμως, ότι οι συνθήκες είναι διαφορετικές. Έχουν αλλάξει στην περιοχή, έχουν αλλάξει σε ό,τι αφορά την Ευρώπη, την προοπτική της Ευρώπης, δεν έχουμε τον Ψυχρό Πόλεμο και αυτές είναι οι νέες ευκαιρίες που ανοίγονται.

Σίγουρα την εποχή κατά την οποία εσείς διατελέσατε Υπουργός, στη διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου, ήταν πολύ πιο δύσκολα και θα έλεγα δυσκίνητα τα πράγματα και διαφορετικές οι ισορροπίες.

Άρα, λοιπόν, νομίζω ότι πρέπει να αξιοποιήσουμε την ευκαιρία τη σημερινή, την ιστορική.

Σε ό,τι αφορά τη συνδιοργάνωση που γίνεται με την Τουρκία, των δύο ποδοσφαιρικών ομοσπονδιών, θέλω να τονίσω το εξής: Δεν είναι και αυτό η ανακάλυψη της πυρίτιδας. Όσον αφορά την Αμερική και την Κίνα, θα θυμόσαστε τη διπλωματία πινγκ πονγκ που άνοιξε το δρόμο για την επίσκεψη Νίξον για πρώτη φορά στην Κίνα. Θα δείτε την προσπάθεια που κάναμε. Και σήμερα έρχομαι από τη Λοζάνη για να απαντήσω στην Ερώτησή σας. Μίλησα με τον κ. Ρογκ για το θέμα της Εκεχειρίας. Ως χώρα προωθούμε την έννοια της Εκεχειρίας μέσα από τον αθλητισμό. Και βεβαίως, μέχρι σήμερα οι πάμπολλες εκδηλώσεις που έχουν γίνει μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας τα τελευταία δύο χρόνια, ήταν στο 99% πάρα πολύ θετικές, με ελάχιστες εξαιρέσεις, και στον τομέα του αθλητισμού και σε πολλούς άλλους τομείς.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Θέλω να τονίσω, τελειώνοντας, σε ό,τι αφορά το θέμα της Κύπρου, το εξής: Νομίζω ότι είναι πολύ σημαντικό να δούμε πως σήμερα έχει ανοίξει μία συζήτηση στην Τουρκία για πρώτη φορά γύρω από το θέμα της Κύπρου. Υπάρχουν πολλές απόψεις. Εγώ δεν θέλω να σχολιάσω. Είναι γνωστές οι θέσεις

της Ελληνικής Κυβέρνησης –ομόφωνες θα έλεγα– και του ελληνικού Κοινοβουλίου.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Σας παρακαλώ ολοκληρώστε, κύριε Υπουργέ.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Υπουργός Εξωτερικών):** Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω να τονίσω, όμως, ότι έχουμε θέσει το θέμα των δηλώσεων αυτών και στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και έχουμε και τις θέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης επ' αυτών των δηλώσεων, επί των θέσεων αυτών της Τουρκίας. Νομίζω, όμως, ότι αυτήν τη στιγμή, το αξιοσημείωτο είναι πως για πρώτη φορά και οι Τουρκοκύπριοι έχουν ζητήσει στην πλειοψηφία τους –δεν μιλάω για τον κ. Ντεκτάς, αν και θα δούμε τι θα κάνει– να γίνει στροφή της πολιτικής προς την Ευρώπη, και στην Τουρκία διεξάγεται ένας έντονος προβληματισμός, μία έντονη συζήτηση γύρω από το θέμα της Κύπρου. Ας δούμε πού θα πάει. Ας ελπίσουμε ότι αυτή η συζήτηση θα είναι ουσιαστική και θα συμβάλει πραγματικά στο να βάλουμε ένα τέλος σε αυτό το μεγάλο πρόβλημα που μας χωρίζει και να γίνει η Κύπρος κάτι που μας ενώνει, που ενώνει τους δύο λαούς και τις δύο χώρες.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας):** Δεύτερη είναι η με αριθμό 169/21.11.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Χρήστου Μαρκογιαννάκη προς τον Υπουργό Δημόσιας Τάξης, σχετικές με τα πρόσφατα επεισόδια μεταξύ φιλάθλων στον ηλεκτρικό σταθμό Νέου Φαλήρου κλπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Μαρκογιαννάκη έχει ως εξής:

«Πρωτοφανή επεισόδια έλαβαν χώρα το Σάββατο 17.11.2001 στο σταθμό του ΗΣΑΠ στο Νέο Φάληρο, που είχαν ως αποτέλεσμα να υποστεί ζημία η περιουσία του ΗΣΑΠ πάνω από 100.000.000 δραχμές, να τραυματιστούν πολίτες και να κινδυνέψουν ανθρώπινες ζωές. Τα επεισόδια αυτά ήταν συνέχεια της ανεξέλεγκτης καταστροφικής μανίας νεαρών οπαδών ποδοσφαιρικών ομάδων, τοξικομανών και άλλων περιθωριακών ατόμων, τα οποία ανενόχλητα έχουν δημιουργήσει μία θλιβερή εικόνα σε όλους τους σταθμούς του ΗΣΑΠ.

Το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών εγγράφως έχει ζητήσει από το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης τη διάθεση Αστυνομικών ή Ειδικών Φρουρών προκειμένου να σταματήσει αυτή η κατάσταση, η οποία και την περιουσία του ΗΣΑΠ ζημιώνει και περαιτέρω δημιουργεί την εικόνα στον οποιονδήποτε επιβάτη και μη, Έλληνα και αλλοδαπό ότι στην Ελλάδα η έννομη τάξη είναι ανύπαρκτη, αφού ο καθένας αυτόβουλα και ατιμώρητα ζημιώνει και ασχηνονεί κατά βούληση.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάται ο κύριος Υπουργός Δημόσιας Τάξης:

Γιατί μέχρι τώρα δεν ελήφθησαν μέτρα προστασίας στους σταθμούς του ΗΣΑΠ και εάν προτίθεται σύντομα να πράξει τούτο.»

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Δημόσιας Τάξης κ. Μαλέσιος.

**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΑΛΕΣΙΟΣ (Υφυπουργός Δημόσιας Τάξης):**

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι γνωστό ότι η Ελληνική Αστυνομία μέσα και έξω από τα γήπεδα προκειμένου να αντιμετωπίσει το φαινόμενο της βίας, ιδιαίτερα σε τέτοιου είδους, πρωτοφανούς έκτασης, επεισόδια σαν αυτό που είχαμε την προπερασμένη Κυριακή στις 17 Νοεμβρίου, παίρνει σημαντικά μέτρα προκειμένου να προστατευθεί ο φιλάθλος κόσμος, οι απλοί ανύποπτοι πολίτες και βέβαια οι παράγοντες, οι διαιτητές και όλοι εκείνοι που μετέχουν στις διοργανώσεις αυτές.

Ιδιαίτερη έμφαση μάλιστα δίδει η Αστυνομία στην ανάληψη τέτοιων μέτρων αστυνόμευσης κατά τη μετακίνηση των οπαδών. Και είναι γνωστό ότι αστυνομείται από την έναρξη κάθε ομαδική οργανωμένη μετακίνηση και στη διαδρομή, αλλά και μέχρι τον προορισμό της. Και αυτό είναι κρίσιμο σημείο που η Αστυνομία, προκειμένου να επιτυγχάνει θετικά αποτελέσματα, ζητά την έντονη, αμερίστη και αποτελεσματική συνεργασία όλων των παραγόντων του ποδοσφαίρου ώστε να γνωρίζει τις οργανωμένες μετακινήσεις.

Δεν είναι αλήθεια ότι η Ελληνική Αστυνομία δεν είχε πάρει μέτρα και σ' αυτήν την περίπτωση, όπως ισχυρίζεται ο συνάδελφος κ. Μαρκογιαννάκης. Η Αστυνομία είχε πάρει μέτρα. Να παραδεχθούμε ότι κάτω από τα πρωτοφανή -όπως ο ίδιος ο κ. Μαρκογιαννάκης τα χαρακτηρίζει- επεισόδια, αυτά τα μέτρα απεδείχθησαν ανεπαρκή; Να το παραδεχθούμε. Προς Θεού, όμως, μη θεωρήσουμε ότι η Ελληνική Αστυνομία μόνιμα δεν παίρνει μέτρα κατά της βίας, όπως και στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Εκείνη την ημέρα εγνώριζε ότι θα υπάρξει αναχώρηση φιλάθλων από το λιμάνι του Πειραιά. Και πραγματικά, παρά το γεγονός ότι ήταν γιγαντιαία η επιχείρηση αντιμετώπισης των κινδύνων της ημέρας εκείνης των εκδηλώσεων του Πολυτεχνείου, εν τούτοις αστυνομευόταν και το λιμάνι του Πειραιά και ο σταθμός του Πειραιά. Και βέβαια, σύμφωνα με τα πάγια μέτρα τα οποία έπαιρνε, εάν ήταν γνωστή η μετακίνηση των διακοσίων οργανωμένων φιλάθλων της Α.Ε.Κ., προς την οποία επετέθησαν οι πεντακόσιοι οργανωμένοι στο Φάληρο αντιφρονούντες, όπως λέμε, οπαδοί, τότε ενδεχομένως να είχαν αποφευχθεί αυτά τα επεισόδια, αυτά τα φαινόμενα, δεδομένου -όπως ανέφερα- ότι πάντα η Ελληνική Αστυνομία σε όλες αυτές τις περιπτώσεις έπαιρνε συγκεκριμένα μέτρα. Και το σταθμό του Φαλήρου αστυνομεύει όταν γίνονται εκδηλώσεις στο Καράϊσκάκη και το Σταθμό Ειρήνης και Φιλίας αστυνομευε εκείνη την ημέρα και τον κεντρικό σταθμό του Πειραιά, αλλά και το λιμάνι. Ήταν μια καταδρομική πρωτοφανής επιχείρηση. Και θα παραδεχθούμε ότι δεν επάρκεσαν τα μέτρα της Αστυνομίας. Γι' αυτό και λαμβάνονται τώρα ενισχυμένα μέτρα, προκειμένου από τέτοιου είδους πρωτοφανείς επιθετικές πρωτοβουλίες τέτοιων φιλάθλων να είμαστε ήσυχoi.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Συγκεκριμένα, κύριε Πρόεδρε και τελειώνω, όντως και οι επτά σταθμοί από Πειραιά μέχρι τη Βικτώρια στο εξής θα αστυνομεύονται μόνιμα και σταθερά από τις επτά έως τις ένδεκα το βράδυ. Ιδιαίτερα δε στις αθλητικές διοργανώσεις, οι πεζές περιπολίες θα αυξάνονται και θα είναι μόνιμα τοποθετημένες έξω από όλους τους σταθμούς. Και τούτο, επαναλαμβάνω, όχι γιατί έως τώρα η Αστυνομία δεν έπαιρνε μέτρα, αλλά γιατί τα μέτρα σε τέτοιου είδους πρωτοφανείς εκδηλώσεις απεδείχθησαν ανεπαρκή. Γι' αυτό και θα ενισχυθούν.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Ο κ. Μαρκογιαννάκης έχει το λόγο.

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΡΚΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ:** Ειλικρινά δεν κατάλαβα, κύριε Πρόεδρε, την απάντηση που έδωσε ο κύριος Υπουργός.

Εγνώριζε η Αστυνομία ότι θα μεταβούν οι φιλάθλοι από τη Νέα Φιλαδέλφεια στο λιμάνι του Πειραιά και εν συνεχεία στο Ηράκλειο ή δεν εγνώριζε; Γιατί είπατε σε μια αποτροφή της τοποθέτησής σας «εάν εγνώριζε η Αστυνομία». Οπότε αγόμεθα στο λογικό συμπέρασμα ότι οι χούλιγκανς είναι καλύτερα οργανωμένοι και καλύτερα πληροφορημένοι απ' ό,τι η Ελληνική Αστυνομία.

Ατυχώς βεβαίως, κύριε Υπουργέ, η Αστυνομία εγνώριζε. Εγνώριζε πάρα πολύ καλά τη μετάβαση από τη Νέα Φιλαδέλφεια προς το λιμάνι και δεν έλαβε τα μέτρα. Διότι, εάν ελάμβανε στοιχειώδη μέτρα -ενώ μας είπατε ότι υπήρξε αστυνόμηση- εάν υπήρχε ένας αστυνομικός στο χώρο στον οποίο έγιναν τα επεισόδια, ασφαλώς και δεν θα είχαμε την έκταση των επεισοδίων ούτε καν θα τολμούσε κανείς να κάνει οτιδήποτε.

Είναι πάγια τακτική της Ελληνικής Αστυνομίας όταν γίνεται μετακίνηση φιλάθλων, αξιότιμε κύριε Υφυπουργέ, πάντα να συνοδεύονται είτε από διμοιρία ΜΑΤ, είτε να προπορεύονται μοτοσικλετιστές, οι οποίοι ενημερώνουν, στην περίπτωση που παρατηρηθεί κάποια ύποπτη συγκέντρωση, την Αστυνομία και έρχονται ενισχύσεις.

Στην προκειμένη περίπτωση δεν έγινε οτιδήποτε, παρά το γεγονός ότι τα επεισόδια έγιναν στις 17 του Νοέμβρη, ημέρα η οποία ενέχει πολλούς κινδύνους για επεισόδια.

Κι εδώ πλέον μπαίνω σε μία άλλη σκέψη. Είστε σίγουροι,

κύριε Υπουργέ, ότι τα επεισόδια τα έκαναν χούλιγκανς ή σας «την έφεραν» οι αναρχικοί, οι οποίοι, ενώ είχατε συγκεντρώσει όλη την αστυνομική δύναμη στο κέντρο, εκεί που θα γινόταν η συγκέντρωση και εν συνεχεία πορεία προς την αμερικάνικη πρεσβεία, έκαναν περιφερειακά την εμφάνισή τους και δημιούργησαν αυτής της εκτάσεως καταστροφές; Είστε βέβαιοι ότι πραγματικά ήταν χούλιγκανς του ποδοσφαίρου ή μήπως ήταν αναρχικοί και απλά η Αστυνομία δεν έκανε τη σωστή εκτίμηση;

Θέλω, όμως, να επισημάνω την απίστευτη εικόνα, η οποία παρατηρείται τόσα χρόνια τώρα στους σταθμούς των ΗΣΑΠ. Η εγκληματικότητα βρίθει, το εμπόριο ναρκωτικών είναι ελεύθερο, η χρήση ναρκωτικών σε καθημερινή βάση και ουδείς συγκινείται. Είναι ή δεν είναι αλήθεια, όπως τουλάχιστον με ενημέρωναν οι αρμόδιοι των ΗΣΑΠ, ότι έχουν απευθυνθεί στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και έχουν ζητήσει την αστυνόμηση των σταθμών έτσι που να μην παρατηρούνται αυτά τα φαινόμενα γενικότερα αλλά και ειδικότερα όταν μετακινούνται φιλάθλοι;

Αν είναι αυτό αλήθεια, γιατί το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης μέχρι τώρα δεν έκανε οτιδήποτε και έρχεται κατόπιν εορτής να πάρει μέτρα, με την τοποθέτηση ειδικών φρουρών ή με ανάθεση καλύτερης αστυνόμησης στην Αστυνομία;

Θέλουμε απαντήσεις στα ερωτήματα και όχι γενικόλογες απαντήσεις, που ουσιαστικά δεν είναι απάντηση.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας):** Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΑΛΕΣΙΟΣ (Υφυπουργός Δημόσιας Τάξης):**

Δεν ήταν καθόλου γενικόλογη η απάντηση, κύριε Μαρκογιαννάκη, δεδομένου ότι γνώριζε την ομαδική αναχώρηση φιλάθλων από το λιμάνι του Πειραιά και δεν γνώριζε την ομαδική, οργανωμένη μετακίνηση. Όπως καλά γνωρίζετε, επί οργανωμένης μετακίνησης, πράγματι, διμοιρίες των ΜΑΤ συνοδεύουν καθ' όλη τη διαδρομή. Γι' αυτό και επί μετακινήσεως με συρμό πάντα αστυνομεύονται όλοι οι σταθμοί. Εκείνη την ημέρα η Αστυνομία δεν γνώριζε.

Αυτό που οφείλουμε να γνωρίζουμε ως Κοινοβούλιο είναι ότι εάν δεν υπάρξει καλή συνεργασία των παραγόντων του ποδοσφαίρου με την Ελληνική Αστυνομία, ίσως στο μέλλον δεν θα αποφύγουμε τέτοια συμβάντα. Πιστεύω ότι θα γνωρίζετε πως μόλις χθες η οργανωμένη μετακίνηση των φιλάθλων του Παναθηναϊκού αστυνομεύτηκε καθ' όλο το μήκος της διαδρομής και ευρέθησαν επτά φιλάθλοι, οι οποίοι είχαν ναρκωτικά επάνω τους.

Να, για ποιο λόγο ενδεχομένως κάποιοι ίσως δεν επιθυμούν να ελέγχονται αυτές οι οργανωμένες μετακινήσεις, διότι ευρέθησαν φιλάθλοι να έχουν ναρκωτικά και χθες ακόμα. Αυτό σημαίνει ότι κάτι αποφεύγουν.

Εάν δεν συνεργαστούν όλοι οι παράγοντες που είναι αρμόδιοι για την πάταξη του φαινομένου της βίας, η Αστυνομία θα μείνει μόνη της να επιμένει και να προτείνει την απόλεια αυτού του φαινομένου. Δεν θα υπάρξει ποτέ σταμάτημα αυτής της μετακίνησης, αν δεν σταματήσουμε να δίνουμε εισιτήρια στους μετακινούμενους. Αυτό το διασφαλίζει ο νόμος. Η Αστυνομία το προτείνει για επικίνδυνες μετακινήσεις, να μη δίνονται εισιτήρια. Η διαρκής επιτροπή πάταξης της βίας αρκετές φορές αποφεύγει να προτείνει και αυτή στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού αυτό που προτείνει η Αστυνομία.

Ήθελα να επισημάνω και πάλι ότι ίσως αυτά τα γεγονότα να είχαν αποφευχθεί εάν γνώριζε η Αστυνομία τη μετακίνηση και στο σημείο αυτό, θέλω να το πιστέψετε ότι γνώριζε μόνο την αναχώρηση. Αστυνομευόταν, λοιπόν, το λιμάνι και ο κεντρικός σταθμός του ΗΣΑΠ, αλλά δεν μπορούσαμε να αστυνομεύσουμε όλη τη διαδρομή, όπως γίνεται όταν υπάρχει οργανωμένη μετακίνηση.

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, λέγοντας ότι τα φαινόμενα της βίας δεν απασχολούν μόνο την ελληνική κοινωνία, αλλά και τις ξένες κοινωνίες. Όμως είναι σταθερή απόφαση του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, εν' όψει της μεγάλης ανάγκης να έχουμε στη χώρα όσο γίνεται καλύτερους όρους ηρεμίας και ασφάλειας, τα φαινόμενα αυτά να αντιμετωπιστούν με αποτελεσματικότητα.

Γ' αυτό σας περιέγραψα τα αποτελεσματικά μέτρα, τα οποία εφεξής θα έχει η Γενική Διεύθυνση Αστυνομίας Αθηνών.

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Η τρίτη με αριθμό 162/21.11.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτού του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Γεωργίου Χουρμουζιάδη προς τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, σχετικά με τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των Τεχνολογικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων (ΤΕΕ) δεν θα συζητηθεί λόγω κωλύματος του Βουλευτή και διαγράφεται.

Επανερχόμαστε στη συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων πρώτου κύκλου.

Θα συζητηθεί η πρώτη με αριθμό 167/21.11.2001 επίκαιρη ερώτηση του Βουλευτή του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος κ. Αλέξανδρου Βούλγαρη προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικά με τις προθέσεις του Υπουργείου για κατάργηση του θεσμού των προγραμματικών συμφωνιών, σε ό,τι αφορά την εκτέλεση κατασκευαστικών έργων, κ.λπ.

Η επίκαιρη ερώτηση του κ. Βούλγαρη έχει ως εξής:

«Με το θεσμό των προγραμματικών συμφωνιών έχει, όπως είναι γνωστό, καταναλωθεί κατασκευαστικό έργο της ΔΕΗ, του ΟΤΕ, του ΟΣΕ κ.λπ σε πάρα πολλές μεγάλες και μικρότερες βιομηχανίες σε όλη τη χώρα, μεταξύ των οποίων και η ευρύτερη περιοχή του Βόλου.

Το Εργατικό Κέντρο Βόλου με έγγραφη διαμαρτυρία αντιδρά έντονα στην ενδεχόμενη επιλογή του Υπουργείου Ανάπτυξης να καταργηθούν οι προγραμματικές συμφωνίες και να καθιερωθεί η διενέργεια διεθνών διαγωνισμών και επισημαίνει ότι αυτό θα έχει τραγικές συνέπειες στη Μαγνησία και σε άλλες περιοχές της χώρας με βιομηχανικό προφίλ, αναπαράγοντας την ύφεση και την ανεργία.

Με βάση τα παραπάνω ερωτάται ο Υπουργός Ανάπτυξης:

Εάν στον άμεσο προγραμματισμό και σχεδιασμό του Υπουργείου Ανάπτυξης συμπεριλαμβάνεται και η κατάργηση του θεσμού των προγραμματικών συμφωνιών και η αντικατάστασή τους από τη διενέργεια διεθνών διαγωνισμών και σε καταφατική περίπτωση, με ποια μέτρα πολιτικής το Υπουργείο Ανάπτυξης θα αντιμετωπίσει τα προβλήματα της οικονομικής ύφεσης και ανεργίας που θα προκύψουν στις βιομηχανικές περιοχές».

Θα απαντήσει ο Υπουργός Ανάπτυξης κ. Τσοχατζόπουλος.

**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να καθιστώ τον αγαπητό συνάδελφο ότι οι προγραμματικές συμβάσεις στην προκειμένη περίπτωση δεν καταργούνται. Ο θεσμός των προγραμματικών συμφωνιών συνεχίζει να λειτουργεί. Ήδη υλοποιούνται μερικές δεκάδες προγραμμάτων. Πρόσφατα η ΔΕΗ υπέγραψε μεγάλη τριετή προγραμματική συμφωνία με εταιρεία κατασκευής καλωδίων ύψους 50 δισεκατομμυρίων δραχμών, που επιτρέπει την προμήθεια πολύ καλού ποιοτικού υλικού, με σημαντικές εκπτώσεις τιμών της τάξεως του 17%.

Βέβαια είναι προφανές ότι σύμφωνα με την ευρωπαϊκή νομοθεσία -με την οποία συμβαδίζει και η ελληνική νομοθεσία- η ανάθεση στο πλαίσιο αυτής κάθε προγραμματικής συμφωνίας, μπορεί να γίνει είτε με παράταση ισχύουσας συμφωνίας μετά από διαπραγματεύσεις είτε με τη διαδικασία του διαγωνισμού με περιορισμένη ανοιχτή συμμετοχή.

Επομένως μπορούν οι ελληνικές εταιρείες -οι οποίες επωφεληθήκαν του θεσμού των προγραμματικών συμφωνιών, που ίσχυαν τόσο στις μέρες των δικών μας κυβερνήσεων όσο και στην Νέα Δημοκρατία- να προχωρήσουν στο να ενδυναμώσουν τη δική τους ικανότητα και να αντισταθούν στο διεθνή ανταγωνισμό. Σας θυμίζω, αγαπητέ συνάδελφε, ότι τη δεκαετία του 1980 ήταν με ΔΕΗ-ΠΥΡΚΑΛ οι πρώτες προγραμματικές συμφωνίες. Μετά όταν επανήλθαμε το 1994, αν θυμάμαι καλά, προχωρήσαμε πάλι σε προγραμματικές συμφωνίες κατακυρώνοντας μία σειρά προγραμματικές συμφωνίες -ΔΕΗ ΟΤΕ ΟΣΕ- και έτσι μπόρεσε το ελληνικό τεχνικό, παραγωγικό, δυναμικό να αξιοποιήσει τις ανάγκες του δημοσίου και να γίνει βιώσιμο και ανταγωνιστικό. Γ' αυτό

σήμερα οι ελληνικές εταιρείες στους ανοιχτούς διαγωνισμούς λαμβάνουν μέρος και είναι σε θέση να ανταποκριθούν πλήρως και επιτυχώς στις ανάγκες των ανοιχτών διαγωνισμών, διατηρώντας την απασχόληση για το ελληνικό δυναμικό.

Όμως, κύριες και κύριοι συνάδελφοι, πρέπει να προσέξουμε το εξής: Σήμερα πια στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κινούμαστε σε ένα πιο ανταγωνιστικό περιβάλλον. Δεν αρκεί μόνο το κριτήριο της εντοπιότητας, δηλαδή να είναι ελληνική μια εταιρεία. Σήμερα θέλουμε ποιότητα, σήμερα θέλουμε τιμή, ως συγκρίσιμο μέγεθος. Γ' αυτό και το επιχειρησιακό αναπτυξιακό πρόγραμμα ανταγωνιστικότητας που προωθεί το Υπουργείο Ανάπτυξης, διαθέτει ένα ειδικό πρόγραμμα υποστήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των βιομηχανιών, όπως γνωρίζετε, ύψους 2,5 δισεκατομμυρίων δραχμών, όπου το 0,3% είναι στην κοινωμία της πληροφορίας και το υπόλοιπο 2,2% είναι στα περιφερειακά προγράμματα. Έτσι καταφέρνουμε με το πρόγραμμα ανταγωνιστικότητας να στηρίξουμε επιπρόσθετα όλες αυτές τις παραγωγικές μονάδες, μικρομεσαίες, βιομηχανικές, μεταποιητικές, για να μπορέσουν να σταθούν στο δύσκολο αγώνα ανταγωνισμού που υπάρχει σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Βέβαια ότι υπάρχει μια περιφερειακή διάσταση σε αυτήν την προσπάθεια νομίζω ιδιαίτερα στη Μαγνησία, αγαπητέ συνάδελφε, το αντιλαμβάνεσθε διότι έτσι στηρίζεται η ελληνική περιφέρεια στην οποία κυρίως στοχεύουν όλες αυτές οι αναπτυξιακές προσπάθειες και τα προγράμματα ανταγωνιστικότητας, αλλά και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας τέτοιων οργανισμών που μπορούν να λάβουν μέρος στις προμήθειες του δημοσίου..

Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Ο κ. Βούλγαρης έχει το λόγο.

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ:** Χαίρομαι, κύριε Υπουργέ, που η απάντησή σας σηματοδοτεί και την πολιτική την οποία θα ακολουθήσει το Υπουργείο Ανάπτυξης, σε σχέση με το θεσμό των προγραμματικών συμφωνιών και βέβαια, όπως τονίσατε, μέσα στα πλαίσια της ανταγωνιστικότητας, η οποία έχει τη διάσταση της τιμής του προϊόντος και τη διάσταση της ποιότητας, στα οποία οι ελληνικές βιομηχανίες, με τις οποίες οι επιχειρήσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα έχουν συνάψει προγραμματικές συμφωνίες, ανταποκρίνονται απόλυτα.

Είναι γνωστά τα πλεονεκτήματα των προγραμματικών συμφωνιών όσον αφορά τις χαμηλές τιμές, όσον αφορά τα βελτιωμένα προϊόντα από τεχνική άποψη και γενικά τις καλύτερες υπηρεσίες, αλλά κυρίως όσον αφορά την απασχόληση του εγχώριου δυναμικού. Οι προγραμματικές συμφωνίες στηρίζουν την απασχόληση στο ντόπιο δυναμικό, στους τεχνίτες που έχουν αποκτήσει μεγάλη εξειδίκευση και εμπειρία στις κατασκευές έργων αλλά και στην παραγωγή υλικών, γιατί κυρίως μιλούμε για προμήθειες.

Όμως, δεν μπορούμε να αποκρύψουμε την ανησυχία πολλών εργατικών κέντρων μεταξύ των οποίων και το Εργατικό Κέντρο Βόλου για τη διατήρηση του θεσμού των προγραμματικών συμφωνιών.

Διότι όπως επισημαίνουν και κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου σε περίπτωση που θα έχουμε κατάργηση του θεσμού ή και μείωση, θα έλεγα, της εμβέλειας των προγραμματικών συμφωνιών, οπωσδήποτε θα προκύψουν σε ορισμένες περιοχές οι οποίες είναι θύλακες ανεργίας, σημαντικά προβλήματα. Ένας τέτοιος θύλακας ανεργίας, είναι και η βιομηχανική περιοχή της Μαγνησίας, του Βόλου ειδικότερα, όπου μεγάλες επιχειρήσεις, όπως η ΣΤΑΛΚΟ, η ΜΕΤΚΑ, Β.Μ.Τ.Ε, ο Κιολεΐδης, η ΕΒΙΕΣΚ έχουν προγραμματικές συμφωνίες κυρίως με τον ΟΣΕ και τη ΔΕΗ και καλύπτουν ένα μεγάλο επενδυτικό πρόγραμμα αυτών των οργανισμών που χρηματοδοτούνται τόσο από εθνικούς πόρους όσο και από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για αυτό το λόγο οι προγραμματικές συμφωνίες θα πρέπει ή με παράταση ή με ανανέωση ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο κριθεί σκόπιμο να διατηρηθούν ως πρώτη προτεραιότητα.

Κλείνοντας θέλω να πω πως όλες οι χώρες της Ευρωπαϊκής

Ένωσης έχουν πάρει μέτρα προστασίας των εγχώριων προϊόντων. Και επίσης θα σας πω ότι στην επιτροπή ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης η Γερμανία έχει τις περισσότερες καταγγελίες, για μη συμμόρφωση προς τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις διαδικασίες προμήθειας υλικών, επειδή θα πρέπει να ακολουθούνται οι διεθνείς διαγωνισμοί.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Η αξιοποίηση της αγοραστικής δύναμης του κράτους είναι το βασικό στοιχείο που δικαιολογεί τις προγραμματικές συμφωνίες. Γιατί με αυτό τον τρόπο και γι' αυτό ενδιαφέρονται όλες οι χώρες και η Γερμανία που είπατε να στηρίξουν το παραγωγικό δυναμικό. Επομένως εκμεταλλευόμενοι αυτήν την αγοραστική δύναμη του κράτους οι προγραμματικές συμφωνίες οι οποίες το 1995-1997, έγιναν με νόμο σε αντίθεση με τη δεκαετία του 1980 που ήταν πολιτική

πρωτοβουλία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, μας έδωσαν το πλαίσιο πώς θα στηριχθούν με ένα απόθεμα αγορών σε βάθος από το δημόσιο υψηλής εμβέλειας τεχνολογικές εταιρείες, να μπορέσουν να προσαρμοστούν, να εκσυγχρονιστούν, να μπουν σε νέες τεχνολογίες για να καλύψουν τη δυνατότητα ανταγωνισμού στην ελεύθερη αγορά. Αυτό ήταν το μήνυμα των προγραμματικών συμφωνιών, έπαιξαν το ρόλο τους σε αυτήν την περίοδο, απεδείχθησαν χρήσιμες και χαίρομαι γιατί αυτό το διαπιστώνουν ιδιαίτερα οι πολίτες στην περιφέρεια, διότι είχε περιφερειακή διάσταση η υλοποίηση όλων αυτών των προγραμματικών συμφωνιών και έτσι σήμερα βρισκόμαστε σ' ένα περιβάλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου το μεγαλύτερο κομμάτι του ελληνικού παραγωγικού δυναμικού και των εταιρειών και των επιχειρήσεων μπορεί να ανταγωνιστεί ισότιμα στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ευχαριστώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Κύριοι συνάδελφοι. ολοκληρώθηκε η συζήτηση των επικαίρων ερωτήσεων.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊφνας):** Κύριοι Βουλευτές, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη των

### ΕΠΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Θα συζητηθεί η με αριθμό 14/31.10.2001 επερώτηση, των Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας κυρίων Αναστάσιου Λιάσκου, Παρθένας Φουντουκίδου, Πάνου Παναγιώτου, Μιλτιάδη Βαρβιτσιώτη, Βασιλείου Παπά, Αθηναίου Φλωρίνη, Ευάγγελου Μπασιάκου, Αλέξανδρου Κόντου, Κωνσταντίνου Τσιπλάκη, Αριστοτέλη Παυλίδη, Σπύρου Σπύρου, Ευάγγελου Πολύζου, Κωνσταντίνου Τασούλα, Ανέστη Αγγελή, Ηλία Φωτιάδη, Βασιλείου Τσίπρα, Ιορδάνη Τζαμτζή, Σταύρου Παπαδοπούλου, Ιωάννη Παπαθανασίου, Παναγιώτη Ψωμιάδη, Γεωργίου Σαλαγκούδη προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικά με τα μέτρα ενίσχυσης του Τουρισμού.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι για τη συζήτηση της επερώτησης ορίζεται από τη Νέα Δημοκρατία Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ο Βουλευτής Β' Θεσσαλονίκης κ. Γεώργιος Σαλαγκούδης.

Από το Κ.Κ.Ε. ορίζεται ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος ο Βουλευτής και Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Παναγιώτης Κοσιώνης.

Από τον Συνασπισμό της Αριστεράς και της Προόδου, ορίζεται ως Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος η Βουλευτής Θεσσαλονίκης κα Ασημίνα Ξηροτύρη-Αικατερινάρη.

Το λόγο έχει ο πρώτος εκ των επερωτώντων κ. Λιάσκος.

**ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ:** Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο τουρισμός αποτελεί το σημαντικότερο κλάδο οικονομικής δραστηριότητας της πατρίδας μας. Με τις σημαντικές δράσεις τους εξαρτώμενους κλάδους, τις πολλαπλασιαστικές επιπτώσεις, συμμετέχει στο ΑΕΠ με ποσοστό 20% περίπου. Επιπλέον αποτελεί σημαντικό μοχλό περιφερειακής ανάπτυξης, κυρίως σε περιοχές που υστερούν σε άλλες παραγωγικές δυνατότητες και ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια που η ελληνική περιφέρεια πλήττεται από μεγάλη και διαρθρωτικής μορφής ανεργία, είναι πραγματικά ο κλάδος που την στηρίζει.

Επίσης, είναι κλάδος συναλλαγατοφόρος, με σημαντικές επιδράσεις στη δημιουργία θέσεων εργασίας, στη βελτίωση των οικονομικών δομών, στην εξασφάλιση εισοδημάτων και τέλος, στην ενθάρρυνση όλων των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Παράλληλα, όμως, ο τουρισμός είναι από τις πλέον παγκοσμιοποιημένες δραστηριότητες, γεγονός που τον καθιστά έναν ευαίσθητο κλάδο, επηρεαζόμενο άμεσα από τις μεταβολές του διεθνούς περιβάλλοντος.

Η πρόσφατη μελέτη του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού το καλοκαίρι του 2001, αποκαλύπτει ανάγλυφα ότι η βιομηχανία τουρισμού επιβάλλει νέα πρότυπα, νέους προορισμούς, νέα προϊόντα, νέες μορφές τουρισμού και υπηρεσιών, προκειμένου να κερδίσει τον καταναλωτή.

Στη μελέτη τονίζεται ότι η Ελλάδα θα καταστεί λιγότερο δημοφιλής προορισμός τα αμέσως προσεχή χρόνια, ενώ ταυτόχρονα νέες χώρες εισέρχονται στην τουριστική αγορά και διεκδικούν αντί παντός τιμήματος μερίδιο από την παγκόσμια τουριστική πίτα. Εδώ θα ήθελα να σας πω ότι η Γαλλία θα εξακολουθεί να είναι ο υπ' αριθμόν ένα ευρωπαϊκός προορισμός και παρουσιάζονται μεγάλοι ρυθμοί ανάπτυξης στην Κροατία 8,4%, στη Ρωσία 6,8%, στη Σλοβενία 6%, στην Τουρκία 5,5% και τέλος στη Βουλγαρία και Ρουμανία 4,6%. Δηλαδή ο περίγυρός μας έχει μια αυξητική τάση ενώ εμείς φθίνουμε σύμφωνα με την έκθεση του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού και είναι πολύ σημαντικό.

Στην ίδια μελέτη, συστήνεται στην ελληνική Κυβέρνηση ότι επιβάλλεται η αλλαγή στρατηγικής της χώρας προκειμένου να προσελκύσει το ενδιαφέρον και να αυξήσει τους ρυθμούς ανάπτυξης της. Η Κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, χρόνια τώρα δείχνει ότι δεν αντιλαμβάνεται την ευθύνη της να στηρίξει τον κλάδο του τουρισμού με τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που παρουσιάζει, τις φυσικές καλλονές, το ιδανικό κλίμα της χώρας

μας, το μνημειακό πλούτο, την πολιτιστική μας ταυτότητα, προκειμένου αυτός ο κλάδος να γίνει περισσότερο ανταγωνιστικός και ποιοτικός. Αντί να σχεδιάσει μια ολοκληρωμένη και αναπτυξιακή τουριστική πολιτική με όραμα και βάθος χρόνου, έχει περιθωριοποιήσει και αφήσει στην τύχη του τον πιο δυναμικό κλάδο της οικονομίας μας. Η Κυβέρνηση φαίνεται ότι δεν ανησυχεί για τη μείωση του αριθμού των εισερχομένων τουριστών, για τη σμίκρυνση του χρόνου παραμονής τους, για την πτώση της εισοδηματικής στάθμης και ποιότητας του εισαγόμενου τουρισμού, για την πώση της ποιότητας του προσφερόμενου ελληνικού τουριστικού προϊόντος, για την καθολική απουσία ελέγχων από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα. Περίπου τεσσαράμισι χιλιάδες καταγγελίες είχαμε στον ΙΝΚΑ για αισχροκέρδεια και κακή ποιότητα υπηρεσιών την περίοδο Ιουνίου-Ιουλίου 2001.

Φαίνεται ότι δεν ανησυχεί για τις ανύπαρκτες, ελλειπείς ή πολύ κακές υποδομές και για τις σκληρές συνθήκες ανταγωνισμού που διαμορφώνονται διεθνώς, οι οποίες σε συνδυασμό με το έλλειμμα τουριστικής πολιτικής, οδηγούν δυστυχώς τους τουρίστες σε άλλους προορισμούς.

Θα ήθελα να πω εδώ ότι ειδικά φέτος ήταν πάρα πολύ σκληροί, κύριε Υφυπουργέ, οι τουριστικοί φορείς και μάλιστα πριν από την κρίση ο πρόεδρος της Ένωσης Ξενοδόχων Ηρακλείου τονίζει, ότι η λέξη «χάλα» περιγράφει την κατάσταση. Λέει, «Βρισκόμαστε μέσα στην καρδιά της τουριστικής περιόδου και η μέση πληρότητα στα ξενοδοχεία είναι της τάξης του 70%, ενώ πέρυσι» -εννοεί δηλαδή το 2000- «την αντίστοιχη περίοδο υπερέβαινε το 90%. Στα ξενοδοχεία μεγάλος αριθμός επιχειρηματιών έχει αναγκαστεί να κάνει προσφορές μειώνοντας τις τιμές μέχρι και 60% για να προσελκύσουν πελάτες. Δυστυχώς, έχουμε σημαντική πτώση στην τουριστική κίνηση και η κατάσταση θα γίνει ακόμα πιο δύσκολη όσο προχωρούμε προς το τέλος του καλοκαιριού». Επιπρόσθετα ο ίδιος συνεχίζει και λέει ότι μαζί με τον πρόεδρο των τουριστικών πρακτόρων ότι δεν είναι δυνατόν να λένε ότι θέλουμε να προσελκύσουμε υψηλού οικονομικού επιπέδου τουρίστες και την ίδια στιγμή οι ξένοι επισκέπτες που ταξιδεύουν από το αεροδρόμιο «ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗΣ» να περιμένουν με τις ώρες κάτω από τον ήλιο με τις βαλίτσες τους, αφού οι αίθουσες του αερολιμένα δεν επαρκούν για τους χιλιάδες των ταξιδιωτών, ούτε είναι δυνατόν στο λιμάνι του Ηρακλείου όπου διακινούνται σε καθημερινή βάση περίπου οκτώ χιλιάδες επιβάτες να μην υπάρχει μία τουαλέτα.

Πιθανώς η Κυβέρνηση να θεωρεί ότι αναπτύσσει το τουριστικό προϊόν και κάνει τουριστική πολιτική ψηφίζοντας πρόχειρες και αποσπασματικές τροπολογίες σε άσχετα νομοσχέδια, μη προβάλλοντας με οργανωμένο επικοινωνιακό σχεδιασμό τη χώρα, διαλύοντας τον ΕΟΤ και τις υπηρεσίες που στέλνοντας τις αρμοδιότητες τους στο χάος, χωρίς κανένα σχέδιο τουριστικής εκμετάλλευσης των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, αδυνατώντας να διευρύνει το νέο τουριστικό προϊόν σε νέες μορφές τουρισμού, όπως ο συνεδριακός, ο αθλητικός, ο πολιτιστικός, ο θρησκευτικός, ο χειμερινός τουρισμός, όπου εκεί είμαστε η μόνη χώρα, κύριε Υπουργέ, που έχουμε πτωτική τάση συνεχόμενη, αδυνατώντας να σχεδιάσει δυναμική είσοδο της χώρας σε νέες αγορές.

Εδώ θα πω ότι στις χώρες οι οποίες είναι εκτός Συνθήκης Σένγκεν έχει πραγματικά απαξιωθεί πλήρως ο τουρισμός εφόσον οι υπηρεσίες μας, τα προξενεία, οι πρεσβείες κλπ., δεν μπορούν να ικανοποιήσουν τα αιτήματα χιλιάδων εισοδηματικής στάθμης τουριστών που θα ήθελαν να έλθουν στην Ελλάδα. Αυτό συμβαίνει -έχω κάνει πολλές φορές σχετικές ερωτήσεις- και στη Ρωσία και στην Κίνα και σε άλλες χώρες της Ασίας. Και βέβαια απαξιώνοντας πλήρως τους φορείς του τουρισμού, των οποίων τα μηνύματα και τις ανησυχίες δεν λάβατε, δυστυχώς, ποτέ σοβαρά υπόψη.

Αντίθετα, η Κυβέρνηση δεν ανακοίνωνε τα στατιστικά στοιχεία όπως τηρούνται από τον ΕΟΤ για να μην εμφανιστούν επίσημα οι πτωτικές τάσεις. Και στις ανακοινώσεις της για να ωραιοποιήσει την κατάσταση προσέθετε στις αφίσες τουριστών όλους όσους έφθαναν στα ελληνικά αεροδρόμια,

λογαριάζοντας ως τουρίστες ακόμα και τους οικονομικούς μετανάστες. Μέχρι σήμερα δεν παρουσιάζονται τα επίσημα στοιχεία. Ο ΕΟΤ έχει να δώσει επίσημα στοιχεία από το 1999, έχει εκτιμήσεις για το 2000 και τίποτα για το 2001.

Εσείς, κύριε Υπουργέ, σχετικά σε μία επίκαιρη ερώτηση προχθές μιλάτε για άνοδο. Και βέβαια εδώ έχουμε μία βροχή θετικών στοιχείων που δημιουργούν μία ψεύτικη εικόνα, ενώ δεν πιστοποιείται από πουθενά.

Το τρομοκρατικό γεγονός της 11ης Σεπτεμβρίου αποκάλυψε σε όλες τις διαστάσεις της την έλλειψη πολιτικής και στρατηγικής στον τουρισμό. Οι αλυσιδωτές παρενέργειες από το τρομοκρατικό χτύπημα στην παγκόσμια οικονομία έδωσαν στον ήδη κλονισμένο κλάδο του τουρισμού τη χαριστική βολή. Οι επιπτώσεις στις αφίξεις, τα συνέδρια, τις κρουαζιέρες, τις αεροπορικές εταιρείες, τα ξενοδοχεία κυρίως των Αθηνών, είναι τεράστιες και για κάποιες τουριστικές δράσεις ισοπεδωτικές.

Η Κυβέρνηση στέκεται αμήχανη και ανήμπορη να αντιδράσει και να λάβει κάποια έκτακτα μέτρα, μη δυνάμενη να εκτιμήσει τις επιπτώσεις και να σχεδιάσει τις κινήσεις της. Έχουμε δημοσιεύματα που λένε ότι η Αθήνα είναι δεύτερη στην Ευρώπη σε μείωση της τουριστικής κίνησης. Κανένα θεσμικό όργανο δεν έχει συνεδριάσει μέχρι σήμερα για να προτείνει μέτρα και να ληφθούν αποφάσεις. Χαρακτηριστικό είναι ότι ο τομέας τουρισμού της Νέας Δημοκρατίας κάλεσε πρώτος σε σύσκεψη όλους τους τουριστικούς φορείς της χώρας στις 28 Σεπτεμβρίου, προκειμένου να έχει τις απόψεις τους για την κρίση στον κλάδο. Η ελληνική Κυβέρνηση τους κάλεσε την επόμενη εβδομάδα, προφανώς ύστερα από την κατακραυγή που είχε δημιουργηθεί.

Τι έγινε από τότε και μετά; Θα έλεγα «μια τρύπα στο νερό», όσο βαριά και αν είναι αυτή η φράση. Ο τέως Υπουργός Ανάπτυξης πρότεινε το εξής πρωτοποριακό ως στρατηγική άμυνας στην τουριστική κρίση: Να κάνουν οι φορείς συμμαχίες με τους μεγάλους tour operator, ώστε να ταυτιστούν τα συμφέροντά τους με αυτά του ελληνικού τουρισμού και έτσι να βγουν από την κρίση. Πραγματικά μεγαλειώδες θα έλεγε κανείς. Τους έστειλε, δηλαδή, να ξεπουληθούν.

Η δεύτερη ενέργεια είναι ότι συστήθηκε με επεισοδικό τρόπο μια επιτροπή που ονομάστηκε πομπωδώς Επιτροπή Διαχείρισης Κρίσεων με συμμετοχή κάποιων φορέων στην αρχή και διαρκώς συμπληρούμενη κατόπιν, η οποία συνεδρίασε τρεις-τέσσερις φορές χωρίς να υπάρξουν προτάσεις και ανακοινώσεις και στη συνέχεια κατέληξε «Επιτροπή Διαχείρισης του Κυβερνητικού Τέλματος».

Ταυτόχρονα αγνοήθηκε προκλητικά το θεσμοθετημένο από την ίδια την Κυβέρνηση Εθνικό Συμβούλιο Τουρισμού. Έτσι επαληθεύτηκε στο ακέραιο η λαϊκή σοφία που λέει: «Αν θέλεις να μην λυθεί ποτέ ένα πρόβλημα, φτιάξε μία επιτροπή».

Αντίστοιχα, η Κύπρος για να μην πούμε τίποτα άλλο, έκανε τα εξής: Πρότεινε δέσμη μέτρων. Βέβαια ο Υπουργός κ. Ρολάνδης λέει πως είναι η πρώτη φορά που τα μηνύματα δεν είναι θετικά για την Κύπρο. Υπολογίζει ότι ως προορισμός η Κύπρος θα έχει 5% έως και 10% πτώση. Λαμβάνει η Κύπρος, λοιπόν, μία μεγάλη δέσμη μέτρων, προκειμένου να στηρίξει τους τουριστικούς επιχειρηματίες, όπως είναι η συνέχιση της λειτουργίας του σχεδίου κινήτρων για την ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού με την ακόλουθη διαφοροποίηση: Αντί της επιστροφής στον οργανωτή ταξιδίων του φόρου επιβίβασης που ανέρχεται σε 7 λίρες ανά επιβάτη και της επιδότησης να δίνονται 12 λίρες σε όλους τους περιηγητές. Επίσης, εξομείωση των τελών προσγείωσης του αεροδρομίου της Λάρνακας με εκείνα του αεροδρομίου της Πάφου, ενίσχυση των πιστώσεων της χειμερινής διαφημιστικής εκστρατείας, παραχώρηση από το κράτος ποσού ύψους 250.000 λιρών για ενίσχυση των πολιτιστικών εκδηλώσεων του χειμώνα, επιχορήγηση από τις κυπριακές αερογραμμές των οργανωτών ταξιδίου του Ηνωμένου Βασιλείου και της Γερμανίας με ποσό 20 λιρών ανά άτομο και παραχώρηση από μέρους των ξενοδόχων ενός δωρεάν δωματίου για κάθε δέκα δωμάτια που θα γεμίζει ο οργανωτής ταξιδίου. Τέλος, έρχεται και κάνει διάθεση πρόσθετου ποσού 4.000.000 λιρών για τη διαφήμιση της

Κύπρου στο εξωτερικό, προκειμένου να αντιμετωπίσει την κρίση. Αν χρειαστεί, το Υπουργικό Συμβούλιο θα ξαναδεί το θέμα και θα διαθέσει μεγαλύτερο ποσό. Σας αναφέρω το παράδειγμα της Κύπρου για να μην σας πω τη συνέχεια των άλλων ανταγωνιστικών μας χωρών.

Όλοι μιλούν για κρίση και μείωση του τουρισμού και εσείς, κύριε Υπουργέ, μιλήσατε προχθές αισιόδοξα, αναφέροντας ότι αναμένετε αύξηση. Όλες οι χώρες ανησυχούν, προβληματίζονται και παίρνουν μέτρα και εσείς το μόνο που εξαγγέλλετε ως πανάκεια για την λύση των προβλημάτων είναι η διαφήμιση των 7.000.000.000 περίπου που θα κάνετε, όπως λέτε, το 2002. Τι να πούμε γι' αυτό; Ότι πρόκειται για σταγόνα στον ωκεανό; Ότι κατανέμετε τα διαφημιστικά κονδύλια όπως σας έρθει; Αλήθεια με ποια μελέτη και με ποια κριτήρια επιλέξατε τις χώρες για τουριστική προβολή και κατανείμετε τα κονδύλια κατά ποσοστό αναλογίας στην κάθε μία;

Ποια κονδύλια υπάρχουν για διαφήμιση σε νέες αγορές; Έχετε αξιολογήσει τα αποτελέσματα προσέλευσης τουριστών από τις χώρες που επιλέξατε σε προηγούμενες διαφημιστικές καμπάνιες, διότι σύμφωνα με δημοσιεύματα από ορισμένες χώρες η προσέλευση είναι από αρνητική έως μηδενική. Ορισμένες δε από τις προβλέψεις του ΕΟΤ στερούνται σοβαρότητας. Για παράδειγμα ο ΕΟΤ προβλέπει αύξηση από την Αυστραλία. Πού το στηρίζει αυτό;

Χαρακτηριστικό παράδειγμα των παλινωδιών και της ανεργμίστης πολιτικής της Κυβέρνησης είναι η πολυπροβαλλόμενη διαφημιστική καμπάνια για φέτος μετά το τρομοκρατικό χτύπημα στις Ηνωμένες Πολιτείες ύψους 1 δεκακατομμυρίου. Αφού η Κυβέρνηση με την αλλοπρόσαλλη πολιτική της επί σειρά ετών στις ΗΠΑ –από τα τρία γραφεία του ΕΟΤ καταργήσατε τα δύο– στις κατ' εξοχήν μάλιστα τουριστικές περιοχές χωρίς στελέχωση και προβολή κατόρθωσε να ελαττώσει τον αριθμό των αμερικανών τουριστών από τετρακόσιες πενήντα χιλιάδες το 1985 σε διακόσιες τριάντα χιλιάδες το 2000 και εκατόν πενήντα χιλιάδες φέτος, τώρα υπό το βάρος των περιστάσεων ξαναθυμήθηκε τις ΗΠΑ.

Όλοι οι φορείς τώρα αναρωτιούνται τι θα γίνει το 1 δεκακατομμύριο στην τεράστια αγορά των ΗΠΑ. Κύριε Υπουργέ, πετάτε άκαιρα και χωρίς προγραμματισμό ένα ποσό που θα χρησίμευε αλλού. Αντί να διαθέσετε γενναία κονδύλια για την προβολή της χώρας ανάλογα με τους ανταγωνιστές μας, διαθέτετε ψίχουλα που θα δούμε αν θα διατεθούν. Το κράτος δεν χρηματοδότησε τους φορείς για να βρεθούν στο συνέδριο της ΑΣΤΑ στην Αμερική όπου θα υπήρχε η επαφή με Αμερικάνους αντιπροσώπους για την προώθηση του τουρισμού. Δυστυχώς δεν έχετε σχεδιάσει επικοινωνιακή πολιτική. Δεν υπάρχει οργανωμένη προβολή που να συσχετίζει στόχους, κόστος και αποτελέσματα. Στις εξαγγελίες σας λέτε ότι οι άξονες και οι στόχοι θα καθοριστούν μέσα από τις μελέτες για τις δεκατρείς περιφέρειες και από τις στάσεις στις διεθνείς αγορές. Είναι απορίας άξιο πως εμείς μετά τόσα χρόνια θα καθορίσουμε αφού δούμε τις στάσεις στις διεθνείς αγορές τη στρατηγική μας. Ενώ ο τροχός έχει ανακαλυφθεί προ χιλιάδων ετών, δυστυχώς εμείς δεν μπορούμε ακόμα να τον ανακαλύψουμε.

Αξίζει να σημειωθεί ότι πέρασι επειδή δεν πληρώσατε τα προπέρσινα χρεωστούμενα οι διαφημιστικές εταιρείες σας γύρισαν τη πλάτη και δεν προσήλθαν για να αναλάβουν τη διαφήμιση διασύροντας διεθνώς την Ελλάδα ως κράτος «μπατακτζή». Έτσι κάνατε τη διαφήμιση όπως με τα γνωστά αποτελέσματα που προανέφερα. Επειδή η ιστορία επαναλαμβάνεται φέτος καμία εταιρεία δεν παρουσιάστηκε για να αναλάβει τη διαφημιστική καμπάνια. Από πληροφορίες που έχω θα προχωρήσετε σε διαπραγματεύσεις μέσω των γραφείων εξωτερικού του ΕΟΤ κάνοντας ουσιαστική διάσπαση, χωρίς να γνωρίζει κανείς που πάνε τα χρήματα της διαφήμισης και ποιος τα διαχειρίζεται. Δεν θα υπάρχει ούτε οικονομικός έλεγχος.

Όταν όλοι οι άλλοι οι ανταγωνιστές μας αρχίζουν τη διαφήμιση από τον Δεκέμβριο εσείς είναι άγνωστο πότε θα

ξεκινήσετε. Κάθε χρόνο καθυστερείτε τη διαφημιστική καμπάνια και την αρχίζετε όταν έχουν τελειώσει οι ανταγωνιστές μας. Κατ' ομολογίαν των κρατικών φορέων του τουρισμού πρέπει να ξεκινά από το Δεκέμβριο, να κορυφώνεται το Μάρτιο, να υπάρχει μια ύφεση από εκεί και πέρα και να ξεκινά πάλι το Σεπτέμβριο για την υποστήριξη του προηγούμενου έτους.

Η χαμηλή ανταγωνιστικότητα και η έλλειψη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, πιέζουν όλο και περισσότερο προς μια μορφή μαζικού παραθεριστικού τουρισμού με έντονο το στοιχείο της εποχικότητας και με πλήρη εξάρτηση από τους μεγάλους tour operators.

Τα προαναφερόμενα σε συνδυασμό με την πρόσφατη κρίση δημιουργούν ασφυκτικές πιέσεις στις τιμές των τουριστικών επιχειρήσεων και από την άλλη πλευρά, η διάλυση των κρατικών υπηρεσιών στήριξης του κλάδου επιβαρύνει αφόρητα την κατάσταση. Με πρόσφατο νομοσχέδιο πάλι μεταβιβάζει η κάθε γενική γραμματεία σε άλλη γενική γραμματεία τις αρμοδιότητες, αφού διέλυσαν τον ΕΟΤ. Οι δε Κυκλάδες ξαναστέλνουν τις αρμοδιότητες στον ΕΟΤ.

Η ΕΤΑ, κατά γενική εκτίμηση, βαδίζει το δρόμο της με θολές και αδιαφανείς διαδικασίες. Είναι χαρακτηριστικό αυτό που λέγεται μεταξύ των τουριστικών φορέων, ότι στην Ελλάδα τελικά έρχεται όποιος δεν έχει και δεν μπορεί πού αλλού να πάει. Και βέβαια απεικονίζει την κατάσταση.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Μισό λεπτό ακόμη θα χρειαστώ, κύριε Πρόεδρε.

Χωρίς μακροχρόνια αναπτυξιακή πολιτική, χωρίς συγκεκριμένους στόχους, χωρίς σχεδιασμένη επικοινωνιακή πολιτική και οργανωμένη προβολή, χωρίς υποδομές και αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος, είναι βέβαιο ότι θα βρισκόμαστε σε διαρκή καθολική πορεία.

Όλοι ανεξαιρέτως οι τουριστικοί φορείς κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου. Μέχρι σήμερα οι κραυγές αγωνίας τους αποτελούν για την Κυβέρνηση φωνή βοώντος εν τη ερήμω. Η Νέα Δημοκρατία με σοβαρότητα και υπευθυνότητα έχει αναδείξει κατ' επανάληψη όλα τα προαναφερόμενα ζητήματα στην Κυβέρνηση και έχει θέσει δύο κυρίαρχους στόχους, προκειμένου να μπορέσει αυτός ο δυναμικός κλάδος να βγει από την κρίση.

Θα πρέπει να υπάρξει βάθος στρατηγικής, δεκαετές τουλάχιστον, γιατί πρόσθετα θα πρέπει να υπάρξουν άμεσα μέτρα τόνωσης της ανταγωνιστικότητας και βελτίωσης της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος, προκειμένου να βγει ο κλάδος από τη σημερινή τραγική κατάσταση.

Και βέβαια ο τουρισμός, που είναι το βαρύ πυροβολικό της οικονομίας μας, θα πρέπει επιτέλους από την Κυβέρνησή σας, κύριε Υπουργέ, να αντιμετωπιστεί υπεύθυνα και να έχει τη δυνατότητα να δρομολογήσει τη λύση των μακροχρονίων προβλημάτων του.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας)** : Η κα Φουντουκίδου έχει το λόγο.

**ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ** : Κύριε Υπουργέ, αναλάβετε την ευθύνη ενός τομέα σε μία κρίσιμη περίοδο, ενός τομέα με δυναμισμό που περιορισμένος και υποβαθμισμένος επί χρόνια ασφυκτικά και ψάχνει διεξόδους, ιδέες, στρατηγική, όραμα, πολιτική. Είναι ένας τομέας που επίσης μπήκε πολύ ξαφνικά στο προσκήνιο, ως τομέας που χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή, ειδικές πρωτοβουλίες, ειδικές πολιτικές.

Σαν Ελληνίδα επιθυμώ και εύχομαι να επιτύχετε. Ως εκπρόσωπος των συμπεφορόντων του ελληνικού λαού είμαι υποχρεωμένη να σας πιέζω προς αυτήν την κατεύθυνση, αλλά και να σας υπενθυμίσω την ανάξια των προσδοκιών και των δυνατοτήτων της χώρας μας επίδοση της Κυβέρνησής σας σ' έναν τομέα που κρατά ψηλά τους οικονομικούς δείκτες, αφού κατέχει το 7% στο ακαθάριστο εγχώριο προϊόν, στα δημόσια έσοδα.

Είναι ένας τομέας που δίνει πόρους στους Οργανισμούς

Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που κρατά τους κοινωνικούς δείκτες ψηλά, αφού το 10% του συνόλου των απασχολούμενων εργάζεται σε τουριστικές επιχειρήσεις. Στηρίζει την περιφέρεια, ιδιαίτερα τις ευαίσθητες περιοχές. Στην κυριολεξία κρατά τον κόσμο σ' αυτές, αλλά αποτελεί και την προβολή, την εικόνα -αν θέλετε- της χώρας μας προς τα έξω.

Είναι στοιχεία, κύριε Υπουργέ, που σίγουρα προσδίδουν στον τουρισμό και στις δραστηριότητες που πηγάζουν από αυτόν την έννοια του εθνικού. Δεν έχετε βέβαια άλλοθι επειδή είσθε νέοι και ασφαλώς δεν είμαστε εμείς που έχουμε το δικαίωμα να σας δώσουμε συγχωροχάρτι. Ίσα ίσα που θα σας πούμε ότι όλα τα κακά προηγούμενα και οι ελλείψεις του τομέα επιβάλλουν σε σας περισσότερη συνέπεια, υπευθυνότητα, προσοχή και σοβαρότητα.

Στάσιμα, στην κυριολεξία λιμνάζοντα ύδατα, κύριε Υπουργέ, είναι ο ελληνικός τουρισμός που μέσα αναπτύσσονται χιλιάδες παράσιτα. Η κερδοσκοπία είναι πλέον καθεστώς στα τουριστικά θέρετρα. Να σας θυμίσω ότι φέτος είχαμε ρεκόρ καταγγελιών, τέσσερις χιλιάδες τετρακόσιες είκοσι δύο καταγγελίες από πολίτες, από τουρίστες μέχρι τον Αύγουστο στο ΙΝΚΑ, που αφορούν στην πλειοψηφία τους κακή παροχή υπηρεσιών, τσουχτερές τιμές, ταιπωριές από τα μέσα μεταφοράς, τα ταξιδιωτικά γραφεία, από τα καταλύματα, τα ξενοδοχεία και φυσικά η αίσθηση που δίνουν είναι ότι απουσιάζει εντελώς ο έλεγχος από τους περιφερειακούς οργανισμούς τουρισμού.

Όλα αυτά αφήνουν μια αίσθηση απόλυτης μετριότητας που όταν, κύριε Υπουργέ, καμιά φορά δεν οδηγεί σε καταγγελίες, σίγουρα όμως αφήνει τον τουρίστα ανικανοποίητο και ταιπωρημένο. Όποιος κλείνει δωμάτια παίρνει, ξέρετε, και ένα ρίσκο και θα μπορούσαν πολλοί τουρίστες να διηγηθούν ιστορίες απείρου κάλλους σχετικά με το τι συνάντησαν, σύμφωνα με τις προσδοκίες και τα αναμενόμενα ή με το τίμημα που κατέβαλαν: Λιμάνια, μαρίνες με ελλείψεις, χωρίς υποδομές, όταν ανταγωνίστριες χώρες σπεύδουν στην κυριολεξία να καλύψουν τα όποια κενά με ραγδαίους ρυθμούς. Αίσθημα ανασφάλειας, που δημιουργείται είτε από τα διάφορα ατυχήματα είτε από τις ταξιδιωτικές οδηγίες που κατά καιρούς εκδίδουν κάποιες χώρες. Και φυσικά ακριβά τέλη, ακριβά εισιτήρια, μουσεία και αγορά δύο κυρίαρχους στόχους, έλλειψη ειδικών μορφών τουρισμού. Και είναι πρόσφατη και η καταγγελία του Προέδρου του ΣΕΤΕ ότι μέχρι το 2004 πιθανόν να μην έχουμε και καμία αεροπορική ελληνική εταιρεία. Αυτό εννοώ όταν λέω τέλμα, κύριε Υπουργέ.

Σήμερα, όμως, μας δίνεται η ευκαιρία να αναζητήσουμε τη θέση μας στη μεταβαλλόμενη διεθνή τουριστική αγορά και είναι η κατάλληλη στιγμή γιατί έχουμε ορόσημο το έτος 2004 που μας δίνει νέες ευκαιρίες και νέες δυνατότητες. Έχουμε, κύριε Υπουργέ, το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης που πάνω του μπορούμε να κτίσουμε νέες προοπτικές, να ξεφύγουμε από τη λογική του «πουλάμε μόνον ήλιο και θάλασσα», γιατί έχουν μπει νέες χώρες ανταγωνίστριες με υψηλές αξιώσεις. Γιατί, κύριε Υπουργέ, να μην πουλάει ο ελληνικός χειμώνας, όταν το κατάφερε η Ιταλία, η Ισπανία, η Πορτογαλία, η Κύπρος και η Τουρκία; Όταν σε εμάς έχει 9%, σ' αυτούς προσεγγίζει το 25% του συνόλου του τουρισμού.

Τα αίτια της κακοδαιμονίας είναι λίγο ως πολύ γνωστά. Είναι το υψηλό κόστος, είναι η υστέρηση σε υποδομές, είναι οι χαμηλές εισοδηματικές στάθμες τουρίστες. Υστερούμε σε συνεδριακά κέντρα, απουσιάζει η προβολή του ιαματικού, του θεραπευτικού τουρισμού, όταν στατιστικά λένε ότι ο τουρισμός μεταξύ των συνταξιούχων αυξάνει ραγδαία. Λείπουν γήπεδα γκολφ, πίστες αυτοκινήτων κλπ. Απουσιάζει με λίγα λόγια τελείως ο προσανατολισμός του τομέα σε απαιτήσεις και ενδιαφέροντα του σύγχρονου καταναλωτή.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Θα παρακαλούσα να μου δώσετε και το χρόνο της δευτερολογίας μου, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας)** : Όχι, θα σας δώσω ένα λεπτό ακόμα να ολοκληρώσετε, για να σας μείνει και χρόνος για δευτερολογία. Αυτό προβλέπει ο Κανονισμός και

αυτό είναι το σωστό, για να υπάρχει λόγος και αντίλογος στη Βουλή. Αλλιώς θα είχαμε μόνο πρωτολογίες.

**ΠΑΡΘΕΝΑ ΦΟΥΝΤΟΥΚΙΔΟΥ:** Είναι γενναιόδωρος ο κύριος Πρόεδρος.

Υστερεί όμως απaráδεκτα, κύριε Υπουργέ -και λυπόμαστε γι' αυτό- η εκπαίδευση των προσώπων που στελεχώνουν τις υπηρεσίες του τουρισμού. Χρειάζεται, λοιπόν, επαναπροσδιορισμός των στόχων και φυσικά ευελιξία και δυνατότητα παρακολούθησης της αγοράς. Για να το πετύχουμε όμως αυτό, χρειαζόμαστε ικανά στελέχη. Χρειάζεται ποιοτική βελτίωση, τεχνολογική οργάνωση, υποδομές, εκπαίδευση και καμπάνια που θα στοχεύει σε ανώτερους εισοδηματικά πελάτες.

Ειδικά πακέτα, κύριε Υπουργέ, θα πρέπει να θεσπιστούν ανάλογα με τις χώρες προέλευσης, να επιλέξουμε κάποιες χώρες ως χώρες-στόχους που μας ενδιαφέρει η τουριστική προσέλευση και φυσικά θα πρέπει να προβάλλουμε τόσο τον πολιτιστικό πλούτο της χώρας μας, όσο και τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που διαθέτουμε. Ιδιώτες, κράτος, στελέχη τουριστικών επιχειρήσεων, μπορούμε όλοι μαζί να συμβάλουμε στην αποτελεσματική εφόσον συμφωνήσουμε ότι χρειάζονται επαναστατικές και επείγουσες πρωτοβουλίες, στόχοι, στρατηγική, κυρίως όμως, κύριε Υπουργέ, πόροι που θα διατεθούν σωστά.

Η Ολυμπιάδα του 2004 βάζει την Ελλάδα στο προσκήνιο. Ας την παρουσιάσουμε σωστά με τρόπο και μέσα που θα επιτρέπουν τη βιωσιμότητα όλων όσων επιτύχουμε στον τομέα της τουριστικής προβολής.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Ο κ. Βαρβιτσιώτης έχει το λόγο.

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, μετά την 11η Σεπτεμβρίου όλες οι χώρες του ανεπτυγμένου κόσμου, της Δύσης, αυτές που ασχολούνται με την τουριστική προβολή τους και τις τουριστικές υποδομές τους πήραν αποφάσεις στήριξης της τουριστικής τους οικονομίας.

Οι Ηνωμένες Πολιτείες πήραν μια απόφαση να στηρίξουν καταρχάς την αεροπορική τους βιομηχανία και στη συνέχεια και τους τουριστικούς τους πράκτορες με ένα πακέτο 35 δισεκατομμυρίων δολαρίων.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε ότι επιδοτήσεις σε εταιρείες που πλήττονται μετά το τρομοκρατικό χτύπημα της 11ης Σεπτεμβρίου θα μπορούν να δίνονται από τα κράτη μέλη, με πρωτοβουλία τους, χωρίς να αλλοιώνει η επιδότηση τη γενικότερη τάση της Ευρωπαϊκής Ένωσης να μην υπάρχουν επιδοτούμενες αγορές μέσα στα όριά της.

Αυτά τα δύο γεγονότα σηματοδοτούν πόσο σοβαρά άλλες χώρες έλαβαν υπόψη τους τη νέα κατάσταση την οποία βιώνουμε.

Τι έγινε εδώ; Ένα μήνα μετά το τρομοκρατικό χτύπημα γύρω στις 10 Οκτωβρίου συνεστήθη η Επιτροπή Διαχείρισης Κρίσεων, μία επιτροπή η οποία θεωρείται ότι θα έδινε λύσεις σε όλα τα προβλήματα που υπάρχουν στους διάφορους κλάδους της τουριστικής οικονομίας και η οποία δύο μήνες αργότερα, δηλαδή σήμερα, δεν έχει βγάλει κανένα μα κανένα πόρισμα.

Έχουν περάσει τρεις μήνες και δεν έχουμε αποφασίσει με ποια μέτρα θα μπορέσουμε να ενισχύσουμε την τουριστική μας οικονομία. Αυτή η καθυστέρηση νομίζω ότι καθιστά την επόμενη χρονιά πολύ επίφοβη. Και αυτή η καθυστέρηση ιδιαίτερα σε ορισμένους κλάδους -και αναφέρομαι ιδιαίτερα στον θαλάσσιο τουρισμό- δημιουργεί φοβερά προβλήματα.

Τι σημαίνει θαλάσσιος τουρισμός; Σημαίνει κρουαζιέρα. Σήμερα μετά από σειρά λαθών στην άσκηση της πολιτικής μας γύρω από την κρουαζιέρα έχει παραμείνει μόνο μια ελληνική εταιρεία κρουαζιέρας στη Μεσόγειο της οποίας οι κρατήσεις βρίσκονται στο 60% των περσινών της ίδιας περιόδου, η οποία μαστίζεται οικονομικά και η οποία πρέπει να φέρει και το βάρος της κάλυψης του ελλείμματος των κρεβατιών που έχουμε με κρουαζιερόπλοια για το 2004. Και όμως αντί να ενισχύσουμε με διάφορους τρόπους την ελληνόκτητη κρουαζιέρα εμείς ουσιαστικά στέλνουμε τους Έλληνες εφοπλιστές να βάζουν άλλη σημαία στα καράβια τους. Σήμερα αναπτύσσεται ένας

καινούριος ναυτιλιακός κολοσσός στη Μεσόγειο με ελληνική ιδιοκτησία και γαλλική και ιταλική σημαία. Και αποφεύγει να έρθει στην ελληνική σημαία, αποφεύγει να κάνει σταθμό στον Πειραιά. Και αυτό γιατί; Γιατί δεν δώσαμε κανένα μέτρο ενίσχυσης αυτού του χώρου της κρουαζιέρας.

Υπάρχουν προτάσεις, όπως π.χ. να επιδοτείται το επιτόκιο ή να εγγυάται το ελληνικό κράτος τις νέες ναυπηγήσεις. Δεν γίνεται. Υπάρχει η πρόταση να μειωθούν οι εισφορές προς το ΝΑΤ τουλάχιστον αυτήν την κρίσιμη χρονιά. Δεν έχει ληφθεί καμία απόφαση. Υπάρχει η πρόταση να μειωθούν τα τέλη ελλειμνισμού τουλάχιστον το χειμώνα. Ούτε αυτό υιοθετείται.

Και τα λέμε σε εσάς, κύριε Υπουργέ, διότι ο Υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας δεν είναι αρμόδιος να πάρει αυτές τις αποφάσεις και αναγκαστικά θα πρέπει εσείς να ασχοληθείτε με τα θέματα της κρουαζιέρας. Όπως θα πρέπει να ασχοληθείτε παράλληλα και με τα θέματα ενίσχυσης της ακτοπλοΐας. Η ακτοπλοΐα βρίσκεται σε μια φάση ανανέωσης. Έχουν γίνει σημαντικότερες επενδύσεις και όμως όλες οι ναυτιλιακές εταιρείες εισηγμένες στο χρηματιστήριο τελούν υπό δραματική οικονομική κατάσταση και η ενδεχόμενη μείωση της τουριστικής κίνησης την επόμενη χρονιά θα τις πλήξει ακόμα περισσότερο.

Το ίδιο ισχύει και για το yachting, δηλαδή για τα σκάφη αναψυχής, τα επανδρωμένα ή μη επανδρωμένα που προσελκύουν πάρα πολλούς υψηλού εισοδήματος τουρίστες. Και σε αυτήν την κατηγορία οι μαρίνες μας βρίσκονται στα κακά τους χάλια, απεριφρακτες χωρίς να έχουν καμία προστασία απέναντι στα σκάφη.

Εδώ και πάρα πολύ καιρό υπάρχει στα συρτάρια έτοιμη μια συμφωνία για να φτιαχτεί ένας καινούργιος τύπος ναυλοσυμφώνου που να συμφωνούν όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, το δικό σας Υπουργείο οι χρήστες, δηλαδή οι τουριστικοί πράκτορες και οι ιδιοκτήτες και ακόμα δεν έχει καταλήξει αυτός ο τύπος...

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ να μου δώσετε ένα λεπτό.

Υπάρχει ένας οικονομικός πόλεμος κατά του yachting, κατά των σκαφών αναψυχής μέσα από μια διαδικασία πάταξης της φοροδιαφυγής. Ουσιαστικά ζητάμε σε κάθε ναυλοσύμφωνο να μας πει ο πράκτορας που νοικιάζει ένα σκάφος για λογαριασμό κάποιου, μέχρι και τα οικογενειακά στοιχεία του ενοικιαστή. Ψάχνουμε να βρούμε στον ξένο που θα έρθει να νοικιάσει και θα πληρώσει πεντακόσια, εξακόσια ή και χίλια δολάρια την ημέρα σε Έλληνες και θα τα ξοδέψει στα ελληνικά νησιά, πως θα τον πατάξουμε φορολογικά.

Υπάρχουν, λοιπόν, μέτρα, τα οποία μπορείτε να πάρετε και μάλιστα άμεσα. Δεν είναι μόνο να βάλετε γερά το χέρι στην τσέπη. Ο τουρισμός έχει λειτουργήσει και χωρίς να μπαίνει γερά το χέρι στην τσέπη του κράτους. Αυτό που χρειάζεται όμως είναι εκλογίκευση κάποιων διαδικασιών, να αισθανθούμε ότι οι τουριστικές επιχειρήσεις και ιδιαίτερα αυτές που ασχολούνται με το θαλάσσιο τουρισμό δεν βρίσκονται υπό διωγμόν από την κρατική εξουσία, αλλά ότι έχουν την κυβέρνηση δίπλα τους. Κάτι τέτοιο δεν το βλέπουμε και πολύ φοβάμαι ότι το στοίχημα που έχουμε μπροστά μας, δηλαδή να κερδίσουμε τον ανταγωνισμό στην υπόλοιπη νοτιοανατολική Μεσόγειο που σήμερα θεωρείται επικίνδυνος προορισμός, δεν νομίζω ότι το αξιοποιούμε σωστά.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Τελειώνετε, κύριε συνάδελφε.

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ:** Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Γι' αυτό θα πρέπει να πάρετε άμεσα αποφάσεις, ώστε να στηρίξουμε όλες αυτές τις επιχειρήσεις για το έτος που έρχεται. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτονας):** Ο κ. Πάππας έχει το λόγο.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΠΑΣ:** Κύριε Πρόεδρε, μετά από τα πρόσφατα γεγονότα στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, τη

ρευστή παγκόσμια επικαιρότητα και τις ιδιαίτερα αρνητικές προοπτικές που διαγράφονται για τον τουρισμό, θα περίμενε κανείς ότι η σημερινή Κυβέρνηση θα ελάμβανε όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την ενίσχυσή του. Θα περίμενε κανείς, αυτός ο τόσο νευραλγικός τομέας της οικονομικής ζωής του τόπου μας, από τον οποίο ζει περισσότερο από το ήμισυ του πληθυσμού της χώρας μας, να στηρίζεται σ' ένα μακρόπνοο σχεδιασμό για αναπτυξιακή πολιτική, μια πολιτική της οποίας τη βάση θα αποτελούσε ο όρος «ανάπτυξη» και θα περιελάμβανε σχέδια για υποδομές, κίνητρα για επενδύσεις, συνεχή εκπαίδευση και ενσωμάτωση στα παραπάνω της αρχής προστασίας του περιβάλλοντος. Έτσι ώστε, ατενίζοντας το μέλλον να αυξήσουμε το τουριστικό μερίδιό μας στην παγκόσμια αγορά και να δημιουργήσουμε μια αποτελεσματική τουριστική βιομηχανία.

Αντ' αυτού δεν διερχόμαστε απλά μια κρίσιμη τουριστική καμπή, αλλά αντιθέτως μια τριτοκοσμική κατάσταση, στην οποία η ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων θα ήταν το λιγότερο που θα έπρεπε να επιτευχθεί.

Καθημερινά γινόμαστε μάρτυρες μιας πολιτικής, η οποία με μαθηματική ακρίβεια οδηγεί στην υποβάθμιση και στην παντελή απουσία του ποιοτικού εκσυγχρονισμού της ξενοδοχειακής υποδομής, κάτι που αντίθετα είναι επιβεβλημένο να γίνεται, παράλληλα με την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων όλων των κλάδων τουρισμού.

Ισχυρίζεται, κύριε Υπουργέ, η Κυβέρνησή σας ότι η ενίσχυση της τουριστικής προβολής της χώρας αποτελεί κορυφαία επιδίωξη της τουριστικής πολιτικής της και από την άλλη, όπως μας ενημερώνουν οι Ενώσεις Ξενοδόχων της Θεσσαλονίκης, της Χαλκιδικής και της Πιερίας ανακοινώθηκε ότι για την τουριστική διαφήμιση της χώρας μας στη νέα σεζόν θα διατεθούν μόλις 7 δισεκατομμύρια δραχμές από τα οποία το 1,5 δισεκατομμύριο θα διατεθεί για την τόνωση της αμερικανικής αγοράς, ενώ είναι γνωστό ότι η συγκεκριμένη αγορά τροφοδοτεί τη χώρα μας με διακόσιες πενήντα χιλιάδες επισκέπτες ετησίως, ποσοστό μόλις 2% του συνόλου των επισκεπτών που δέχεται η Ελλάδα.

Είναι πλέον πανθομολογούμενο, ότι τα προβλήματα του τουρισμού μας έχουν συσσωρευτεί. Ρωτήστε, κύριε Υπουργέ, ενδεικτικά κάποιο Ξενοδόχο της Χαλκιδικής –επειδή γνωρίζετε τη Χαλκιδική καλά– κάποιοι ιδιοκτήτη που νοικιάζει το καλοκαίρι τα δωμάτιά του, να σας περιγράψει ο ίδιος τη θλιβερή κατάσταση. Οι αργοί ρυθμοί του οδικού δικτύου –δείτε τη χερσόνησο της Κασσάνδρας, την οδό Καρδίας-Καλλικράτειας, την οδό Θεσσαλονίκης Ουρανούπολης που οδηγεί προς το Άγιο Όρος– οδήγησαν ακόμη και στην πρόκληση πολλών τροχαίων ατυχημάτων.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Γ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΡΕΤΤΟΣ )

Το τρισάθλιο αεροδρόμιο «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ» της Θεσσαλονίκης με την πλημμελή εξυπηρέτηση των πτήσεων, η πλήρης αδιαφορία του ΕΟΤ για προκήρυξη διαγωνισμού ανάθεσης καμπάνιας για την προβολή του τουρισμού, τα προβλήματα της αστυνόμευσης, οι δυσμενείς συνθήκες που δημιουργούνται στην ιατρική περίθαλψη αλλοδαπών και ημεδαπών τους θερινούς μήνες είναι ζωντανά παραδείγματα της κρατούσας κατάστασης.

Να σημειώσουμε επιπλέον τα μέτρα εξόντωσης των μικρομεσαίων ξενοδοχειακών καταλυμάτων, τον περιορισμό σε επενδύσεις μόνο ανακαίνισης και μάλιστα με συγκεκριμένα κριτήρια, την επιβολή κεφαλικού φόρου στα ενοικιαζόμενα δωμάτια και δη προκαταβολικά, την έλλειψη κινήτρων για την ανάπτυξη του συνεδριακού και θαλάσσιου τουρισμού. Ακόμη την ελεύθερη και ανεξέλεγκτη κατασκευή και τα παράνομα και φοροδιαφεύγοντα κάμπινγκ, την ηχορύπανση σε κατοικημένες περιοχές και τη μη ανάδειξη των αρχαιολογικών μας χώρων, που παρουσιάζουν τεράστιο ενδιαφέρον και που σε τελευταία ανάλυση αναδεικνύουν τη μακρά ιστορία μας. Θα προσέθετα μάλιστα, ότι οι λιγοστές προσπάθειες γίνονται είτε για εντυπωσιασμό είτε εκ του προχείρου.

Παράδειγμα χαρακτηριστικό: Σε προ ημερών Ερώτησή μου

στη Βουλή προς τον Υπουργό Εργασίας για την υποχρεωτική ασφάλιση στον ΟΑΕΔ-ΤΕΒΕ όλων των ιδιοκτητών τουριστικών καταλυμάτων, η απάντησή του απλά ήταν ότι ανακαλεί την απόφαση. Όσο για τη διασπίθιση του δημοσίου χρήματος, κορυφαίο παράδειγμα αποτελούν οι πλειοδοτικοί διαγωνισμοί εκτάσεων όπου βρίσκονται τα κάμπινγκ του ΕΟΤ να κατοχυρώνονται σε «ημετέρους» με εξευτελιστικούς όρους. Περιοχές που πάρθηκαν προ ετών από τους κτηματίες και απαλλοτριώθηκαν για να υποδεχθούν κάμπινγκ και αθλοπαίδες, με την προϋπόθεση να παρακολουθούνται από κοντά οι συμβάσεις, ενώ σήμερα αντιθέτως ξεπουλούνται στην κυριολεξία σε ιδιώτες για τη δημιουργία χιλιάδων κλινών.

Άφησα για τελευταία την ανύπαρκτη τουριστική εκπαίδευση, μια ποιοτική εκπαίδευση που έπρεπε να υπάρχει και να στοχεύει στη διαρκή βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, στην αλλαγή της νοοτροπίας και σε μία προσέγγιση στις νέες αρχές που διέπουν τον τουρισμό.

Χρειαζόμαστε και χρειαζόμαστε μια τουριστική εκπαίδευση και παιδεία, που μέσα από την ποιοτική διαφοροποίηση να βρούμε ενισχυμένοι στον ανταγωνισμό. Δυστυχώς, κύριε Υπουργέ, χρειάζεται να γίνουν πάρα πολλά, αν θέλουμε να αισιοδοξούμε για το μέλλον του τουρισμού μας, κάτι που ως τα τώρα δεν το αντιλήφθηκε η Κυβέρνησή σας ή μάλλον καλύτερα δεν το αποτόλμησε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)  
**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Ο κ. Αθηναίος Φλωρίνης έχει το λόγο.

**ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Μιλάμε για τον τουρισμό. Μιλάμε για τη βαριά βιομηχανία της χώρας μας, τον κλάδο της οικονομίας μας με τον υψηλότερο δείκτη συμμετοχής στη διαμόρφωση του ΑΕΠ και τη σημαντική του συνεισφορά στην απασχόληση. Τον τομέα που σύμφωνα με έρευνα του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού οι αφίξεις τουριστών στον ευρωπαϊκό χώρο θα διπλασιαστούν έως το 2020, ενώ η απασχόληση στον τουριστικό κλάδο αυξάνεται κατά 50% γρηγορότερα από την απασχόληση σε άλλους τομείς. Μιλάμε για τον τουρισμό που αποτελεί τον ταχύτερο αναπτυσσόμενο κλάδο τόσο της παγκόσμιας, όσο και της ελληνικής οικονομίας. Μέσα σε αυτό το διεθνές περιβάλλον της ραγδαίας τουριστικής ανάπτυξης η Ελλάδα προβάλλει ως ένας από τους σημαντικότερους πόλους έλξης τουριστών.

Με δεδομένα, την τεράστια ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά, τις ιδανικές κλιματολογικές συνθήκες, τις ξεχωριστές φυσικές ομορφιές και τις εναλλαγές του τοπίου, ο ευλογημένος τόπος μας προσφέρεται για όλα τα είδη τουρισμού, θαλάσσιο, ορεινό, ιαματικό, αρχαιολογικό, οικότουριστικό, αγροτουρισμό, θρησκευτικό κλπ. Όμως ο τουριστικός αυτός παράδεισος, κύριε Υπουργέ, όχι μόνο δεν κατόρθωσε να προσελκύσει τουρίστες υψηλών προδιαγραφών –τουρίστες με γεμάτα πορτοφόλια– αλλά αντίθετα πέτυχε να διώξει και αρκετούς από πελάτες φίλους.

Η έλλειψη στρατηγικής αλλά και προσδοκόμενων στόχων αποτέλεσαν σε μεγάλο βαθμό μια από τις κύριες και βασικές αιτίες που ο ελληνικός τουρισμός επί πολλά χρόνια βρέθηκε στο περιθώριο της οικονομικής ζωής του τόπου και απώλεσε την ανταγωνιστικότητά του στην παγκόσμια τουριστική σκηνή.

Η έλλειψη υποδομών, η ανυπαρξία διαφημιστικής καμπάνιας, η μη αναζήτηση νέων αγορών, η ανυπαρξία ειδικών μορφών τουρισμού και η μεγάλη διαφορά κόστους κυρίως με την ανταγωνιστριά μας Τουρκία, καταδεικνύονται από τους Ξενοδόχους ως μεγάλες αιτίες της τουριστικής κάμψης. Χαρακτηριστικό είναι ότι από το 1992 και μετά η Κωνσταντινούπολη αύξησε τις διανυκτερεύσεις τουριστών κατά 74% και τις αφίξεις δια θαλάσσης, κρουαζιέρες κατά 22%, όταν το ίδιο χρονικό διάστημα η Ελλάδα έμεινε στα ίδια επίπεδα στις διανυκτερεύσεις και παρουσίασε μείωση στις αφίξεις δια θαλάσσης κατά 49%.

Κύριε Υπουργέ, εκτός από την Τουρκία και άλλες χώρες όπως η Γαλλία, η Ιταλία και η Ισπανία τα τελευταία χρόνια βάσει σχεδίου βάδισαν και ανέπτυξαν το προφίλ ως προορισμοί,

εμπλουτίζοντας και αναβαθμίζοντας το τουριστικό τους προϊόν. Ανέπτυξαν ειδικές μορφές τουρισμού, όπως γήπεδα γκολφ, συνεδριακά κέντρα, μαρίνες, κέντρα θαλασσοθεραπείας κλπ., αντίθετα στην Ελλάδα δεν δόθηκε ποτέ η βαρύτητα που θα έπρεπε για την ανάπτυξη του τουρισμού. Οι περισσότερες εξαγγελίες έμειναν στα χαρτιά και ανεκπλήρωτες. Ενδεικτικό είναι το γεγονός ότι πριν από πέντε χρόνια είχε εξαγγελθεί ένα πρόγραμμα για την κατασκευή τριάντα γηπέδων γκολφ και το μόνο που έγινε είναι η έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών με την κατασκευή μόνο ενός στην Κρήτη. Εδώ θα μου επιτρέψετε να αναφέρω τι έκαναν άλλα κράτη για την ανάπτυξη ειδικών τουριστικών οικοδομών όπως για παράδειγμα γκολφ και μαρίνες.

Στη Γαλλία υπάρχουν πεντακόσια είκοσι τρία γήπεδα γκολφ. Στην Ισπανία λειτουργούν διακόσια εφτά στην Ιταλία διακόσια τριάντα δύο, στη Πορτογαλία πενήντα, στη Τουρκία οκτώ και στην Ελλάδα μόνο τέσσερα. Επίσης, η Γαλλία διαθέτει εκατόν εξήντα πέντε μαρίνες, η Ισπανία διακόσιες εβδομήντα, η Ιταλία σαράντα πέντε, η Πορτογαλία είκοσι έξι, η Τουρκία δεκαέξι και η θαλασσομάνα Ελλάδα μόνο δεκαεννιά.

Είναι αξιοσημείωτο το γεγονός, και να το λάβετε υπόψη, κύριε Υπουργέ, ότι το τελευταία είκοσι χρόνια οι βορειοευρωπαίοι λάτρεις του γκολφ κυριολεκτικά συνωστίζονται στη Πορτογαλία για να παίξουν γκολφ κατά τη χειμερινή περίοδο. Συνέπεια αυτής της τάσης είναι η διαμόρφωση υψηλών τιμών σε σύγκριση με άλλες ανταγωνίστριες χώρες.

Θα επανέλθω στη δευτερολογία μου, ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Βρεττός):** Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ- ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Κύριε Πρόεδρε, στη «Φιλοξένια σας ανήκει» πριν δύο τρεις βδομάδες μου δόθηκε η δυνατότητα, στις ανησυχίες των συμμετεχόντων συνέδρων για τη πορεία του τουρισμού, να κάνω σαφές ότι όλες οι προϋποθέσεις και τα δεδομένα που προσδιορίζουν την αγορά της τουριστικής κίνησης στη χώρα μας, διαμορφώνουν τελικά μια θετική προοπτική για την αντιμετώπιση της κρίσης όπως αυτή διαμορφώθηκε μετά τα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου.

Πέραν των συγκεκριμένων δεδομένων που οι υπηρεσίες χρησιμοποίησαν κατέληξαν σ' αυτήν την εκτίμηση, το βασικό στοιχείο στη δική μας πολιτική είναι ότι αντί να υπεισέλθουμε σε ένα κλίμα μεμψιμοιρίας, κρίσης και μιζέριας, επιλέγουμε να χρησιμοποιήσουμε την κρίση αυτή που αφορά ένα μεγάλο αίτημα το κόσμου για να γυρίσουμε τη σελίδα στην εξέλιξη του τουρισμού. Να ανοίξουμε δηλαδή ένα μεγάλο κεφάλαιο στην εξέλιξή του. Ένα νέο κεφάλαιο για την πολιτική τουρισμού στην Ελλάδα. Αυτό είναι το κρίσιμο θέμα.

Έτσι απαντάμε θετικά σ' αυτήν την κρίση η οποία έχει διαμορφωθεί ανεξάρτητα του γεγονότος ότι τελικά οι επιπτώσεις σ' αυτήν την κρίση, δεν θα είναι αυτές που πολλοί φαντάζονται ή ανησυχούν ότι θα συμβούν και θα αποδειξω στη συνέχεια με στοιχεία τις υπηρεσίες, γιατί το μέλλον τελικά για το 2002 του τουρισμού, θα είναι και πάλι θετικό για την ελληνική οικονομία και για την ελληνική κοινωνία, όπως ακριβώς υπήρξε και τα προηγούμενα χρόνια σταθερά θετικό και αυξανόμενο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι σ' αυτήν τη νέα σελίδα πολιτικής για τον ελληνικό τουρισμό, είναι τρεις οι βασικές αλήθειες πάνω στις οποίες πρέπει να σταθούμε. Οφείλουμε να συνειδητοποιήσουμε και νομίζω σ' αυτό συμφωνούμε όλοι, ότι η τουριστική ανάπτυξη για τη χώρα μας, αποτελεί κινητήρια δύναμη της εθνικής ανάπτυξης.

Δεύτερον ότι ένα τεράστιο μέρος του φυσικού και πολιτισμικού κεφαλαίου της χώρας μας, καθώς και καινοτόμες κατευθύνσεις για τον τουρισμό, δεν έχουν πλήρως αξιοποιηθεί.

Και τρίτον ότι μια δυναμική και βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη, δεν μπορεί να συντελεστεί από μόνη της, ούτε η αγορά από μόνη της μπορεί να προσδιορίσει την θετική εξέλιξη αυτής της ανάπτυξης, αλλά απαιτείται μακροχρόνιος σχεδιασμός και ολοκληρωμένη στήριξη της πολιτείας, για να υπάρξει

αποτέλεσμα στην τουριστική, οικονομική και πολιτιστική δραστηριότητα της περιοχής μας.

Με βάση αυτές τις αλήθειες, η αναπτυξιακή μας προσπάθεια κατά την αντίληψή μας, πρέπει να στηριχθεί ουσιαστικά σε τρεις άξονες.

Πρώτον, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε ανάγκη να βελτιώσουμε τη σχέση ποιότητας και τιμής των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών. Είναι ένας στόχος προς κατάκτηση και για να τον πετύχουμε, θέλουμε να προωθήσουμε ένα πλαίσιο συνεργασίας επιχειρήσεων, κράτους και εργαζομένων στον τουρισμό, το οποίο δημιουργεί δράσεις στήριξης, συνεγείρει όλο το εθνικό και πολιτισμικό κεφάλαιο, δημιουργεί έτσι τις προϋποθέσεις για την ανάδειξη βιώσιμων ανταγωνιστικών επιχειρήσεων και βέβαια έτσι, στηρίζουμε από τη μια μεριά την εθνική ανταγωνιστικότητα της χώρας και από την άλλη οδηγούμαστε στην αύξηση της απασχόλησης και των εισοδημάτων, κυρίως όμως διαμορφώνουμε την περιφερειακή ανάπτυξη σε κάθε μια γωνιά της Ελλάδος, όπου υπάρχει τουρισμός, έστω και αν ο τουρισμός άρχα και όχι ισόρροπα σε όλη την Ελλάδα έχει αναπτυχθεί τις τελευταίες δεκαετίες, συμβάλλοντας έτσι συνολικά στην εθνική ανάπτυξη της χώρας, μέσα από την αξιοποίηση της πολιτικής τουριστικής ανάπτυξης.

Ο δεύτερος άξονας βάσει του οποίου σκοπεύουμε να στηριχθούμε, είναι να δημιουργήσουμε κλίμα εμπιστοσύνης και συνεργασίας με την ανάληψη συντονισμού όλων των φορέων από το κράτος. Να βελτιώσουμε επίσης την αποτελεσματικότητα των δράσεων έτσι ώστε το αναγκαίο για τη χώρα μας σ' αυτήν την περίοδο να είναι η δυναμική προσαρμογή στα νέα δεδομένα της ευρωπαϊκής ένωσης, της ευρωζώνης και το υψηλά ανταγωνιστικό περιβάλλον. Να διαμορφώσουμε όρους εξέλιξης του κοινωνικού κεφαλαίου –το μόνο αναγκαίο κοινωνικό κεφάλαιο είναι ο άνθρωπος, είναι οι ικανότητές του- ώστε να οδηγήσουμε στη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη, στην εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας των επενδύσεων, αλλά και στην εξασφάλιση του εισοδήματος των εργαζομένων στον κλάδο αυτό.

Ένας τρίτος στόχος πολιτικής μας, είναι η ενίσχυση και ο εμπλουτισμός του ανθρώπινου κεφαλαίου, αυτοί που δουλεύουν στην τουριστική βιομηχανία. Θα συμφωνήσετε μαζί μου ότι και αυτό θα επιτευχθεί μέσα από την επιμόρφωση, την εκπαίδευση, αλλά και από την εξασφάλιση του εισοδήματος των εργαζομένων σ' αυτό τον κλάδο, έτσι ώστε η απασχόληση στην τουριστική βιομηχανία να προσελκύει υψηλής ποιότητας ανθρώπινο δυναμικό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καταθέτοντας αυτές τις απόψεις, πιστεύω ότι κάνουμε σαφές ότι στην καινούρια αυτή προσπάθεια στηριζόμαστε σ' ένα σημαντικό έργο που υπήρξε μέχρι σήμερα.

Σε αντίθεση με την κριτική την οποία επιχειρήσατε να κάνετε, όλα τα στοιχεία τα οποία μπόρεσα να πάρω από τους αρμόδιους φορείς, από τους υπηρεσιακούς παράγοντες, δείχνουν ότι τα τελευταία τρία χρόνια 1998, 1999, 2000 η αύξηση του τουρισμού ήταν σταθερά και ήταν 22%.

Διαπίστωσα ότι για το 2000 ήταν ο δέκατος πιο προσοδοφόρος προορισμός στον κόσμο, ο δέκατος πέμπτος πιο δημοφιλής προορισμός στον κόσμο και ότι και για το 2000 οι εισπράξεις ήταν 10 δισεκατομμύρια δολάρια.

Σε σχέση με την εκτίμηση για το επόμενο έτος, θα είναι και πάλι θετική –αυτό προκύπτει από μια ανάλυση και από τις προβλέψεις των διευθύνσεων του ΕΟΤ εξωτερικού- η τουριστική κίνηση και προβλέπεται να είναι πάνω από 5% το θετικό αποτέλεσμα και για το 2001. Εδώ ενδεικτικά αναφέρει ότι τη χρονιά που είχαμε τη σύγκρουση στο πόλεμο στο Κόσσο η αύξηση του τουρισμού στην Ελλάδα ήταν 11%.

Θέλω ακόμα να σας πω ότι είναι βέβαιη η μείωση της τουριστικής κίνησης σε όλη τη νότια Μεσόγειο, δηλαδή στη Βόρεια Αφρική συμπεριλαμβανομένης της Τουρκίας, αλλά και της Κύπρου λόγω του ότι βρίσκεται στην κρίσιμη διαχωριστική περιοχή μεταξύ βόρειας και νότιας Μεσογείου. Και εκεί υπάρχουν ανησυχίες και ορθώς ο συνάδελφός μας ο Κύπριος Υπουργός Τουρισμού εξέφρασε την ανησυχία του. Εν τούτοις

στις βόρειες περιοχές της Μεσογείου, δηλαδή Ελλάδα, Ιταλία, Γαλλία, αναμένεται μια αύξηση με βάση το ότι υπάρχει μια σιγουριά ασφάλειας, με βάση το ότι υπάρχουν ήδη προγραμματισμένες σε ένα μεγάλο βαθμό δεσμεύσεις τουριστικής επίσκεψης, οι οποίες ήταν ιδιαίτερα υψηλές μέχρι και τη 10η Σεπτεμβρίου του 2001. Τα στοιχεία μιλούν για μια αύξηση που περιμέναμε πάνω από 7% πριν από τα γεγονότα.

Άρα, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από τα στοιχεία

εκτιμούμε ότι δεν έχουμε λόγο να ανησυχούμε για την εξέλιξη της πολιτικής τουρισμού αυτή την περίοδο. Και καταθέτω τα στοιχεία για τα Πρακτικά για να έχουν οι συνάδελφοι μια σαφή εικόνα.

(Στο σημείο αυτό ο Υπουργός Ανάπτυξης κ. Απόστολος Αθανάσιος Τσοχατζόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα στοιχεία, τα οποία έχουν ως εξής:

**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Βέβαια αυτές οι διαπιστώσεις που σας ανέφερα δεν προήλθαν από μόνες τους. Και εμείς αξιοποιήσαμε τα στοιχεία πολιτικής που είχε διαμορφώσει μέχρι σήμερα η Κυβέρνηση. Δηλαδή λειτούργησε αμέσως το Εθνικό Συμβούλιο Τουρισμού το οποίο δεν ξέρω γιατί το υποτιμήσατε αλλά η προσωπική μου εμπειρία από την πρώτη συνεδρίαση στη Θεσσαλονίκη στα πλαίσια της έκθεσης της Φιλοξένια ήταν πολύ σημαντική. Εκεί συμμετείχαν όλοι οι αρμόδιοι στον τουρισμό, οι ξενοδόχοι, οι πράκτορες, τα γραφεία, οι τουριστικές επιχειρήσεις, το σύνολο του δυναμικού. Εξέφρασαν τις απόψεις τους και τις ανησυχίες τους και συμφωνήσαμε σε μέτρα πολιτικής με τα οποία θα αντιμετωπίσουμε την κατάσταση, πράγμα το οποίο κάναμε.

Σήμερα δεν κάνουμε τίποτε άλλο παρά να συνεχίσουμε να υλοποιούμε μέτρα αυτής της πολιτικής η οποία κρίθηκε αναγκαία. Βέβαια στη βάση αυτής της προσέγγισης και η επιτροπή χειρισμού κρίσεων η οποία διαμορφώσαμε είχε τη δική της συμβολή με πολύ συγκεκριμένες προτάσεις.

Ήρθε η στιγμή νομίζω και σ' αυτό θα συμφωνήσουμε όλοι να υποστηριχθεί με έναν πιο δυναμικό αν θέλετε τρόπο, απ' ότι μέχρι σήμερα η προβολή της χώρας μας στο εξωτερικό. Αυτό ήταν μια επιλογή την οποία αποφασίσαμε στο πλαίσιο του Εθνικού Συμβουλίου στη Θεσσαλονίκη, σηματοδοτώντας μέσα σαφείς και συγκεκριμένους στόχους.

Έτσι, λοιπόν, η ετήσια διαφήμιση ύψους περίπου επτά δισεκατομμυρίων δραχμών –το 1 δισεκατομμύριο διατίθεται για το δημιουργικό που έχει ήδη καταλήξει ως διαγωνισμός-ελπιζούμε ότι μέσα στις επόμενες εβδομάδες θα δώσει τη δυνατότητα ένα ολοκληρωμένο διαφημιστικό πρόγραμμα 6 δισεκατομμυρίων δραχμών, να καλύψει τις ανάγκες σε ολόκληρη την Ευρώπη αλλά και την Αμερική για την οποία υπάρχουν ήδη επιπρόσθετες επιλογές και κατευθύνσεις υποστηριζόμενες από την υπηρεσία. Θα αναφερθεί εν συνεχεία ο συνάδελφος κ. Γεωργακόπουλος.

Εκείνο που θέλω ιδιαίτερα να τονίσω είναι η επιλογή να διευρύνουμε, αν θέλετε, το εύρος της ενημερωτικής διαφημιστικής επικοινωνίας με την τουριστική αγορά της Ευρώπης και της Αμερικής, αξιοποιώντας πλέον για πρώτη φορά το θέμα πραγματοποιήσεων των Ολυμπιακών Αγώνων για το 2004. Διότι οι χρονιές 2002 και 2003 για την τουριστική αγορά είναι εκείνες και οι μόνες που θα μας επιτρέψουν να ενισχύσουμε την απήχηση και το ενδιαφέρον του κόσμου για την Ελλάδα προβάλλοντας τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004.

Όπως λέει η αγορά αυτό το μεγάλο event, το γεγονός που πραγματοποιείται στην Ελλάδα το 2004, είναι το επιπρόσθετο πλεονέκτημα της χώρας μας, αν θέλετε, το συγκριτικό πλεονέκτημα, με το οποίο θα κινηθούμε και φέτος, δηλαδή στην αγορά η οποία ξεκίνησε ήδη να λειτουργεί απ' αυτόν το μήνα και θα επεκταθεί μέχρι το καλοκαίρι -δηλαδή η αγορά τουρισμού του 2002- αλλά ακόμη περισσότερο το 2003. Επιτρέψτε μου να πω ότι όλες αυτές οι προσπάθειες θα συμβάλουν ώστε το 2004 πραγματικά να υπάρξει όλο εκείνο το μεγάλο ρεύμα σε παγκόσμιο επίπεδο προς την Ελλάδα, που δεν θα επηρεαστεί απλά και μόνο από το αν θα υπάρξει και πόσος αριθμός εισιτηρίων, αλλά θα συνδυάσει την επίσκεψη στην Ελλάδα για τους Ολυμπιακούς Αγώνες με την πραγματοποίηση μιας τουριστικής επιπρόσθετης διαμονής, όπως εκτιμούν όλοι οι αναλυτές -μάλιστα σήμερα στην κυβερνητική επιτροπή μας δόθηκε η δυνατότητα να έχουμε μια ειδική συζήτηση πάνω σ' αυτό- ώστε να μπορέσει πράγματι να υπάρξει αυτή η τεράστια επιτυχία. Η Ελλάδα με αφορμή τη διαφήμιση για τους Ολυμπιακούς Αγώνες σταθερά κατ' έτος θα αυξάνει το ποσοστό επισκέψεων και θα καταλήξει το 2004 και μετά η Ελλάδα να είναι ένας τόπος τουρισμού πολύ πιο βελτιωμένος απ' ότι είναι σήμερα με τα δώδεκα, δεκατρία εκατομμύρια τουρίστες, τους οποίους έχουμε σε έναν πολύ υψηλό και αποτελεσματικό στόχο πετύχει. Όμως ο στόχος αυτός θα αυξηθεί σε ένα πολλαπλάσιο μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004 μέσα από μια σταθερή διαρκή αύξηση.

Να, λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γιατί χρειάζεται ηρεμία και κινητοποίηση. Εγώ θα συμφωνήσω μαζί σας ότι χρειάζεται σχεδιασμός και μακροχρόνια μελέτη. Διότι, όπως σας είπα προηγουμένως, η υπόθεση του τουρισμού δεν είναι μια απλή ιστορία. Θέλει σχεδιασμό σε βάθος χρόνου. Γι' αυτό μιλήσαμε για τη δεκαετία. Εμείς μιλάμε για την πρώτη δεκαετία του 21ου αιώνα. Δηλαδή από σήμερα μέχρι το 2010, με τρία τριετή προγράμματα τουριστικής ανάπτυξης μπορούμε να σηματοδοτήσουμε την εξέλιξη του τουρισμού -περνώντας στον ορίζοντα του 2004 που είναι οι Ολυμπιακοί Αγώνες και είναι δικιά μας ευθύνη και ήδη δουλεύουμε προς αυτήν την κατεύθυνση- για να μπορέσουμε πράγματι συνολικά να πετύχουμε την αναβάθμιση της τουριστικής αγοράς.

Κύριοι συνάδελφοι, στην επερώτησή σας γίνεται μία κριτική και αμφισβητείται η ικανότητα σχεδιασμού της Κυβέρνησης, του Υπουργείου Ανάπτυξης, του Ε.Ο.Τ., των υπηρεσιών, διότι υπήρξε μία καθυστέρηση στις μελέτες τουριστικής ανάπτυξης των δεκατριών περιφερειών της χώρας. Πράγματι κι εγώ διαπίστωσα εισερχόμενος μαζί με τον συνάδελφό μου ως νέος στο Υπουργείο Ανάπτυξης, ότι υπήρξε μία καθυστέρηση. Ανεξάρτητα από το πού οφείλεται, γίνονται ακόμη στη χώρα μας μελέτες με βάση τον απηρχαιωμένο ν. 716. Είναι μια παλιά ιστορία την οποία πληρώνουμε ακόμη για πολλά χρόνια. Θυμάμαι από τη δεκαετία του '80 οι μελέτες ακολουθούσαν αυτό το πλαίσιο και είναι πραγματικά παραώριμο για αλλαγή. Να, λοιπόν, μια πρόκληση στην οποία πρέπει κι εσείς κι εμείς να ασχοληθούμε. Το γεγονός πάντως είναι ότι αυτές οι μελέτες τώρα τελειώσαν. Δηλαδή τελείωσε η διαδικασία με την οποία εξακαθαρίστηκε ότι ο Ε.Ο.Τ. έχει την ευθύνη να υπογράψει τις συμβάσεις με τους μελετητές. Έκλεισε η περίοδος της αβεβαιότητας. Έχουν ανατεθεί αυτές οι μελέτες κι έτσι μπορούμε να προχωρήσουμε στις μελέτες περιφερειακής ανάπτυξης των δεκατριών περιφερειών της χώρας.

Αυτό είναι τελείως απαραίτητο για να υλοποιήσουμε αυτό που σας είπα προηγουμένως. Αν δεν έχουμε και τις μελέτες περιφερειακής ανάπτυξης της χώρας μας ανά περιφέρεια, τότε ο στρατηγικός σχεδιασμός σε εθνικό επίπεδο για να αξιοποιήσουμε αυτά τα πλεονεκτήματα που σας είπα προηγουμένως, βεβαίως δεν θα στηρίζεται σε στέρεα πόδια και αυτό δεν είμαστε διατεθειμένοι να το κάνουμε.

Άρα και στο σημείο αυτό να είσατε βέβαιοι ότι θα υπάρξει το αποτέλεσμα που χρειάζεται μιας και ρυθμίσαμε αυτήν την εκκρεμότητα που υπήρχε σε σχέση με την ανάθεση των μελετών.

Έγιναν παρατηρήσεις και κριτική για το κατά πόσο οι υπηρεσίες του τουρισμού του Υπουργείου Ανάπτυξης, η Γενική Γραμματεία του Τουρισμού είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν τις σημαντικές ανάγκες της πολιτικής μας για τον τουρισμό. Πράγματι τον τελευταίο καιρό έγιναν μία σειρά από αλλαγές και εμείς διαπιστώσαμε ότι δημιουργώντας τη Γενική Γραμματεία Τουρισμού στο Υπουργείο Ανάπτυξης διαμορφώνεται ένα θετικό εργαλείο για να υλοποιηθεί κανείς εκ μέρους της Κυβέρνησης μία πολιτική που αφορά έναν ολόκληρο χώρο όπως είναι ο τουρισμός.

Μια νέα ισορροπία μεταξύ της ευθύνης του Υπουργείου που μπορεί να την ασκήσει μέσα από την ενεργοποίηση και δραστηριοποίηση της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού και συγχρόνως ένας νέος ρόλος για τον ΕΟΤ. Ένας ρόλος που αναδεικνύει πλέον τον ΕΟΤ ως τον φορέα που προσωποποιεί, προβάλλει και προωθεί την επικοινωνιακή πολιτική του τουρισμού για τη χώρα ως έναν επιτελικό φορέα που έχει υπόψη συνολικά την ιστορική εξέλιξη, αλλά και τις τουριστικές ανάγκες μελλοντικά στη χώρα μας βάσει συγκεκριμένων μελετών και μιας μόνιμης διαδικασίας υποστήριξης από κατάλληλα όργανα, θεσμούς ή και μελετητικά γραφεία και συμβούλους. Υπάρχουν μάλιστα συμβάσεις με μεγάλη τράπεζα, με συμβούλους σε μόνιμη βάση αυτήν τη στιγμή για να υποστηριχθεί η πολιτική του τουρισμού, έτσι ώστε πραγματικά να αποτελέσει και εναλλακτικό στοιχείο συμπληρωματικά με την ευθύνη του δημοσίου μέσα από τη Γενική Γραμματεία για τον τουρισμό, που θα συνδέσει το

προϊόν του τουρισμού το οποίο είναι μιας διαφοροποιημένης μορφής εξέλιξη που απαιτεί πάρα πολλούς συντελεστές.

Διότι το έργο του τουρισμού διαθέτει και τις μεταφορικές εταιρείες και τις ξενοδοχειακές επιχειρήσεις που εξασφαλίζουν τη διαμονή των ανθρώπων, απαιτούν τον πολιτισμό ως απαραίτητο στοιχείο συμπλήρωσης, γιατί σε τελική ανάλυση μόνο το άθροισμα όλων αυτών των επιμέρους στοιχείων μπορεί να δώσει πετυχημένο αποτέλεσμα στην πολιτική του τουρισμού.

Σε τελική ανάλυση δεν είναι μόνο η λογική να αξιοποιήσουμε τον ήλιο, τη θάλασσα και την παραλία, όπως για πολλά χρόνια γινόταν στη χώρα μας, αλλά πρέπει να μπορούμε σε μια ολοκληρωμένη πολιτική τουρισμού που θα είναι σε θέση να αναβαθμίσει όσο γίνεται τη δυνατότητα του φυσικού περιβάλλοντος. Συγχρόνως όμως πρέπει να παραδεχθούμε ότι δεν αρκεί πλέον απλά ποσοτικά να εκμεταλλευόμαστε το υψηλής ποιότητας φυσικό περιβάλλον της χώρας μας. Πρέπει να προχωρήσουμε σε εξειδίκευση και διαφοροποίηση του προϊόντος που παράγουμε με νέες προσεγγίσεις που ανταποκρίνονται τόσο στην περιβαλλοντική ευαισθησία που αποδεικνύει πλέον ότι έχει η κοινωνία μας και θέλουμε βιώσιμη ανάπτυξη διάρκειας που ανταποκρίνεται όμως και στις ανάγκες της ελληνικής περιφέρειας και της γνήσιας σχέσης παράδοσης και ιστορίας που διαθέτουν συγκεκριμένες περιοχές της χώρας μας με τον τουρισμό και αυτή είναι μία ελκτική εξέλιξη ιδιαίτερα υψηλού βαθμού, όπως ο οικότουρισμός που αναδεικνύεται όλο και περισσότερο σαν ένα νέο διαφοροποιημένο προϊόν τουρισμού έναντι αυτών που προσφέρονται σήμερα.

Να, λοιπόν, γιατί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε τη δυνατότητα σ' αυτήν την κατεύθυνση να αξιοποιήσουμε τον ΕΟΤ ως ένα φορέα που ουσιαστικά θα προβάλει, θα κάνει αποδεκτά, θα φέρει πιο κοντά στην κοινωνία, επικοινωνιακά, τους στόχους τα αποτελέσματα και το περιεχόμενο αυτής της προσπάθειας, διότι τίποτα δεν μπορεί να περπατήσει εάν δεν γίνει γνωστό, αν δεν γίνει αποδεκτό, αν δεν γίνει κτήμα και κατάκτηση κάθε πολίτη στη χώρα μας.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ )

Σ' αυτήν την προσπάθεια η εταιρεία αξιοποίησης των τουριστικών ακινήτων έχει να παίξει το δικό της ρόλο. Σας διαβεβαιώ ότι προχωρά αυτήν τη στιγμή, όπως διαπιστώσαμε και είναι σε εξέλιξη μία σειρά από έργα και μονάδες του τουρισμού, που πρέπει να προωθηθούν βάσει της κείμενης νομοθεσίας. Η αξιοποίηση της περιουσίας -απορώ για την κριτική που κάνετε- γίνεται βάσει νόμου, που από κοινού ψηφίσαμε στην ελληνική Βουλή, δηλαδή, ο ν. 2837/2000 ψηφίστηκε και από εμάς και από τη Νέα Δημοκρατία. Με βάση αυτό το θεσμικό πλαίσιο, που προσδιόρισε, γίνεται η αξιοποίηση αυτού του πλαισίου.

Όλα αυτά τα έργα, τα οποία είναι οι μαρίνες, το καζίνο, το συνεδριακό κέντρο, παρακολουθούνται επιπρόσθετα από τη διυπουργική επιτροπή αποκρατικοποιήσεων βάσει του ν. 2000/1991 και στηρίζονται στην αξιοποίηση ποιοτικά κατάλληλων οργανισμών, συμβούλων και ειδικών γραφείων. Η Διεθνής Τράπεζα παρεμβαίνει στις διαδικασίες αξιολόγησης. Επίσης, εκείνο που θέλω να πω ότι όλα γίνονται με διαγωνισμούς, έτσι ώστε να υπάρχει πλήρης διαφάνεια. Νομίζω ότι στον κοινοβουλευτικό έλεγχο δίνεται και θα δίνεται οποιοδήποτε στοιχείο. Η πλήρης διαφάνεια είναι το μόνο που μας ενδιαφέρει για να πραγματοποιηθούν οι διαδικασίες αξιοποίησης της περιουσίας του ΕΟΤ. Σκοπός μας είναι -δεσμευόμαστε γι' αυτό- στο πρώτο εξάμηνο του 2002 την εταιρεία αυτή να την οδηγήσουμε στο χρηματιστήριο, να γίνει μία εταιρεία λαϊκής βάσης, να μπορέσει, δηλαδή, σε τελική ανάλυση να υπάρξει και η συμμετοχή των ιδιωτών στην περαιτέρω αξιοποίηση της περιουσίας του ΕΟΤ. Από την άλλη μεριά να υπάρξει η μέγιστη δυνατή διαφάνεια και ευθύνη των ιδίων των συμμετεχόντων στο κεφάλαιο της εταιρείας στη διαχείριση, γεγονός που κάνει τη διαχείριση και πιο διαφανή, αλλά πιστεύω και πιο αποτελεσματική.

Με βάση, λοιπόν, αυτές τις απαντήσεις, αγαπητοί

συνάδελφοι, ελπίζω ότι μπορούμε να συμφωνήσουμε ότι χρειάζεται να συνεργαστούμε. Εμείς δεν ήλθαμε εδώ να απολογηθούμε. Βλέπετε ότι και οι δύο είμαστε νέοι και τώρα αναλαμβάνουμε την ευθύνη σ' αυτόν το χώρο. Ζητούμε τη συνεργασία σας, διότι έχουμε πάρα πολλά θέματα να κάνουμε. Με μεγάλη χαρά θα κινητοποιήσουμε τη Διαρκή Κοινοβουλευτική Επιτροπή στο χώρο της οικονομίας και ανάπτυξης για να συνεργαστούμε με πιο συγκεκριμένες προτάσεις για ρυθμίσεις που έχουμε να προωθήσουμε αυτόν τον καιρό.

Όπως ξέρετε, είναι ανάγκη ορισμένα πράγματα να γίνονται γρήγορα. Η διαδικασία αξιολόγησης των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων, η αστεροποίηση, όπως λέγεται, είναι μία διαδικασία πάρα πολύ επείγουσα, επείγουσα και δύσκολη. Θα θέλαμε να συνεργαστούμε πριν από την έναρξη ειδικής διαδικασίας. Υπάρχει διάταγμα το οποίο βρίσκεται σχεδόν στην τελική του φάση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε μέλλον λαμπρό, αρκεί να θελήσουμε να συνεργαστούμε για την επιτυχία του τουρισμού, τον οποίο όλοι μας τιμάμε. Είμαι βέβαιος ότι όπως και πολλοί συνάδελφοι από εσάς, είτε αφορά στις κρουαζιέρες είτε αφορά στο θαλάσσιο τουρισμό είτε αφορά πολλές άλλες μορφές τουρισμού, ο καθένας μας έχει τις δικές του ευαισθησίες και την ξεχωριστή αγάπη προς κάθε κομμάτι αυτού του τουρισμού. Έτσι, θα φροντίσουμε να συνεργαστούμε για να έχουμε το καλύτερο αποτέλεσμα.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κοςσιώνης):** Και εμείς ευχαριστούμε, κύριε Υπουργέ.

Το λόγο έχει ο κ. Σαλαγκούδης, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, βεβαίως ο κύριος Υπουργός είπε ότι είναι νέοι στο Υπουργείο. Και ακόμα είπε ότι ανοίγει ένα νέο κεφάλαιο.

Κύριε Υπουργέ, τρεις νέοι Υπουργοί, τρία νέα κεφάλαια, αποτελεσμα όμως μηδενικό για τον τουρισμό.

**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Αύξηση συνεχής όμως.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ :** Αν είσθε ικανοποιημένοι -το έχω πει και άλλη φορά- από τις επιδόσεις της Κυβέρνησης και στον τομέα του τουρισμού, τότε πρέπει, κύριε Υπουργέ, να ομολογήσετε ότι έχετε πολύ χαμηλά τον πήχη για την Ελλάδα. Φοβάσθε να τον σηκώσετε πιο ψηλά γιατί φοβάσθε μήπως περάσετε από κάτω.

Πρέπει να σας πω όμως, κύριε Υπουργέ, ότι το ζητούμενο στη χώρα μας εδώ και πάρα πολλά χρόνια είναι η ανάπτυξη. Και δυστυχώς η πατρίδα μας δεν έχει πάρα πολλά συγκριτικά πλεονεκτήματα στην παγκοσμιοποιημένη σήμερα οικονομία. Λίγα είναι αυτά.

Το ένα είναι η γεωργία μας. Πολύ σημαντικό, ανεκμετάλλευτο μέχρι στιγμής συγκριτικό πλεονέκτημα. Δεν θα ασχοληθούμε, όμως, με αυτό σήμερα. Ασχοληθήκαμε αρκετά μέχρι τώρα.

Το δεύτερο είναι ο τουρισμός μας. Γι' αυτό θα μιλήσουμε τώρα. Ίσως γι' αυτό και εμείς φέραμε επερωτήσεις για τη γεωργία -τρεις τον αριθμό μέχρι στιγμής συζητήσαμε, επέκειται και μία τέταρτη- για να ολοκληρώσουμε τις τοποθετήσεις μας σε εκείνον τον τομέα και να ευαισθητοποιήσουμε την Κυβέρνηση να στραφεί προς την κατεύθυνση της εκμετάλλευσης αυτού του συγκριτικού πλεονεκτήματος με τα νέα δεδομένα που παρουσιάζονται. Και φέραμε και την επερώτηση για τον τουρισμό.

Ο τουρισμός είναι βασικός μοχλός για την ανάπτυξη. Είναι μπροστά μας αυτό το εργαλείο που θα μπορέσει να μας δώσει τους υψηλούς ρυθμούς που χρειάζεται η χώρα μας. Διότι είναι γεγονός πως αν προχωρήσουμε με αυτούς τους ρυθμούς ανάπτυξης που μιλά το σταθεροποιητικό πρόγραμμα -το οποίο όλη η διοίκηση της Τράπεζας της Ελλάδας, αλλά και κάποιος Βουλευτής σας έχει βγάλει ένα σχετικό βιβλιαράκι με αυτό το θέμα- θέλουμε είκοσι χρόνια, όπως λέει ο διοικητής της

Τράπεζας της Ελλάδας, είκοσι ένα χρόνια όπως ομολογεί ο Βουλευτής σας, για να φθάσουμε την πραγματική σύγκλιση.

Δεν νομίζω ότι πρέπει να έχουμε τόσο χαμηλά τον πήχη, όπως είπα και προηγουμένως, δεν νομίζω ότι μπορεί η ελληνική Κυβέρνηση να σκέπτεται με αυτόν τον τρόπο όταν έχουμε άλλα παραδείγματα. Με την ίδια αφετηρία το 1990 ξεκινώντας η Ιρλανδία πολύ πιο χαμηλά από εμάς όσον αφορά το μέσο κοινοτικό όρο εισοδήματος, έφθασε στο 115%. Εμείς μόλις στο 67% περίπου, όταν επίσης η Πορτογαλία ξεκινώντας από το 56% -η δική μας η αφετηρία για να έχουμε συγκρίσιμα μεγέθη ήταν το 63% και έφθασε στο 67%, 68% για να σας δώσω και έναν πόντο ακόμη...

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):** Στο 68%;

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ:** Τόσο είναι, κύριε συνάδελφε. Στο 68%.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):** Διαβάστε....

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ:** Επειδή ξέρετε και θυμάστε αρκετά τα νούμερα θα σας πω ότι είναι 68,3%. Διορθώθηκε τώρα; Από το 56%, όμως, που ξεκίνησε η Πορτογαλία το 1990, έχει φθάσει στο 75% του κοινοτικού μέσου όρου. Και εμείς παραμένουμε πολύ χαμηλότερα από το 70%.

Αρα, λοιπόν, χρειάζονται υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης. Και ο τουρισμός είναι ακριβώς αυτός ο μοχλός που μπορεί να μας οδηγήσει στο να έχουμε υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης.

Και τους χρειαζόμαστε και για έναν άλλο πολύ σημαντικό ρόλο. Ο τουρισμός καλύπτει κάτι παραπάνω από το 50% του ελλειμματικού στο εμπορικό μας ισοζύγιο, που είναι και γίνεται κάθε χρόνο τεράστιο. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο χρειάζεται ακόμα μεγαλύτερη προσοχή.

Τι χρειάζεται, τι δεν είχατε και τι δεν έχετε όλο αυτό το χρονικό διάστημα; Δεν έχετε στρατηγική, κύριε Υπουργέ. Δεν υπήρξε στρατηγική στην Κυβέρνησή σας μέχρι τώρα. Και χαίρομαι που το έχετε ανακαλύψει. Το είπατε. Θα περιμένουμε, όμως, να δούμε γιατί έχουμε συνηθίσει να ακούμε μία Κυβέρνηση εξαγγελιών. Εξαγγέλλετε, επανεξαγγέλλετε τα ίδια πράγματα αλλά δυστυχώς δεν γίνεται τίποτα. Και εμείς οι Θεσσαλονικείς έχουμε εμπειρία από τις επανειλημμένες εξαγγελίες των έργων της Θεσσαλονίκης τα οποία δυστυχώς δεν προχωρούν, δεν ξεκινούν, δεν γίνονται.

Τέτοια περίπου έργα εξαγγέλλετε και στον τουρισμό. Δεν θα ξεχάσουμε όταν βαρύνδουπα σε συνέντευξη Τύπου το 1998 η προ-προκατοχός σας -είπα τρία Υπουργεία αλλά τέσσερις Υπουργοί έχετε αλλάξει στο Υπουργείο Ανάπτυξης- είχε πει «Ξεκινάμε τριάντα γήπεδα γκολφ».

Τώρα έχουμε 2001 και μόνο ένα γήπεδο γκολφ έχει ξεκινήσει να γίνεται στην Κρήτη. Ακόμη τα συνεδριακά κέντρα εξαγγέλλονται και δεν γίνονται. Δεν έχει γίνει κανένα απολύτως λιμάνι στα νησιά. Ανακοινώσατε ακόμη κατασκευή και αναβάθμιση μαρινών χωρίς να γίνει τίποτα.

Ένα μεγάλο πρόβλημα είναι οι περιφερειακές υποδομές. Εκεί πρέπει να στρέψετε το ενδιαφέρον σας, κύριε Υπουργέ. Για την αύξηση και επιμύηση της τουριστικής περιόδου με το χειμερινό τουρισμό, αλλά και για την αύξηση αυτής καθαυτής της τουριστικής κίνησης υπάρχουν μεγάλα περιθώρια, αν αναβαθμιστούν οι υποδομές της περιφέρειας. Σήμερα έχουμε τουριστική κίνηση σε πέντε περιοχές της Ελλάδας. Μπορούμε όμως να έχουμε εξάπλωση και σε άλλες περιοχές.

Ακούω από τουριστικούς παράγοντες και από κυβερνητικούς παράγοντες ότι αυτός ο αριθμός τουριστών που έχουμε επιτύχει είναι μεγάλος και ότι ενδεχομένως θα μπορούσαμε να πάμε στα 15 ή και στα 17 εκατομμύρια, την προσεχή δεκαετία που είναι ένα φανταστικό νούμερο. Εγώ νομίζω ότι μπορεί να πάμε σε πολύ υψηλά νούμερα. Η Κύπρος, με συστηματικό μακροπρόθεσμο προγραμματισμό, κατάφερε ενώ από το '74 βρίσκεται σε εμπόλεμη κατάσταση ουσιαστικά να δημιουργήσει τετραπλάσιο τουριστικό πληθυσμό από τον πληθυσμό της. Εμείς έχουμε αναλογία ένα προς ένα και κάτι. Μπορούμε ναβάλουμε υψηλούς στόχους.

Έρχομαι στη διαφήμιση. Επιμένουμε σ' αυτό το μίζερο

ποσόν. Αν συγκρίνουμε τα ποσά που διαθέτουν ανταγωνίστριες χώρες, πράγματι είναι μίζερο το ποσό. Βέβαια κάποτε όταν αναφερθήκαμε στα εξήντα δισεκατομμύρια που διαθέτει η Ισπανία, μας ελέγχθη ότι υποδέχεται ανάλογο αριθμό τουριστών. Όμως η Τουρκία υποδέχεται περίπου το δικό μας νούμερο. Η διαφημιστική της δαπάνη είναι σαράντα δισεκατομμύρια. Πώς αυτοί μπορούν και τα δίνουν στη σχετικά δραματική κατάσταση στην οποία βρίσκονται κι εμείς παραμένουμε στο μίζερο ποσό των επτά δισεκατομμυρίων; Πώς περιμένετε να υπάρξει ανταπόκριση στη διαφήμισή μας;

Κύριε Υπουργέ, ιδιαίτερα σ' αυτό το χρονικό διάστημα χρειαζόμαστε να «πουλήσουμε» Ελλάδα στο εξωτερικό πριν από τους Ολυμπιακούς Αγώνες και για να πετύχουν οι αγώνες, αλλά και για δημιουργήσουμε την υποδομή από τώρα γνωρίζοντας την Ελλάδα να μας έρθουν οι επισκέπτες που είπατε προηγουμένως, που θα γίνουν και μακροχρόνιοι τουρίστες και θα διαφημίσουν την Ελλάδα.

Ταυτόχρονα πρέπει να προετοιμαστούμε γι' αυτόν το στόχο, αλλά και για τις υποδομές. Βλέπω ότι το σύστημα λειτουργίας του τουρισμού που έχει μεγάλη σημασία για την πατρίδα μας δεν είναι σωστό. Κάτι πρέπει να αλλάξει σ' αυτό και να αλλάξει θεσμικά. Νομίζω ότι το σχήμα που δημιουργήσατε τελευταία, Υπουργός, Υφυπουργός, Γενικός Γραμματέας, Πρόεδρος δεν θα μπορέσει να λειτουργήσει. Δεν λειτούργησε μέχρι τώρα με λίγο διαφορετικό σχεδιασμό. Δεν λειτούργησε και με τέσσερις Υπουργούς που έχουν αλλάξει μέχρι τώρα.

Αλλά ακόμη και εσείς αναφερθήκατε προηγουμένως στο ότι το τουριστικό προϊόν και ο τουρισμός δεν εξαρτώνται πλήρως και μόνο από το Υπουργείο Τουρισμού ή από τον ΕΟΤ ή εν πάση περιπτώσει από τη Γενική Γραμματεία Τουρισμού, όπως θέλετε πείτε το ή έστω από το Υπουργείο Ανάπτυξης. Διότι ο αγροτουρισμός ανήκει στο Υπουργείο Γεωργίας. Άλλες δράσεις επίσης αναφέρονται σε άλλα συναρμόδια Υπουργεία. Η δημιουργία του αναλόγου και καταλλήλου κλίματος για να υποδεχθούμε τουριστικές επενδύσεις από το εξωτερικό, ανήκει στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας.

Έχω την αίσθηση ότι χρειάζεται να φτιάξουμε κάτι διαφορετικό. Και βλέπετε πως μιλώ αυτήν τη στιγμή, με την έννοια ότι πρέπει αυτό το μεγάλο εθνικό κεφάλαιο να το αξιοποιήσουμε. Και να το αξιοποιήσουμε προσπαθώντας προς τη σωστή κατεύθυνση μαζί. Και εμείς είμαστε διατεθειμένοι κάθε καλή προσπάθεια να τη στηρίξουμε, όπως επίσης θα κρίνουμε σκληρά κάθε μία προσπάθεια που νομίζουμε ότι δεν κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση.

Να πούμε, λοιπόν, για την τουριστική εκπαίδευση. Νομίζω ότι μία χώρα που θέλει να ανεβάσει ποιοτικά το τουριστικό προϊόν της, πρέπει να αναβαθμίσει και να εκσυγχρονίσει την εκπαίδευσή της. Δεν νομίζω ότι πρέπει να είμαστε ευχαριστημένοι με τις τουριστικές σχολές όπως λειτουργούν. Δεν νομίζω να είμαστε ευχαριστημένοι με αυτούς τους μαθητές έστω που υποδεχόμαστε εκεί. Δεν νομίζω να είμαστε ευχαριστημένοι με το να μένουν οι τουριστικές σχολές σε ένα επίπεδο που κανείς δεν ξέρει που ακριβώς βρίσκεται. Και νομίζω ότι η αναβάθμισή τους θα πρέπει να γίνει επιτέλους, γιατί μία χώρα σαν την Ελλάδα θα πρέπει να έχει και πανεπιστημιακή σχολή τουριστικής ανάπτυξης.

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ:** Στο Υπουργείο Αιγαίου, στη Ρόδο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ:** Πιστεύω ότι θα πρέπει να γίνει αυτή η σχολή, επιβάλλεται, για να δείξουμε αν μη τι άλλο και να αναδείξουμε στελέχη για τον τουρισμό πολύ σημαντικά και για να βγουν από εκεί προγράμματα αναβάθμισης του τουριστικού προϊόντος.

Πολύ σωστά ο συνάδελφος κ. Παυλίδης είπε κάποια στιγμή «πείτε ότι ο τουρίστας αυτός που έχει τη δυνατότητα να ξεδέψει πολλά, θα έρθει στην Ελλάδα. Να πάει πού και τι να του προσφέρουμε;». Δεν έχουμε τίποτα ποιοτικά υψηλό, πραγματικά, για να του προσφέρουμε, ούτως ώστε αυτός να επιλέξει την Ελλάδα για να έρθει και να ξεδέψει αυτά τα χρήματα, που τόσο πολύ εμείς τα έχουμε ανάγκη και γι' αυτόν ακριβώς το λόγο που σας ανέφερα προηγουμένως.

**ΦΛΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:** Δεν έχουμε τόσα πολλά να του προσφέρουμε, όχι και τίποτε.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ:** Ποιοτικά. Αλλά αν θέλετε, να πάμε και αλλού. Και αυτό που έχουμε, το πολύ σημαντικό και το δυνατό, τον πολιτισμό μας, δεν τον έχουμε συνδυάσει και συνδέσει με τον τουρισμό, ακριβώς γιατί υπάρχει αυτός ο τρόπος που λειτουργεί. Και δεν ξέρω κατά πόσο είναι δυνατόν οι διαφορετικοί Υπουργοί να συνεργάζονται, όταν έχουν μεμονωμένα το Υπουργείο και όταν δεν ανήκουν σε ένα μηχανισμό, πέρα από την Κυβέρνηση, που να λειτουργεί προς αυτήν την κατεύθυνση.

Εγώ βέβαια έχω πρόταση πάνω σ' αυτό το θέμα, που είναι ένα συνολικός σχεδιασμός, για να μπορούμε και να προσελκύουμε επενδύσεις και να πουλάμε Ελλάδα στο Εξωτερικό, αλλά αυτό θα είναι δύσκολο να το πραγματοποιήσετε. Εν πάση περιπτώσει, πιστεύω ότι θα είναι στο πρόγραμμά μας που επικαιροποιείται σε λίγο χρόνο.

Ο τουρισμός μας είναι απαραίτητος όχι μόνο για να αυξηθεί σ' αυτό το χρονικό διάστημα που ήδη υπάρχει, αλλά πρέπει να αυξήσουμε όλες τις υπόλοιπες μορφές του, που είναι δυνατόν να επιμηκύνουν την τουριστική περίοδο. Μόνο μ' αυτόν τον τρόπο θα καταφέρουμε και περισσότερους τουρίστες να έχουμε, αλλά και περισσότερα έσοδα από το τουριστικό μας προϊόν επίσης να έχουμε. Δεν δικαιολογείται όμως προς αυτήν την κατεύθυνση, πρώτον το ότι δεν λειτουργούμε προς τις περιφερειακές υποδομές και δεν υπάρχουν αντίστοιχοι προγραμματισμοί, ούτε προσανατολισμός των προγραμμάτων του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης προς αυτήν την κατεύθυνση.

Ακόμη υστερούμε πάρα πολύ έναντι των γειτόνων μας σε πράγματα που τα βλέπουμε, αφού τα κάνουν οι γείτονες, ότι είναι απαραίτητα. Παραδείγματος χάρη, μαρίνες. Έχουμε μαρίνες που η χωρητικότητά τους είναι έξι χιλιάδες πεντακόσια σκάφη –να μην αναφέρουμε, γιατί οι αριθμοί καμιά φορά οι αλλιώςτικοί ξεγελούν- και η διπλανή μας Τουρκία έχει μαρίνες για εννέα χιλιάδες σκάφη, που μέχρι τώρα είχε λιγότερο τουρισμό από εμάς. Κι εμείς είμαστε η κατ' εξοχήν χώρα που έχουμε τόσα πολλά νησιά, ώστε θα έπρεπε τουλάχιστον οι μαρίνες μας να ήταν πολλαπλάσιες και από όλες τις υπόλοιπες χώρες. Δεν μιλάω για την Πορτογαλία, που έχει πολύ περισσότερα από εμάς, ενώ δεν έχει νησιωτική χώρα, όπως επίσης και η Γαλλία και η Ισπανία και οι υπόλοιπες χώρες που δεν συγκρίνονται με τον τόσο μεγάλο αριθμό των νησιών που έχουμε εμείς.

Παράλληλα, όπως είπα προηγουμένως και το ανέφερε κάποιος συνάδελφος και τα έγραφε την Κυριακή, από τη συνέντευξη που έδωσε το Ίδρυμα Τουριστικών Ερευνών και τη συγκριτική μελέτη που έκανε γύρω από το θέμα για το πώς είναι ο χειμερινός τουρισμός, προέκυψε ότι στην Ελλάδα αποτελεί το 9% μόνον του συνόλου του τουριστικού προϊόντος, ενώ αντίθετα στην Τουρκία το 21%. Προχώρησαν με τόσο γρήγορα βήματα αυτοί οι οποίοι έχουν τόσο μεγάλα οικονομικά και εσωτερικά προβλήματα και προβλήματα ασφάλειας και εμείς που έχουμε και ασφάλεια και την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την ένταξή μας τώρα πλέον στην ΟΝΕ, αυτό το σίγουρο περιβάλλον, το προηγμένο, το ανεβασμένο από όλες τις πλευρές, ενώ θα έπρεπε να έχουμε ταχύτατη άνοδο τουριστικών αφίξεων και αντιστοίχων εισπράξεων, δυστυχώς κινούμαστε με πάρα πολύ μικρούς ρυθμούς. Και φυσικά για άλλη μια φορά με απογοητεύει η Κυβέρνηση και ο Υπουργός με την ικανοποίηση γι' αυτά τα μικρά νούμερα που υπερηφανεύτηκε ότι πιάσαμε τα τελευταία τρία χρόνια. Είπαμε όμως ότι είναι μια Κυβέρνηση με χαμηλούς στόχους, χαμηλά τον πήχη και είπα ότι δεν τον βάζουμε ψηλά ίσως γιατί δεν μπορούμε τόσο ψηλά να πηδάμε.

Κύριε Υπουργέ, μας είπατε ότι σχεδιάζετε για την προσεχή δεκαετία. Θα δούμε βέβαια το δεκαετές πρόγραμμα. Στη συνέχεια είπατε τρεις τριετίες.

**ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Ανάπτυξης):** Τριετή προγράμματα.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ:** Είναι πιο αποτελεσματικό,

καλύτερο θα έλεγα, ή τριετία ή πενταετία να κάνετε ένα πρόγραμμα που να επικαιροποιείται κατ' έτος και να βλέπουμε και αποτελέσματα. Διότι πιστεύω ότι κάποια στιγμή θα εξαγγείλετε κάποιο πρόγραμμα, αλλά θα γίνει σαν και αυτά τα τριάντα γήπεδα γκολφ που ανακοίνωσε η κα Παπανδρέου το 1998.

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ:** Τις μαρίνες του κ. Σημίτη τις θυμάστε;

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ:** Και αντίστοιχες μαρίνες.

Όμως θα πρέπει να κρίνουμε τι κάνετε μέχρι τώρα και οι επιδόσεις είναι δυστυχώς πάρα πολύ άσχημες, αν φανταστεί κανείς ότι στα επτά χρόνια για το τόσο σημαντικό θέμα του τουρισμού ήρθαν μόνο δύο νομοσχέδια και το ένα μάλιστα ήταν για το γυμνισμό, κύριε Παυλίδη;

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ:** Περί γυμνισμού.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ:** Και τα υπόλοιπα, οι υπόλοιπες ρυθμίσεις, γίνονταν με τροπολογίες, πολλές φορές σε άσχετα νομοσχέδια, και ήταν ρυθμίσεις σκοπιμότητας και εξυπηρέτησης. Μ' αυτόν τον τρόπο δεν γίνεται τουριστική πολιτική, ούτε πρέπει να περιμένουμε σημαντικά αποτελέσματα.

Για την αξιοποίηση της περιουσίας μιλήσατε επίσης, κύριε Υπουργέ, και το έχω σημειώσει εδώ. Τι γίνεται με αυτήν την αξιοποίηση; Δηλαδή πώς την αξιοποιεί την περιουσία; Για να κλείνει «μαύρες τρύπες»; Αξιοποίηση της περιουσίας του ΕΟΤ θα σήμαινε να αξιοποιήσουμε αυτά τα περιουσιακά στοιχεία που έχει ο ΕΟΤ και να τα αναβαθμίσουμε, με τη συμμετοχή του προϊόντος που θα βγάλαμε από τη μετοχοποίηση ή από την πώληση ή από οτιδήποτε θέλετε.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ:** Προμέτοχα.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ:** Μισό λεπτό. Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Δεν είναι δυνατόν όμως, να μιλάμε για αξιοποίηση της περιουσίας του ΕΟΤ. Πείτε για πώληση, να είμαστε ήσυχοι. Αλλά, προπάντων εκείνο που θέλω να καταδικάσω είναι ότι δεν μπορεί να πουλάμε προμέτοχα.

Επιτέλους, αυτή η ιστορία πρέπει να σταματήσει. Δεν θα εξαργυρώνουμε και θα καταναλώνουμε σήμερα αυτά που ανήκουν στις μέλλουσες γενεές. Και δεν θα υποθηκεύουμε την επόμενη κυβέρνηση που θα έρθει αύριο –και που φυσικά θα είμαστε εμείς- με όλα αυτά τα έσοδα που θα έπρεπε εκείνη να εισπράξει, διότι σε εκείνη, την επόμενη κυβέρνηση ανήκουν για να καλύψετε σήμερα «μαύρες» τρύπες. Και αν ήταν να φτιάχνατε κάποια εποικοδομητικά έργα, τότε θα λέγαμε χαλάλι. Αλλά όχι όμως να πουλάμε ακόμα και την περιουσία του ΕΟΤ για να καλύψουμε «μαύρες» τρύπες και φυσικά να πουλάμε τα προμέτοχα του ΕΟΤ και μάλιστα με τέτοιους όρους, οι οποίοι δεν είναι καθόλου οικονομικοί γιατί έχουμε άμεσα την ανάγκη να βουλώσουμε τις «μαύρες» τρύπες που η πολιτική σας έχει αφήσει.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κοσιώνης):** Κύριε Σαλαγκούδη, τελειώνετε.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ:** Νομίζω ότι πρέπει τον τουρισμό να τον δούμε με μεγαλύτερη προσοχή. Πρέπει να καθίσουμε στρατηγικά να σχεδιάσουμε τη μακροπρόθεσμη πολιτική, διότι μόνο αυτό το αντικείμενο προσφέρεται σήμερα για ανάπτυξη στη χώρα μας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Κοσιώνης):** Ο κ. Κωνσταντίνου, Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ, έχει το λόγο.

**ΦΛΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:** Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θα σημειώσατε όλοι, όπως και εγώ, τις ηπιών τόνων τοποθετήσεις των συναδέλφων της Νέας Δημοκρατίας –και ίσως γι' αυτό αξίζουν συγχαρητήρια στη Βουλή για το επίπεδο που κατακτά στις συζητήσεις- αν δεν διαπίστωνε ότι μάλλον αυτοί οι ήπιοι τόνοι αποτελούσαν υποχώρηση ως προς το κείμενο της επερώτησης που κατετέθη.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει η Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΝΝΑ ΜΠΕΝΑΚΗ-ΨΑΡΟΥΔΑ** )

Θα παρατηρήσατε, κύριοι συνάδελφοι, ότι ούτε ο εισηγητής της επερώτησης ο κ. Λιάσκος δεν είπε τίποτα από τις καταγγελίες, που όμως στα χαρτιά υπάρχουν για την ΕΤΑ, αλλά προσφυώς και ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας απέφυγε να πει οτιδήποτε σχετικά με αυτό, παρά μόνο όταν το κουδούνι χτύπησε και ο χρόνος τελείωνε.

Όμως στο κείμενο της επερώτησης μας λέτε εντελώς διαφορετικά. Χαίρομαι που δεν τα επαναλαμβάνετε, γιατί αναγνωρίζετε ότι εδώ έχετε γράψει υπερβολές, αλλά όταν...

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ:** Όχι δα.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ:** Αυτά διαβάσατε;

**ΦΛΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:** Παρακαλώ δεν διέκοψα κανέναν. Είδατε, κύριοι συνάδελφοι, ότι εγώ σας παρακολούθησα με προσοχή ιδιαίτερα και μπορώ...

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ:** Δεν ξέρετε ότι επωλήθη η Καλλιθέα το μνημείο διά των προμετόχων;

**ΦΛΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:** Κύριε Παυλίδη, είχατε ...

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ:** Δεν γνωρίζετε ότι...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Κύριε Παυλίδη, σας παρακαλώ.

**ΦΛΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:** Κυρία Πρόεδρε, όπως αντιλαμβάνεστε, ο κ. Παυλίδης έχει τη δυνατότητα ως και ο υπογράφων την επερώτηση να ζητήσει από το κόμμα του να πάρει το λόγο, να παρέμβει και να εξηγήσει όλα αυτά που δίκην διακοψία λέει. Δεν είναι όμως, σωστό να διακόπτετε...

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ:** Αλλά εσείς έχετε τη δυνατότητα να γνωρίζετε ότι η Καλλιθέα...

**ΦΛΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:** Μα, δεν είναι σωστό -επαναλαμβάνω- ...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Μη δίνετε απαντήσεις, κύριε Κωνσταντίνου. Αμα δεν δώσετε απαντήσεις και συνεχίστε, θα σταματήσουν τα πάντα.

Συνεχίστε.

**ΦΛΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:** Δεν κατάλαβα. Πρέπει να υποθηκεύω τις απόψεις μου για να μπορώ να μιλήσω; Πρέπει να μου επιτρέψει ο κ. Παυλίδης ή ο κ. Σαλαγκούδης να πω αυτό που πιστεύω, κυρία Πρόεδρε;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Καθόλου, κύριε Κωνσταντίνου ...

**ΦΛΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:** Σας παρακαλώ, λοιπόν...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Απευθυνθείτε στο Προεδρείο και εγώ σας ακούω πολύ καλά και όλοι οι συνάδελφοι.

**ΦΛΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:** Τους συναδέλφους, λοιπόν, να βάλετε σε τάξη.

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ:** Σας βοηθάμε, κύριε συνάδελφε.

**ΦΛΩΡΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ:** Να είστε καλά.

Έρχομαι σε μερικά απ' αυτά που είπε ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας.

Δεν νομίζω ότι κανείς διαφωνεί ότι στον τουρισμό η χώρα μας διαθέτει ένα συγκριτικό πλεονέκτημα και δεν νομίζω ότι κανείς διαφωνεί ότι γίνονται προσπάθειες κάθε χρόνο αυτό το συγκριτικό πλεονέκτημα να αξιοποιείται περισσότερο. Απόδειξη τρανή είναι ότι από το 1997, παραδείγματος χάρη, μέχρι σήμερα έχουμε συνεχή αύξηση του τουριστικού ρεύματος. Γνωρίζετε ότι το 1999 είχαμε την κρίση στο Κοσσυφοπέδιο και παρ' όλα αυτά είχαμε αύξηση του τουρισμού στην Ελλάδα κατά 11%. Από το 1997 δε μέχρι σήμερα η αύξηση του τουριστικού ρεύματος ήταν πάνω από 30% σε απόλυτους αριθμούς. Έτσι ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού μας κατατάσσει ως δέκατη έκτη χώρα στη σειρά υποδοχής τουριστών, σε ό,τι δε αφορά το συνάλλαγμα που εισρέει στη δέκατη θέση παγκοσμίως.

Όλα αυτά είναι βήματα πάρα πολύ θετικά τα οποία η Νέα Δημοκρατία και σήμερα σ' αυτό το θέμα διά του Κοινοβουλευτικού Εκπροσώπου, προσπάθησε να μειώσει.

Τι είπε δηλαδή; Είπε ότι τοποθετούμε τον πήχη χαμηλά. Αν τον τοποθετούσαμε κατά την κρίση της ψηλότερο, τότε θα αποτυγχάναμε. Γι' αυτό τον τοποθετούμε χαμηλά. Και την επόμενη στιγμή που είπε αυτά ο Κοινοβουλευτικός

Εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας αντί να θελήσει να μας παρασύρει, να συγκρίνει τη Κυβέρνηση με κάτι καλύτερο, με τι μας συγκρίνει; Τρεις φορές μας ανέφερε ως μέτρο σύγκρισης την Τουρκία.

Ειλικρινά θέλω να ρωτήσω στην Αίθουσα αυτή -δεν απευθύνομαι στη Νέα Δημοκρατία, κυρία Πρόεδρε- η Τουρκία, ως τι αναφέρεται εδώ; Ως χώρα μίμησης ή αποφυγής;

Αν θέλετε λοιπόν, κύριοι συνάδελφοι, να δούμε το ρεύμα που πράγματι αυξάνεται στην Τουρκία, θα πρέπει να δούμε και τι μέτρα παίρνει η Τουρκία για να αυξήσει τον τουρισμό της. Είναι δυνατόν η δημοκρατική Ελλάδα να υιοθετήσει τέτοια μέτρα, σαν αυτά που έχουν γίνει στις απέραντες ακτές απέναντι από τη Λέσβο, τη Χίο;

Θα σας πω ένα παράδειγμα, κύριοι συνάδελφοι. Εκεί δεν υπάρχει η έννοια του αιγιαλού, όπως αντιλαμβάνεσθε. Έχουν κτιστεί ολόκληρες πόλεις από ξένους, που νοικιάζονται ή πωλούνται. Είμαστε εμείς έτοιμοι -βεβαίως λέω όχι εκ προοιμίου- να κάνουμε κάτι τέτοιο; Θα ήθελε κανείς Έλληνας να αναπτύξουμε μ' αυτόν τον τρόπο τον τουρισμό μας; Δεχόμενα τέτοια μέτρα για να συγκριθούμε δήθεν εδώ μ' αυτά τα μέτρα που παίρνονται εκεί που κτίζονται επαναλαμβανόμενες ολόκληρες πόλεις εν ριπή οφθαλμού, χωρίς να τηρείται καμιά στοιχειώδης περιβαλλοντική ή άλλη μελέτη; Τρεις φορές, λοιπόν, μας αναφέρατε την Τουρκία για να μας πείτε, τι προϋπολογισμό διαθέτει για τον τουρισμό. Η Τουρκία άραγε τον διαθέτει; Ακόμα μας αναφέρατε την Τουρκία για να μας πείτε για τις μαρίνες που πράγματι γίνονται εκεί. Από ποιους όμως άραγε γίνονται; Θέλουμε με τέτοιου είδους τουριστική πολιτική να συγκριθούμε; Νομίζω ότι ήταν ατυχέστατη η προσπάθεια παραλληλισμού ή σύγκρισης.

Είπατε ότι δήθεν βάζουμε χαμηλά τον πήχη και φέρατε ως παράδειγμα την προσπάθεια της Ελλάδας να παρακολουθήσει και να επιτύχει πραγματική σύγκλιση με τα δεδομένα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θεωρήσατε ότι τα είκοσι χρόνια που υπολογίζουμε ότι θα έχουμε φθάσει στο 100% δηλαδή στο μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι ένας χρόνος πολύ μακρύς.

Πράγματι δε νομίζω να υπάρχει κανείς στην Αίθουσα αυτή, ούτε κανείς Έλληνας πολίτης που να μην ήθελε να είναι ο χρόνος ταχύτερος, δηλαδή αντί για είκοσι δέκα χρόνια. Αυτό τι σημαίνει, κύριοι συνάδελφοι; Προσπαθείτε να μειώσετε αυτά τα θετικά βήματα που γίνονται, φέρνοντας ως παράδειγμα άλλα; Τι άλλο θέλετε να μας πείτε; Πού θέλετε να φθάσετε; Θέλετε να μας πείτε ότι έπρεπε να βάλουμε μεγαλύτερους στόχους; Έχουμε πράγματι τέτοια δυνατότητα, αφού βλέπετε τι γίνεται με μικρά έργα, όταν μέσα στην επερώτησή σας έχετε πλήθος καταγγελιών, πραγμάτων που επαναλαμβάνω ότι προφορικά δεν τολμήσατε να τα πείτε εκεί;

Το πρώτο για το οποίο μας είπατε ότι δεν αναπτύχθηκε ο τουρισμός -αναφέρομαι στον Κοινοβουλευτικό Εκπρόσωπο- είναι τα γήπεδα γκολφ. Αυτό ήταν το πρώτο που μας είπατε, δηλαδή τα τριάντα γήπεδα γκολφ. Αν είναι δυνατό να μιλάμε για τουριστική πολιτική μ' αυτόν τον τρόπο!

Ακόμη μας είπατε ότι επί επτά χρόνια φέραμε μόνο δύο νομοσχέδια για τον τουρισμό. Δηλαδή, στην ποσότητα είναι το θέμα; Αν φέραμε δεκαπέντε νομοσχέδια θα αναπτυσσόταν άραγε ο τουρισμός καλύτερα; Ή ακόμα είπατε για την αξιοποίηση της περιουσίας που προσπαθεί η εταιρεία αξιοποίησης τουριστικών ακινήτων;

Κύριοι συνάδελφοι, κάνατε όμως και ένα άλλο λάθος, όταν αναφέρασθε στο θέμα της παγκοσμιοποίησης και δεν κάνατε τον κόπο να βρείτε κάποια στοιχεία, γιατί υπάρχουν οπωσδήποτε σοβαροί μελετητές και στο κόμμα σας, που θα μπορούσαν να σας προμηθεύσουν με στοιχεία για το τι σημαίνει παγκοσμιοποίηση στον τουρισμό. Έπρεπε να γνωρίζετε, αν τα προηγούμενα χρόνια παραδείγματος χάρη έπεσαν οι ναύλοι στα αεροπλάνα, αν οι προορισμοί από κοντινές αποστάσεις έφυγαν και πήγαν σε μακρινές αποστάσεις, όλα αυτά που λειτουργούσαν αρνητικά για τα δεδομένα της χώρας μας και παρ' όλα αυτά είχαμε αύξηση του τουριστικού ρεύματος.

Τι σημαίνει παγκοσμιοποίηση, όταν γίνονται συγχωνεύσεις

και εξαγορές; Πού πηγαίνουν οι tour operator τότε; Αυτή η παγκοσμιοποιημένη και τουριστική οικονομία πλέον λειτουργεί αναγκαστικά σε άλλα επίπεδα και πρέπει αλλιώς και εμείς να τοποθετηθούμε για το μέλλον της χώρας. Άλλωστε οι ίδιες οι μελέτες που μερικοί επικαλεστήκατε, δεν συγκαταλέγουν τη χώρα μας στις χώρες που θα επηρεαστούν έντονα από δω και πέρα και μακροπρόθεσμα μετά την τρομοκρατική ενέργεια της 11ης του Σεπτεμβρίου.

Παρό' όλα αυτά, κυρία Πρόεδρε, θεωρώ χρήσιμο, στρεφόμενος και προς την Κυβέρνηση να πω δυο λόγια. Χαίρομαι που ο Υπουργός Ανάπτυξης έδωσε τις σκέψεις του πώς βλέπει τον τουρισμό τα επόμενα χρόνια με τα τριετή προγράμματα, με το ρόλο του ΕΟΤ, με το ρόλο και των αναλόγων των περιφερειών της χώρας προγραμμάτων, με την επιτελική δουλειά του Υπουργείου και της Γενικής Γραμματείας. Εγώ θα σας έλεγα, κύριε Υπουργέ, ότι πρέπει να βάλουμε και ένα άλλο στοιχείο. Πρέπει να τραβήξουμε μια νοητή γραμμή περίπου πάνω από τον Όλυμπο και να έχουμε ένα συνδυασμό τουριστικής πολιτικής. Είναι διαφορετικό πράγμα η βόρεια Ελλάδα και διαφορετικό πράγμα τα νησιά του Αιγαίου, τα νησιά του Ιονίου. Δεν πρέπει να παίρνουμε μέτρα ενιαία, επιδότσης π.χ. του τουρίστα, για όλη τη χώρα. Για την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου π.χ. που στη βόρεια Ελλάδα είναι πολύ πιο έντονο και πολύ πιο σοβαρό θέμα απ' ό,τι στη νότια Ελλάδα χωρίς να σημαίνει ότι δεν πρέπει να προσέξουμε όλη τη χώρα. Αλλά δεν είναι το ίδιο πράγμα η Θάσος ή η Σαμοθράκη ή η Λήμνος, με τη Μύκονο, με τη Ρόδο, με την Κρήτη κ.ο.κ. Εκεί πρέπει να υπάρξει ένας συνδυασμός μέτρων και νομίζω ότι πρέπει να στρέψετε την προσοχή σας και προς τα εκεί. Όπως επίσης, σωστά είπατε την προβολή των εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Έρχεται κάποιος στη Θάσο. Θα μπορούσε κάλλιστα να επιδοτηθεί μια μέρα διανυκτέρευση στο χιονοδρομικό κέντρο Φαλακρού της Δράμας ή επάνω στη Ροδόπη, στον ορεινό όγκο, ώστε να συνδυάσουμε αυτά τα πράγματα και να υπάρξει μεγαλύτερη προσέλευση και αποτελεσματικότητα, είτε για το χειμώνα είτε για το βουνό είτε για ιαματικό τουρισμό. Όλα αυτά τα διαθέτουμε, αλλά δεν τα αξιοποιούμε τόσο πολύ, όσο χρειάζεται.

Τέλος, για να μη θεωρείται ότι βλέπω όλες τις προτάσεις ή τις σκέψεις των συναδέλφων της Νέας Δημοκρατίας ως μη σωστές, θα επικροτούσα, κύριε Υπουργέ, την πρόταση των συναδέλφων της Νέας Δημοκρατίας σε ό,τι αφορά την εκπαίδευση των στελεχών. Έχουμε ανάγκη και από Πανεπιστήμια για τον τουρισμό, έχουμε ανάγκη και από ΤΕΙ. Δεν γίνεται η καλύτερη δυνατή δουλειά. Προχθές ένας φίλος μου στην Καβάλα που έχει ξενοδοχείο –το γνωρίζετε κιόλας προσωπικά– αναγκάστηκε και έστειλε το παιδί του στην Ελβετία για να κάνει τέτοιες σπουδές, για να το χρησιμοποιήσει στο δικό του ξενοδοχείο. Νομίζω ότι ο καθένας μας έχει εμπειρίες τέτοιες πλούσιες. Πρέπει και σε αυτό το θέμα, κύριε Τσοχατζόπουλε, να βάλετε τη σφραγίδα σας και για τα θέματα της βόρειας Ελλάδας, αλλά και για το θέμα της εκπαίδευσης των στελεχών. Είμαι βέβαιος ότι ο Υφυπουργός, ο καλός φίλος κ. Γεωργακόπουλος θα σας βοηθήσει προς την κατεύθυνση αυτή.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Το λόγο έχει ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Κωστήνης.

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΣΙΩΝΗΣ (Ε' Αντιπρόεδρος της Βουλής):** Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Κύριοι συνάδελφοι, είναι πάρα πολύ ενδιαφέρον θέμα με πάρα πολλές ενδιαφέρουσες και σοβαρές πλευρές και με πάρα πολύ ενδιαφέρουσες τοποθετήσεις. Βέβαια, ένα τέτοιο θέμα τεράστια σημασία, εξαρτάται από ποια οπτική γωνία το βλέπει κανείς ή μάλλον από ποια οπτική γωνία θέλει να το βλέπει κανείς.

Άκουσα από τον κύριο Υπουργό και θα μπορούσα να πω ότι ήταν και λίγο πιο μαζεμένος ο κύριος Υπουργός. Δηλαδή, η οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας εξαρτάται κατά κύριο λόγο από τον τουρισμό; Άκουσα ότι ο Τουρισμός είναι η βαριά βιομηχανία και άλλες τέτοιες εκφράσεις. Εμείς, έχουμε την

άποψη ότι η οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας χωρίς βιομηχανική ανάπτυξη, χωρίς ανάπτυξη και εκμετάλλευση των πλουτοπαραγωγικών πηγών, χωρίς αύξηση της αγροτικής παραγωγής και με τουρισμό, δεν πρόκειται να πετύχει. Έχουμε συγκεκριμένα παραδείγματα. Θα σας πω, κύριε Υπουργέ, κάτι που γνωρίζετε για την περίοδο που είμαστε έξω από την Ελλάδα, δεκαετία '60-'70. Αρχίζει κάτι το οποίο ήταν πρωτοφανές για την Ευρώπη, μια τουριστική ανάπτυξη άνευ προηγουμένου στην Ισπανία. Ξενοδοχεία πρώτης κατηγορίας, υψηλών προδιαγραφών, δεν έμεινε παραλία για παραλία, που να μην κτιστεί με μια κίνηση φοβερή προς την περιοχή της Ισπανίας.

Πόσο κράτησε αυτό; Κράτησε δέκα χρόνια; Νομίζω ούτε δέκα χρόνια. Έγινε μια έρευνα πριν από τρία-τέσσερα χρόνια και η κάλυψη σε ξενοδοχειακές κλίνες στην Ισπανία ήταν τριάντα επτά με 42%. Ποιός είναι ο λόγος; Άλλαξαν ορισμένα δεδομένα στην Ευρώπη. Την εποχή που λέω ήταν η εποχή που είχε επιτευχθεί το «γερμανικό θαύμα», υπήρχε μια ανάπτυξη στη βόρεια Ιταλία, Γαλλία, Βέλγιο, Ολλανδία. Οι άλλες ήταν φτωχότερες χώρες που ήθελαν να ζήσουν από τον τουρισμό. Την εποχή εκείνη –γι' αυτό επικαλούμαι και τη μαρτυρία του κυρίου Υπουργού– ο κάτοικος αυτών των χωρών λογάριζε άνετα ένα μήνα έξοδα με την οικογένειά του έξω από τη χώρα του. Στις αρχές της δεκαετίας του '80 ο Γερμανός μετράει τα σπύρτα του. Το βιοτικό επίπεδο δεν είναι εκείνο που ήταν με αποτέλεσμα να γίνει αυτό που έγινε. Ένας λόγος αυτός.

Ο δεύτερος λόγος είναι πώς λειτουργούν οι tour operators. Όλοι τους είπαμε με έναν χαϊδεμένο τρόπο, τι είναι αυτό τελικά; Είναι μια υπερσυγκέντρωση στα χέρια λίγων εταιρειών που κατευθύνουν τους τουρίστες. Έχει πάψει πλέον η αυθόρμητη μετακίνηση τουριστών σε περιοχές που έχουν ένα πολιτιστικό παρελθόν, που έχουν παραλίες καλές. Έχει ελαττωθεί σημαντικά. Οι tour operators κανονίζουν την κίνηση των τουριστών και κυρίως υψηλών εισοδημάτων εκεί που θέλουν και όχι πάντοτε με οικονομικά κριτήρια. Ο κ. Κωνσταντίνου κάτι πήγε να πει για την Τουρκία, εγώ δεν θέλω να το βάλω σ' αυτό το επίπεδο, δεν είναι όμως έτσι. Κατευθύνουν εκεί που θέλουν και για πολιτικούς λόγους. Και έχει αποδειχθεί το τελευταίο χρονικό διάστημα περίτρανα. Δηλαδή θέλω να πω ότι η τουριστική δραστηριότητα είναι ένας από τους πιο ασταθείς οικονομικούς παράγοντες όχι μόνο γι' αυτούς τους λόγους που οι tour operators ρυθμίζουν την κίνηση είναι και άλλοι παράγοντες. Είναι π.χ. αυτό που λέγεται συνήθως από την Κυβέρνηση ακραία καιρικά φαινόμενα, σεισμοί, πυρκαγιές, δυσφήμιση φοβερή, κόβεται το τουριστικό κύμα για μια περίοδο. Ξεχάσαμε τις ταξιδιωτικές οδηγίες, ξεχάσαμε τους πολιτικούς λόγους; Να σας πω κάτι πρόσφατο. Στους σημερινούς ή χθεσινούς New York Times ή Ουάσιγκτον Times υπήρχε πρωτοσέλιδο άρθρο το οποίο έδειχνε σχεδόν ότι στην Ελλάδα υπάρχει εμπόλεμη κατάσταση. Έλεγε και άλλα υπονοούμενα, δεν είναι η πρώτη φορά που το λέει, ότι ανάμεσα στις 17 Νοέμβρη υπάρχει μια εμπλοκή με την ελίτ της κυβερνητικής εξουσίας ότι η αστυνομία δεν δρα κανονικά, ότι υπάρχει τρομοκρατία. Αυτό τι εντύπωση δίνει; Ότι θα λειτουργήσει θετικά, δηλαδή είναι μόνο ότι δεν λειτουργούν τα γραφεία του ΕΟΤ στην Αμερική; Αυτό δεν θα λειτουργήσει αρνητικά; Αυτό είναι τυχαίο γεγονός; Και μάλιστα καλούσε ο αρθρογράφος –δεν είναι τυχαία εφημερίδα– τον κ. Μπους να πάρει –επί λέξει– τους Ολυμπιακούς Αγώνες από την Αθήνα να τους πάει αλλού. Αυτό πώς θα λειτουργήσει; Δεν θα λειτουργήσει αρνητικά για τον ελληνικό τουρισμό; Βέβαια οι λόγοι είναι και πολιτικοί δεν είναι μόνο για τον τουρισμό. Αυτή η κυβέρνηση δεν τους έχει πει ούτε ένα όχι εδώ που τα λέμε, αλλά δεν θέλουν σύμμαχο χώρα, θέλουν γονατισμένη χώρα. Και γι' αυτό πηγαίνουν και σε τέτοια μέτρα και αυτό θα συνεχίζεται μέχρι τους Ολυμπιακούς Αγώνες και το λέω για το λόγο που ανέφερε ο κύριος Υπουργός, ότι πρεσβεύουμε, προσδοκάμε, θέλουμε να..., αλλά δεν μας... Και αυτό πρέπει να το προσέξουμε.

Επίσης θέλω να πω ότι πραγματικά δεν είναι πρώτη φορά που λέγεται και στην ανάπτυξη του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης

στον τουρισμό αναφέρεται κατηγορηματικά και εμένα με εντυπωσιάζει αρνητικά θα έλεγα. Δηλαδή απευθυνόμαστε στους τουρίστες υψηλού οικονομικού επιπέδου. Δηλαδή η Ελλάδα αυτό θέλει να κάνει μόνο; Σ' αυτούς τους Ευρωπαίους με τους οποίους κάποτε θέλουμε να γίνουμε εμείς ίσοι είναι άνθρωποι χαμηλού εισοδήματος, πρέπει να βρουν τρόπο να έρθουν στη χώρα μας, να δουν και κάτι από τον πολιτισμό μας, κάτι από τις λιακάδες μας, κάτι από τις παραλίες μας. Και θα σας πω κάτι το οποίο θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει κανείς σαν ανέκδοτο. Εμένα μου έκανε και αυτό φοβερή εντύπωση.

Το καλοκαίρι είχα πάει, όχι για τουρισμό, στη Ρόδο, στα Ιόνια Νησιά κλπ. Επισκέφθηκα μεγάλες τουριστικές μονάδες και μίλησα και με τους εργαζόμενους. Σε πολλές απ' αυτές τις μεγάλες τουριστικές μονάδες, αγαπητοί συνάδελφοι, που δεν είναι όλες ελληνικών συμφερόντων και θα γίνουν ακόμα περισσότερες με τη διάλυση του Ε.Ο.Τ. κλπ., είδα το εξής καταπληκτικό: Ήλθε ένας εργαζόμενος και με ρωτά τα εξής: Κύριε Πρόεδρε, έχετε προσέξει τι φορά το 35%-40% των τουριστών που πάνε προς τη ρεσεψιόν; Φοράνε ένα πράσινο βραχιολάκι. Και αυτό σήμαινε ότι εκείνος είχε τα πάντα από πλευράς εξυπηρέτησης, που είχε έλθει από τους tour operators σε συγκεκριμένη ξενοδοχειακή μονάδα. Οι υπόλοιποι δεν είχαν την ίδια εξυπηρέτηση.

Δεύτερον, όλες οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις πάνε από το κακό στο χειρότερο. Αυτό δεν μπορεί να το αγνοήσει κανείς.

Έχουμε τώρα μία κατεύθυνση από το Γ' Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, το οποίο λέει: Εκατόν εβδομήντα έξι δισεκατομμύρια -δηλαδή το 30% του πακέτου- θα πάει σε ξενοδοχεία Α' και Β' Κατηγορίας. Οι άλλοι δεν παίρνουν σχεδόν τίποτα ή παίρνουν ψίχουλα. Δεν παίρνουν ούτε τα ενοικιαζόμενα δωμάτια ούτε τα ξενοδοχεία Γ', Δ', Ε' κατηγορίας, που και αυτά εξυπηρετούν. Αυτά, δε, τα ξενοδοχεία δεν εξυπηρετούν μόνο ξένους τουρίστες, αλλά υποτίθεται ότι πρέπει να εξυπηρετούν και ντόπιους τουρίστες, των οποίων η κίνηση άρχισε να ανεβαίνει, όπως ανεβαίνουν τα πάντα με τη «γκλαμουριά» που επικρατεί, το γκολφ, το μπόουλινγκ, κλπ. και τα οποία έγιναν απροσπέλαστα για τους Έλληνες.

Όσον αφορά για τα τεράστια αυτά ξενοδοχεία, πηγαίνετε και ρωτήστε τους εργαζόμενους. Εγώ είδα τριών κατηγοριών εργαζόμενους. Η μία, στην οποία ανήκουν ολιγάριθμοι εργαζόμενοι με συλλογική σύμβαση εργασίας, η άλλη η οποία είναι κάπως «μπασταρδεμένη» και υπάρχουν και ατομικές συμβάσεις εργασίας, πέρα από τους διωρίτες, τριωρίτες, τεταωρίτες, άνθρωποι που περιμένουν την Παρασκευή να τους ειδοποιήσουν αν θα δουλέψουν τη Δευτέρα. Καταλύθηκε δε η λέξη «δικαίωμα εργασίας» και έχουμε το «δικαίωμα προς απασχόληση». Γιατί το «προς απασχόληση» πάει στο καλούπι του «απασχολήσιμου». Πηγαίνετε, λοιπόν, να συζητήσετε με τους εργαζόμενους εκεί. Είναι σε κατάσταση απελπισίας. Υπάρχει εκφοβισμός, δουλειά πολύ περισσότερη, μείωση των αποδοχών και χαμηλή ιατροφαρμακευτική κάλυψη. Αυτού του είδους τον τουρισμό πάμε να αναπτύξουμε; Δεν είναι τουρισμός αυτό που λέγαμε κάποτε ανάπτυξη και επικοινωνία λαών, ανταλλαγή απόψεων στον πολιτισμό, σε θέματα διάφορου χαρακτήρα, δημιουργία σχέσεων φιλίας; Πρέπει να βάλουμε προδιαγραφές τέτοιου είδους;

Δεν λέω ότι δεν θα πρέπει να υπάρχουν οικονομικά κέρδη. Αλλά ο τρόπος που αναπτύσσεται σήμερα ο τουρισμός βοηθάει πάλι στη συγκέντρωση πλούτου σε λίγα χέρια. Και θα υποφέρουν όλοι οι μικρομεσαίοι επιχειρηματίες και όλοι εκείνοι οι οποίοι δουλεύουν σε μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες.

Το βασικό για μεγαλύτερα κέρδη -και το ξέρετε πολύ καλά- είναι η ελάττωση κόστους. Ελάττωση του κόστους σημαίνει χαμηλό εργατικό δυναμικό, χωρίς απαιτήσεις, χαμηλούς μισθούς με υπερωρίες κλπ. Εάν θέλετε αυτήν την οικονομική ανάπτυξη, τότε προχωρήστε το. Αλλά έχω την εντύπωση ότι οι εργαζόμενοι ή τουλάχιστον ο κόσμος έχει αρχίσει και το καταλαβαίνει αυτό.

Επιτέλους θα ήταν και για τους ντόπιους, τους δικούς μας εδώ, τη νεολαία, ένας χώρος αναψυχής, αλλά και για την αναπαραγωγή αυτού του εργατικού δυναμικού, το οποίο θα

πρέπει κάποτε να έχει τη δυνατότητα να επισκέπτεται ένα νησί, να πηγαίνει σε ένα λαϊκό μαγαζί, τα οποία και αυτά σιγά σιγά υποφέρουν και να μπορεί να διασκεδάζει και να έχει την ευχέρεια την άλλη μέρα να δουλέψει και μάλιστα σκληρά για να βγάλει το μεροκάματό του.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Η κ. Ξηροτύρη έχει το λόγο.

**ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΥΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ:** Ευχαριστώ, κυρία Πρόεδρε.

Συζητάμε σήμερα, θα έλεγα από δυσμενέστερες θέσεις, για έναν τομέα εθνικής σημασίας για την Ελλάδα. Πάγια είναι τα τελευταία χρόνια δυστυχώς η διαπίστωσή μας ότι υπάρχει μία απουσία μακροπρόθεσμης στρατηγικής και πολιτικής για τον τουρισμό.

Είναι γεγονός ότι όλοι μας αναγνωρίζουμε πως ο τουρισμός συνεισφέρει σημαντικά στο ΑΕΠ, στο ισοζύγιο εισαγωγών-εξαγωγών όπως και μεγάλη είναι η συμβολή του στην απασχόληση. Τον τελευταίο, όμως, χρόνο βλέπουμε μία αποδόμηση -μερικοί τη χαρακτηρίζουν και κατεδάφιση- του συστήματος στήριξης και προώθησης του μετά τις οργανωτικές αλλαγές στο αρμόδιο Υπουργείο, με τη διάλυση σχεδόν του ΕΟΤ, αλλαγές που βρίσκουν αντίθετους τους εργαζόμενους, τους τουριστικούς φορείς και τους οργανισμούς. Σε αυτές τις αλλαγές εμείς ο Συνασπισμός είχαμε αντιταχθεί.

Όπως και οι άλλοι τομείς έτσι και ο τουρισμός έχει ανάγκη ποιοτικής αναβάθμισης προκειμένου να ανταποκριθεί στον ανταγωνισμό.

Είναι γεγονός ότι οι γειτονικές χώρες, που υποβαθμίζαμε μέχρι τις δυνατότητές τους ως προς το να έχουν ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα, έχουν επιδοθεί σε έναν καλύτερο αγώνα δρόμου για την κατάκτηση μιας καλύτερης θέσης στον τομέα της προβολής και της στήριξης του τουρισμού τους.

Παραμένει, λοιπόν, επίκαιρο -και δεν έχει επιτευχθεί- το ερώτημα και το εγχείρημα για το πώς η Ελλάδα θα μετατρέψει τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα στα θέματα του τουρισμού ούτως ώστε να γίνουν ανταγωνιστικά.

Συζητήσαμε πάρα πολύ σ' αυτήν την επερώτηση -και το συζητάει βέβαια και όλος ο κόσμος- για τις συνέπειες που θα έχει η τρομοκρατική επίθεση σε όλες τις επιμέρους τουριστικές δραστηριότητες. Για την Ελλάδα ενδέχεται στο μέλλον οι συνέπειες αυτές να αποδειχθούν έως και θετικές. Αυτό, όμως, δεν μπορούμε να το λέμε τόσο απλά. Χρειάζεται διερεύνηση, χρειάζεται να επικυρώσουμε αυτή μας την εκτίμηση και στη συνέχεια, εάν βρούμε ότι υπάρχουν όλα αυτά τα θετικά στοιχεία, να τα αξιοποιήσουμε. Και δεν είναι τόσο εύκολο να αξιοποιηθούν μέσα σε αυτό το δύσκολο, σύνθετο και ανταγωνιστικό περιβάλλον.

Θα συμφωνούσαμε ότι κατ' αρχήν ότι η Ελλάδα για τις ευρωπαϊκές χώρες και τις χώρες των Βαλκανίων είναι η χώρα η οποία έχει σχετικά μικρή απόσταση προορισμού. Και αυτό μετά την τρομοκρατική επίθεση είναι ένα θετικό στοιχείο. Επίσης υπάρχει μία εκτίμηση ότι θα υπάρξει απροθυμία στα αμέσως επόμενα χρόνια των τουριστών να επισκεφθούν για ευνόητους λόγους μουσουλμανικές χώρες κ.ο.κ.

Πράγματι, λοιπόν, η Ελλάδα θα μπορούσε να συνεκτιμήσει στοιχεία αυτά και έχοντας βέβαια και το μεγάλο εγχείρημα των Ολυμπιακών Αγώνων θα μπορούσε να αποτελέσει έναν εναλλακτικό πόλο έλξης των τουριστών.

Όλα αυτά, όμως, εάν πράγματι αποδειχθούν πραγματικά, θέλουν και υποδομές και οργάνωση και εθνική τουριστική πολιτική, που όμως εμείς θεωρούμε ότι σήμερα δεν υπάρχει.

Θα αναφέρω δύο σοβαρές ελλείψεις που υπάρχουν για την επίτευξη άμεσων στόχων που θα μπορούσαν να αξιοποιήσουν αυτά που ανέφερα προηγουμένως.

Είναι γεγονός ότι στη χώρα μας είναι ανάγκη -και γίνεται περισσότερο επιτακτική- να επεκταθεί η τουριστική περίοδος. Έχουν, όμως, διαπιστωθεί πολύ μεγάλες καθυστερήσεις στον τομέα του χειμερινού τουρισμού και τις λοιπές εναλλακτικές μορφές, όπως είναι ο οικότουρισμός, ο πολιτιστικός και συνεδριακός τουρισμός. Επίσης θα πρέπει να υπάρξει μια ουσιαστική στρατηγική γιατί όλοι διαπιστώνουμε ότι όντως

υπάρχει διεύρυνση του καταλόγου των χωρών με τουριστικό ενδιαφέρον για την Ελλάδα.

Η περίπτωση της Κίνας είναι χαρακτηριστική. Είχαμε κάνει μια σχετική ερώτηση τον Ιούλιο για την καθυστέρηση η οποία παρατηρείται στην έκδοση της βίζας όπως και για άλλες χώρες, για τουρίστες από τη Μόσχα κ.λπ.

Σύμφωνα λοιπόν, με τις διεθνείς προβλέψεις, αλλά και ο ΕΟΤ έχει κάνει αυτές τις εκτιμήσεις, η Κίνα πρόκειται να εξελιχθεί την επόμενη δεκαετία σε χώρα αποστολής μεγάλου αριθμού τουριστών με προορισμό την Ευρώπη. Η Ελλάδα δεν δείχνει (κατ' εμάς) το ανάλογο ενδιαφέρον, για να διευκολύνει τη χορήγηση της βίζας με την κατάλληλη τεχνολογική υποδομή και το αναγκαίο προσωπικό που πρέπει να έχει στις προξενικές αρχές της.

Θα ήθελα να επισημάνω εδώ και κάποια άλλη αστοχία η οποία έγινε από δικούς μας χειρισμούς. Η συμφωνία που επρόκειτο να γίνει με την Κίνα για να ανακηρυχθεί επίσημα η Ελλάδα ως χώρα προορισμού, απέτυχε από λάθος χειρισμό που έκανε η ελληνική αντιπροσωπεία. Βέβαια η απάντηση που πήρα σ' αυτήν την ερώτησή μου περιορίστηκε κυρίως στο ότι οι καθυστερήσεις οφείλονται στο ότι υπάρχει πρόβλημα και ίσως ανάγκη για περισσότερους ελέγχους, γιατί από τις χώρες αυτές Μόσχα, Κίνα κλπ., υπάρχουν πολλαπλά κρούσματα παραβίασης των θεωρήσεων της Συνθήκης Σένγκεν και παράνομης μετανάστευσης. Ενώ η ουσία της ερώτησης και της τοποθέτησης που ενδεχομένως κάνουν και οι συνάδελφοι από τη Νέα Δημοκρατία είναι η εξής: Εμείς τις χώρες αυτές, τις καινούριες χώρες, δηλαδή, θα πρέπει να τις προσεγγίζουμε με την αντίληψη της διεύρυνσης των χωρών που τουριστικό ενδιαφέρον και που όντως την επόμενη δεκαετία θα τις δούμε έτσι. Εάν δεν δούμε έτσι αυτούς που έρχονται στη χώρα μας και τους δούμε με τη στενή αντίληψη ότι είναι αυτοί που ενδεχομένως θα παραβιάσουν τη Συνθήκη Σένγκεν κ.ο.κ., δεν πρόκειται να κάνουμε τίποτα. Και αυτό είναι ένα στοιχείο της ένδειξης ότι δεν έχουμε μία ολοκληρωμένη προσέγγιση και μία ολοκληρωμένη πολιτική ανάπτυξης του τουρισμού μας.

Με αυτά τα στοιχεία θα μπορούσε κανείς να πει ότι τα 7 δισεκατομμύρια τα οποία διατίθενται φέτος για τη διαφήμιση δεν είναι αρκετά. Βέβαια δεν θα έλεγε κανείς ότι μπορούμε να διαθέσουμε 20 δισεκατομμύρια που διάβασα στην επερώτηση. Χρειάζεται οπωσδήποτε σημαντική αύξηση. Αλλά το κυριότερο, κύριε Υπουργέ, είναι ότι είτε 7 δισεκατομμύρια, είτε 10 δισεκατομμύρια γίνουν, είναι αναμφίβολο εάν θα μπορέσουν οι σχετικές υπηρεσίες στο Υπουργείο, στην κατάσταση που βρίσκεται, στα οργανωτικά προβλήματα τα οποία έχουν, εάν θα μπορέσουν να αξιοποιήσουν έστω και αυτά τα χαμηλά ποσά.

Είχαμε αντιταχθεί με πολλές ερωτήσεις και συνεχώς το τονίζουμε αυτό ότι επιχειρείται η διάλυση του ΕΟΤ, με αυτό το νέο οργανωτικό σχήμα το οποίο κάνετε. Δεν ενισχύεται γενικότερα η ανάγκη ενός ισχυρού ενιαίου φορέα, ο οποίος έχοντας τις γνώσεις και τα δεδομένα των μέχρι τώρα προβλημάτων, αλλά και τις προοπτικές οι οποίες ανοίγονται, θα μπορέσει να αποτελέσει όχι μόνο το επιτελικό όργανο, αλλά το όργανο σχεδιασμού μιας ολοκληρωμένης πολιτικής. Σήμερα έχετε υπό σύσταση ένα νέο σχήμα, γιατί δεν έχει λειτουργήσει η Γενική Γραμματεία όπως και οι διευθύνσεις στις περιφέρειες του τουρισμού. Επίσης έχετε μεταφέρει πολλές, σχεδόν όλες τις δραστηριότητες του ΕΟΤ που αφορούσαν τον επιχειρηματικό του ρόλο στις ανώνυμες εταιρείες του δημοσίου, οι οποίες σε λίγο θα μετοχοποιηθούν. Έτσι, αφαιρείτε δραστηριότητες από τον ΕΟΤ ή δεν έχετε ένα άλλο σχήμα, έναν άλλο φορέα, ο οποίος θα παίξει αυτόν το ρόλο. Αυτήν τη στιγμή έχετε μία πολυδιάσπαση, έναν κερματισμό. Έχετε υπηρεσίες με αλληλοκάλυψη αρμοδιοτήτων και δεν έχετε ένα φορέα ο οποίος να μπορέσει να σχεδιάσει μία εθνική και ολοκληρωμένη πολιτική για τον τουρισμό.

Είμαστε αντίθετοι, κύριε Υπουργέ, σε αυτό το σχήμα. Όπως είπατε κι εσείς θα κάνετε προσπάθεια και θα συνεργαστείτε μαζί μας. Σας ρωτώ: Πώς εξελίσσεται η όλη ιστορία με την Εταιρεία Τουριστικών Ακινήτων; Πέρα από το ότι υπάρχουν σοβαρές αμφιβολίες και ανησυχίες για τη διαφάνεια των

διαδικασιών για όλα αυτά τα θέματα που χειρίζεται, υπάρχουν σοβαρές ανησυχίες ότι θα παραβιάσει πολύ σημαντικές αρχές του χωροταξικού, πολεοδομικού σχεδιασμού, του σεβασμού προς το περιβάλλον, προκειμένου να είναι ανταγωνιστική, προκειμένου να μεταφέρει και να ενεργοποιήσει ιδιωτικά οικονομικά συμφέροντα, για τις πολύ ευαίσθητες περιοχές, που είναι οι ακτές της χώρας μας.

Άλλωστε οι ενέργειες που έκανε το Υπουργείο πριν από σας της πώλησης προμετόχων της Εταιρείας Τουριστικών Ακινήτων της τάξεως των 400 δισεκατομμυρίων σχεδόν δείχνει αυτήν τη διάθεση της Κυβέρνησης δηλαδή αξιοποίηση με αρχές μιας άλλης πολιτικής που τουλάχιστον ιδεολογικά δεν διέκρινε παλαιότερα και τη δική σας παράταξη.

Για να προχωρήσουμε, λοιπόν, στη βοήθειά μας και στη στήριξη γι' αυτήν τη συνεργασία θα πρέπει να επανεξετάσετε το οργανωτικό σας σχήμα για τα θέματα του τουρισμού, θα πρέπει να ξαναδείτε τις επιλογές που έχετε κάνει, θα πρέπει να μη διακρίνεται η αγωνία που έχουμε όλοι για την ανάπτυξη του τουρισμού μας, για την προσέλκυση τουριστών στην όπως όπως εκχώρηση σημαντικών στοιχείων του δημόσιου συμφέροντος και της δημόσιας γης στα ιδιωτικά συμφέροντα, με το πρόσχημα ότι αυτά θα την αξιοποιήσουν καλύτερα. Εκεί θα μπορέσουμε να δούμε και τις άλλες αδυναμίες που δημιουργούνται με μία τέτοια λογική.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Παρακαλώ, ολοκληρώστε.

**ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ-ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ:** Μισό λεπτό.

Τις αδυναμίες που δημιουργούνται για τους εργαζόμενους στον τουρισμό, τις αδυναμίες που δημιουργούνται για τις υπόλοιπες περιφέρειες της χώρας γιατί η συγκέντρωση ξαναγίνεται στην Αθήνα, τις αδυναμίες που υπάρχουν για τον οικοτουρισμό για τον οποίον μιλήσατε πάρα πολύ σωστά. Τέλος για τις αδυναμίες που θα υπάρξουν για τον Έλληνα εργαζόμενο, για τον Έλληνα δημόσιο υπάλληλο να κάνει και αυτός τουρισμό στις ελληνικές ακτές με στοιχειώδη μέσα, με στοιχειώδη τρόπο.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Ο κ. Λιάσκος έχει το λόγο.

**ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ:** Κύριε Υπουργέ, μας παρουσιάσατε μια πολύ ωραία έκθεση ιδεών αλλά για το θέμα δεν μας είπατε τίποτα. Εκπέμψατε τα οράματά σας με πολλά «πρέπει» και με στομφώδη τρόπο αλλά τα «πρέπει» είναι ευθύνη υλοποίησης της Κυβέρνησης και δεν χρειάζεται να σας υπενθυμίσω ποιος είναι Κυβέρνηση σ' αυτόν τον τόπο τόσα χρόνια τώρα. Πόσα χρόνια άραγε χρειάζεται ακόμα το ΠΑΣΟΚ για να προγραμματίσει και να υλοποιήσει όλα αυτά που αναφέρατε εδώ μέσα;

Έμεινα έκπληκτος ακούγοντας ότι όλες οι παράμετροι δημιουργούν μια θετική προοπτική για την αντιμετώπιση της κρίσης. Ποιος άλλος το λέει εκτός από εσάς αυτό, κύριε Υπουργέ; Υπάρχει κάποιος φορέας που να λέει ότι όλες οι προϋποθέσεις οδηγούν σε μία θετική προοπτική στο μέλλον;

Και βέβαια άκουσα ότι δεν μπορεί να γίνει από μόνη της η τουριστική ανάπτυξη, αλλά χρειάζεται σχέδιο δράσης από κοινού πολιτείας και φορέων. Τα λέτε αυτά εσείς που πετάξατε έξω από το διοικητικό συμβούλιο του ΕΟΤ όλους τους φορείς. Μιλήσατε για βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη κλπ. Το ζήτημα είναι το εξής: Υπάρχει ένας ολοκληρωμένος στρατηγικός σχεδιασμός, ο οποίος να έχει βάθος χρόνου από την Κυβέρνηση; Υπάρχει ένα ολοκληρωμένο αναπτυξιακό νομοσχέδιο που θα προάγει τον ανταγωνισμό και θα βελτιώνει ποιοτικά το τουριστικό προϊόν; Όλοι ανεξαιρέτως οι φορείς, κύριε Υπουργέ, εκτός αν δεν παίρνετε τις εκθέσεις τους, εκτός αν δεν διαβάζετε τις συνεντεύξεις τους, χρόνια τώρα μιλούμε για έλλειψη μακροχρόνιας τουριστικής πολιτικής με συγκεκριμένους στόχους. Δεν έχετε ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους. Η Τουρκία παραδείγματος χάρη πρόσφατα ανακοίνωσε ότι στόχος της είναι το 2010 να έχει 25 δισεκατομμύρια δολάρια συνάλλαγμα και 30 εκατομμύρια τουρίστες. Εν πάση περιπτώσει, η Τουρκία που δεν έχει στοιχειώδη ευαισθησία, ας πούμε όπως είπε ο

Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος, ότι δεν έχει και μεγάλο στόχο. Όλες οι άλλες ευρωπαϊκές μεσογειακές χώρες, οι χώρες του περιγύρου μας, που σύμφωνα με την έκθεση του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού θα έχουν αλματώδεις αυξητικές τάσεις, τι έγινε; Εμείς αλήθεια ποιο στόχο έχουμε; Επιθυμούμε αύξηση των τουριστών και μέχρι ποιο ύψος; Θα ρίξουμε το βάρος μας στην επιμήκυνση της περιόδου; Θα απλώσουμε χωροταξικά το τουριστικό μας προϊόν και αν ναι πού; Θα επιδιώξουμε να προσεγγίσουμε τους ακριβούς πελάτες των ειδικών μορφών τουρισμού και αν ναι, ποιων μορφών και πώς; Έχουμε καταγράψει με ακρίβεια τι προσφέρουν σήμερα και τι θα προσφέρουν στο μέλλον οι ανταγωνιστές μας; Αυτά είναι ερωτήματα που πρέπει να απαντηθούν. Εδώ δεν μπορούμε να μιλάμε γενικόλογα.

Επίσης, είπατε, κύριε Υπουργέ, ότι συμφωνήσατε με τους φορείς της Θεσσαλονίκης σε μέτρα στήριξης που υλοποιούμε για την κρίση. Ποια μέτρα είναι αυτά; Πείτε μας και σε εμάς για να τα γνωρίσουμε, γιατί μέχρι τώρα αυτό που γνωρίζουμε και εμείς και οι τουριστικοί φορείς και όλοι οι τουριστικοί επιχειρηματίες είναι ότι δεν έχετε πάρει κανένα μέτρο για την κρίση εδώ και δύομισι μήνες. Εκτός βέβαια και αν εννοείτε μέτρο ότι θα δώσετε 6 δισεκατομμύρια δραχμές, όπως είπατε, για να διευρύνετε τη διαφήμιση σε Ευρώπη και Αμερική. Είναι απορίας άξιο αν αυτό το ποσό που θα έδινε οποιαδήποτε εταιρεία μεσαίου μεγέθους για να διακινήσει το προϊόν της, είναι αντάξιο για να δημιουργήσει προοπτική και πραγματικά είναι απορίας άξιο αν αυτό το ποσό θεωρείται αντιμετώπιση της κρίσης. Αν πούμε ότι στοιχειώδες οικονομικό μέγεθος είναι η συσχέτιση συναλλάγματος με το ποσό που δίνετε για τη διαφήμιση προκειμένου να προσελκύσουμε πελάτες, τότε δεν αντιλαμβάνομαι αν αυτή η τάξη μεγέθους υπηρετεί οτιδήποτε. Και βέβαια το είπε ο Κοινοβουλευτικός μας Εκπρόσωπος προηγούμενος ότι τα συγκριτικά μεγέθη είναι δυσθεώρητα. Η Ισπανία δίνει 60 δισεκατομμύρια μόνο για μία περιοχή, όχι για ολόκληρη την Ισπανία.

Κύριε Υπουργέ, καυχίστε ότι δίνετε πολλά και λύνετε προβλήματα μ' αυτή τη διαφήμιση και με τον τρόπο που την κάνετε χωρίς να υπάρχει επικοινωνιακός σχεδιασμός;

Μιλήσατε, κύριε Υπουργέ, για νέο ρόλο του ΕΟΤ που τον αναδεικνύει σε διαμορφωτή και αρωγό του τουριστικού επιχειρηματία με πρωταγωνιστικό ρόλο στην κοινωνία. Βέβαια αν τα πράγματα δεν ήταν τραγικά, θα γέλαγε κανείς. Όταν διαλύσατε τον ΕΟΤ από τις αρχές του χρόνου σας επισημαίναμε το πρόβλημα. Στέλνατε τις αρμοδιότητές του στο πουθενά και εμείς λέγαμε ότι είναι ο μόνος έμπειρος κρατικός φορέας και θα πρέπει να βελτιωθεί και να αποδώσει αυτά που πρέπει να αποδώσει προς τον τουριστικό κόσμο και τη χώρα. Δεν το καταλαβαίνατε τότε. Μήπως τώρα θα μας διαψεύσατε όταν φέρατε το πρόσφατο νομοσχέδιο για τη βιώσιμη ανάπτυξη και λέτε ότι μετά τη δημοσίευση των προεδρικών διαταγμάτων αν κριθεί αναγκαίο με κοινή απόφαση των κατά περίπτωση αρμοδίων Γενικών Γραμματέων των περιφερειών, μπορεί να ανατίθεται προσωρινά η υποστήριξη του έργου, μιας διεύθυνσης τουρισμού περιφέρειας σε άλλη περιφέρεια που έχει την απαιτούμενη για το σκοπό αυτόν υποδομή;

Δεν ομολογείτε τώρα ότι δεν υπήρχε υποδομή; Όταν παίρνετε πίσω αρμοδιότητες ξανά του ΕΟΤ δεν το ομολογείτε;

Διαβάζω επίσημο κρατικό έγγραφο, που θα καταθέσω, κυρία Πρόεδρε: «Ελληνική Δημοκρατία, Υπουργείο Ανάπτυξης, Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού, Διεύθυνση Τουρισμού Βορείου Αιγαίου. Σας γνωρίζουμε ότι με την ανωτέρω σχετική απόφαση του Γενικού Γραμματέα μεταβιβάστηκε στις περιφερειακές υπηρεσίες το σύνολο σχεδόν των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων. Θα πρέπει να προστεθεί ότι ελλείψει τεχνικών στην υπηρεσία μας έως νεωτέρας θα παρέχεται τεχνική υποστήριξη από τον ΕΟΤ Θεσσαλονίκης.

Συνεπεία των ανωτέρω και παρά τις άοκνες προσπάθειές μας ως αναμενόμενο η υπηρεσία μας αδυνατεί να αντεπεξέλθει στο νέο όγκο εργασίας, είναι δε απρόβλεπτος ο χρόνος που θα χρειαστεί προς ρύθμιση εκκρεμοτήτων και αποκατάσταση των πραγμάτων.

Η έλλειψη των ουκ άνευ προϋποθέσεων επιτυχούς αποκέντρωσης στον τομέα του τουρισμού δεν θα πρέπει να χρεώνεται στην υπηρεσία μας και το προσωπικό της.

Ευχαριστούμε για την κατανόηση και τη συμπαράστασή σας.»

Εγώ προσθέτω ότι «διαλυθήκαμε» μόνο που δεν λέει. Αυτό μόνο μένει. Το στέλνει προς Ενώσεις Ξενοδόχων Λέσβου, Τουριστικών Πρακτόρων Λέσβου κλπ και το κοινοποιεί κιόλας.

Το καταθέτω και για τα Πρακτικά, κυρία Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Αναστάσιος Λιάσκος καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής).

Και ρωτάω, κύριε Υπουργέ: Εάν ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας στη Θεσσαλονίκη συνειδητοποιήσει ότι δεν έχει την απαραίτητη υποδομή για να υλοποιήσει τις αρμοδιότητες θα συσχεφτεί με το συνάδελφό του των Ιονίων Νήσων και πιθανώς οι αρμοδιότητες της Σάμου να μεταφερθούν στην Κέρκυρα; Τι σας έκαναν και τους βασανίζετε έτσι; Και να σας είχαν πειράξει δεν θα τους βασανίζατε κατά αυτόν τον τρόπο. Έτσι προάγουμε την τουριστική ανάπτυξη;

Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ είπε ότι δεν είπαμε τίποτα και αποφύγαμε τάχα να μιλήσουμε για την ΕΤΑ. Ο κύριος Υπουργός είπε ότι η ΕΤΑ έχει να παίξει το δικό της ρόλο στην αξιοποίηση της περιουσίας του ΕΟΤ. Όπως είπα στην πρωτολογία μου, η «αξιοποίηση» εξελίσσεται σε ένα ξεπούλημα για εισπρακτικούς λόγους με θολές και αδιαφανείς διαδικασίες όπως καταγγέλλουν στον Τύπο πάρα πολλοί και επιπρόσθετα με μοναδικό στόχο την κάλυψη ελλειμμάτων. Τα προμέτοχα που υποθηκεύουν το μέλλον των επόμενων ελληνικών γενεών είναι βέβαια προσφιλή διαδικασία στην Κυβέρνησή σας, αλλά δεν είναι ανάπτυξη.

Θα σας ρωτήσω το εξής, κύριε Υπουργέ: Είχα κάνει μια ερώτηση στις 20 Σεπτεμβρίου του 2000 ρωτώντας ποιο ήταν το σχετικό πρόγραμμα αξιοποίησης τότε από την ΕΤΑ του ΕΟΤ. Είχα πάρει την απάντηση ότι ο σχεδιασμός αξιοποίησης-ανάπτυξης αποτελεί μέρος συγκεκριμένης ενέργειας του χρηματοοικονομικού συμβούλου. Πήραμε λοιπόν το χρηματοοικονομικό σύμβουλο τη «Fuji», αν δεν κάνω λάθος. Τι έχει κάνει μέχρι τώρα. Ποιος είναι ο προγραμματισμός της; Ρωτάω και θέλω απάντηση. Εφόσον επιλέξατε τη «Fuji», γιατί επιλέξατε νέο χρηματοοικονομικό σύμβουλο, την «Candoor» με διυπουργική απόφαση για να ελέγξει τη «Fuji» και να σας προτείνει νέο προγραμματισμό και σχεδιασμό αξιοποίησης; Με ποιο δικαίωμα κατασπαταλάτε με αυτό τον τρόπο τα χρήματα του ελληνικού λαού;

Θα κάνω και μία ακόμη ερώτηση. Κλιμάκιο του ΕΟΤ, ΕΤΑ κλπ. πήγε στην Αγγλία στην πρόσφατη έκθεση που έγινε εκεί. Τι σας έφεραν; Σας έφεραν κάποιο υπόμνημα; Τι ανταπόκριση είχαν;

Πώς λοιπόν είναι δυνατή η τουριστική ανάπτυξη όταν δεν έχει ούτε σχεδιασμό ούτε στόχο ούτε όραμα όπως λέτε, γιατί όλα αυτά θα πρέπει να τα προσδιορίσετε με συγκεκριμένο τρόπο, κύριε Υπουργέ.

Εγώ κλείνοντας θα σας πω το εξής: Ο Τύπος απεικονίζει την πραγματικότητα. Στις χθεσινές εφημερίδες γράφτηκε: «Στις εξαγγελίες έμεινε η τουριστική αναβάθμιση. Ουραγός η Ελλάδα στην ανάπτυξη των ειδικών μορφών τουρισμού». Αυτή είναι η πραγματικότητα. Θα πρέπει να την αντιμετωπίσετε επιτέλους ως υπεύθυνη Κυβέρνηση.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)  
**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Το λόγο έχει ο κ. Βαρβιτσιώτης.

**ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ:** Κυρία Πρόεδρε, δεν περίμενα από τον Υπουργό Ανάπτυξης να δώσει απάντηση στο τι έχει κάνει μετά την 11η Σεπτεμβρίου. Και δεν περίμενα να δώσει απάντηση, γιατί δεν έχει κάνει τίποτα.

Δεν έχει πάρει ούτε ένα μέτρο αυτή η Κυβέρνηση. Δεν με νοιάζει αν αλλάζουν τα πρόσωπα των Υπουργών. Ο κ. Τσοχατζόπουλος είναι ο μακροβιότερος Υπουργός εν ζωή.

Είκοσι συναπτά χρόνια βρίσκεται σε Υπουργεία. Επειδή ανέλαβε προχθές το Υπουργείο Ανάπτυξης, αυτό δεν σημαίνει ότι δεν φέρει ευθύνη για τους προκατόχους του, οι οποίοι μετακινήθηκαν σε άλλα Υπουργεία. Τρεις μήνες μετά το τρομοκρατικό κτύπημα δεν έχει ληφθεί κανένα μέτρο στήριξης του ελληνικού τουρισμού.

Αν αυτό θεωρείται πολιτική τότε γελοιάμαστε. Ούτε μπορεί να θεωρείται ως πολιτική η σύσταση επιτροπών και υποεπιτροπών διαχείρισης κρίσεων που συνεδριάζουν χωρίς να βγάλουν τίποτα. Ο κ. Τσοχατζόπουλος αναφέρθηκε και στον ρόλο του Γενικού Γραμματέα Τουρισμού. Έχουμε στην Αίθουσα όμως έναν παριστάμενο γραμματέα τουρισμού ο οποίος δεν ξέρει αν θα παραμείνει στη θέση του. Φημολογείται ότι ενδέχεται να αντικατασταθεί. Δεν μπορείτε να διατηρήσετε ένα κυβερνητικό στέλεχος σε μια θέση ώστε να μάθει αυτόν τον τομέα και να μην τον αλλάζετε κάθε φορά που αλλάζουν οι διαθέσεις του Πρωθυπουργού με τους ανασχηματισμούς;

Καταργήσατε το Υπουργείο Τουρισμού. Καταργήσατε τον ΕΟΤ. Αν βγάλετε και αυτόν τον άνθρωπο, που με την πολύχρονη τριβή του στα θέματα του τουρισμού γνωρίζει τα προβλήματα, θα αρχίσουμε τις ενημερώσεις πάλι από την αρχή.

Ακόμη, ο κύριος Υπουργός μίλησε για την αστεροποίηση των ξενοδοχείων. Θυμάμαι όμως ότι η κα Παπανδρέου πριν από τέσσερα χρόνια είπε ότι πρόκειται για πρόβλημα άμεσης προτεραιότητας. Μετά ήρθε ο κ. Βενιζέλος, στη Φιλοξενία είπε τα ίδια. Μετά ήρθε ο κ. Χριστοδουλάκης και τον ακούσαμε στο Τουριστικό Πανόραμα να λέει ότι η κατηγοριοποίηση και τα αστέρια είναι θέματα άμεσης προτεραιότητας. Τώρα ο κ. Τσοχατζόπουλος λέει τα ίδια. Πάρτε επιτέλους μια απόφαση.

Τέλος, αποφασίστε ποιος είναι ο στόχος μας. Είναι ο ποιοτικός τουρισμός ή ο ποσοτικός; Ο κ. Χριστοδουλάκης μίλησε για είκοσι εκατομμύρια τουρίστες πριν από μερικούς μήνες. Σήμερα ακούσαμε ότι στόχος μας είναι ο ποιοτικός τουρισμός με τα υψηλά εισοδήματα. Έχουμε επισκεφτεί μαζί, κύριε Υπουργέ, χώρες της Νοτιοανατολικής Ασίας και βλέπουμε τι κάνουν οι Ευρωπαίοι εταίροι μας για την προβολή τους εκεί. Αντίστοιχα βλέπουμε τη δική μας έλλειψη προβολής. Αποφασίστε τι θέλουμε να φέρουμε. Θέλουμε να φέρουμε από τη Νοτιοανατολική Ασία τουρίστες υψηλών εισοδημάτων, ή Αμερικανούς ή Ευρωπαίους; Ας αποφασίσουμε αυτά τα απλά και μετά οι σύμβουλοι ας κάνουν τα διεκπεραιωτικά. Δεν πρέπει να αναθέτουμε στους συμβούλους το μακροπρόθεσμο σχεδιασμό για μια χώρα που έχει συγκεκριμένες ανάγκες, συγκεκριμένες δυνατότητες και συγκεκριμένο εύρος που μπορεί να καλύψει.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Το λόγο έχει ο κ. Πάππας.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΠΑΣ:** Κύριε Υπουργέ, υπάρχει μεγάλη αγωνία για το μέλλον του τουρισμού μας. Δεν είναι μόνο τα πρόσφατα γεγονότα και η ρευστή παγκόσμια επικαιρότητα που σκιάζουν τις ευοίωνες προοπτικές. Είναι και η αδιαφορία της Κυβέρνησης και η έλλειψη μακρόπνοης τουριστικής πολιτικής ή επί το ακριβέστερον, αποκαλύφθηκε η γύμνια της Κυβέρνησης σ' αυτόν το τομέα.

Έτσι λοιπόν, σε κάθε μορφής επικοινωνία μας, εμείς θα σας προτείνουμε και σεις μπορείτε να μας ακούτε όσο θέλετε.

Εμείς προτείνουμε να αυξήσετε κατ' αρχήν το κονδύλιο που διατίθεται για την προβολή του τουρισμού μας στα είκοσι διεσκατομμύρια δραχμές τουλάχιστον, κονδύλιο που να διατίθεται δίκαια για όλα τα γεωγραφικά διαμερίσματα της χώρας και όχι επιλεκτικά, όπως ήδη διαφαίνεται.

Είναι γνωστό, κύριε Υπουργέ, ότι το αθηνοκεντρικό κράτος παρασύρει. Μην ξεχνάτε όμως και τη Μακεδονία, τη Θράκη, την ελληνική περιφέρεια. Αρχίστε τον τουρισμό από τα πρώτα βήματά του και δημιουργήστε υποδομή στην εκπαίδευση, η οποία μάλιστα να συνδέεται με την παραγωγή κατά τη διάρκεια των σπουδών.

Δώστε κίνητρα μέσω της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε επαγγέλματα συναφή με τον τουρισμό, ώστε να ενθαρρυνθεί όλο το φάσμα του τουρισμού. Η δε επιμύηση της τουριστικής περιόδου, βασικό σημείο αναφοράς, να επιτυγχάνεται με την

επιδότηση, κατά κύριο λόγο, των εργαζομένων δύο μήνες προ και μετά την κανονική τουριστική σεζόν.

Επιβάλλεται η υλοποίηση δράσεων στα πλαίσια του επιχειρησιακού προγράμματος ανταγωνιστικότητας, έτσι ώστε, μεταξύ των άλλων, να αναβαθμιστούν οι παρεχόμενες υπηρεσίες των μικρών τουριστικών καταλυμάτων. Γεγονός που θα συνεπάγεται την ύπαρξη μιας ολοκληρωμένης αντιμετώπισης των προβλημάτων, τα οποία σχετίζονται με την τουριστική ανάπτυξη της χώρας.

Υπάρχει, κύριε Υπουργέ, μια σειρά αιτημάτων των Ενώσεων Ξενοδόχων που προανέφερα, της Θεσσαλονίκης, της Χαλκιδικής, της Πιερίας, των Γραφείων Τουρισμού Μακεδονίας-Θράκης και αυτών των Συνεδρίων. Εκπέμπουν SOS και για πολλοστή φορά ζητούν να εισακουστούν, πράγμα που σημαίνει ότι η φωνή τους δυστυχώς δεν φτάνει μέχρι την Αθήνα και μάλιστα μετά τα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου.

Έτσι λοιπόν θα πρέπει να δοθεί ένα προβάδισμα στο αεροδρόμιο «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ» και να αποπερατωθούν το συντομότερο δυνατόν τα έργα αποπεράτωσής του. Μέγα ζήτημα είναι να κρατηθούν τα δρομολόγια των ελληνικών και ξένων αεροπορικών εταιρειών. Ήδη μια πικρή γεύση πάρθηκε από τη διακοπή της «LUFTHANSA» με Μόναχο και των Τουρκικών Αεροπορικών Γραμμών με Κωνσταντινούπολη. Μη λησμονείτε ακόμη ότι σε λίγες μέρες έχουμε το συνέδριο του Παγκοσμίου Συμβουλίου Αποδήμιου Ελληνισμού στη Θεσσαλονίκη και σε ενάμιση περίπου χρόνο τη Σύνοδο Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ακόμη, θα πρέπει να παρέμβει η Κυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση για την αποπεράτωση του οδικού άξονα αρ. 10, ώστε να αρθούν τα εμπόδια για την ανάπτυξη του οδικού τουρισμού μέσω της Γιουγκοσλαβίας. Να εκδίδει η χώρα μας, βάσει του άρθρου 5 της Συνθήκης Σένγκεν, βίζες συγκεκριμένου χρόνου, για λόγους εθνικού συμφέροντος. Να διευκολύνεται η έκδοση βίζας από τις πρεσβείες των χωρών, Visegrad, Κίνας, με αύξηση του προσωπικού. Να ιδρυθεί Διεύθυνση Εξωτερικών στο Βελιγράδι με ευχέρεια της ζώνης ευθύνης σε όλα τα κράτη της τέως Γιουγκοσλαβίας, στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία. Να μειωθούν τα τέλη εκσυγχρονισμού σε ένα...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Κύριε Πάππα, τελειώνετε σας παρακαλώ.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΠΑΣ:** Μισό λεπτό ακόμη, κύριε Πρόεδρε.

...και να μην αυξηθεί το κόστος εισόδου σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους. Και μια και ο λόγος για αρχαιότητες, προς την κατεύθυνση αυτή να οδηγηθούν οποιεσδήποτε υπάρχουσες εκκρεμότητες σε ανασκαφικές εργασίες που σχετίζονται με την εξέλιξη δημοσίων έργων. Όπως επίσης αναστηλωτικές παρεμβάσεις σε μεμονωμένα μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους. Είναι η ανάδειξη του πολιτισμού μας, είναι αυτό που περιμένουν μέσω του τουρισμού οι ξένοι επισκέπτες στη χώρα μας.

Τελειώνοντας, κύριε Υπουργέ, θα ήθελα να πω ότι θα επιμένουμε για τον τουρισμό και εσείς θα μας ακούτε όσο θέλετε.

Ευχαριστώ.

( Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας )

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Το λόγο έχει ο συνάδελφος κ. Φλωρίνης.

**ΑΘΗΝΑΙΟΣ ΦΛΩΡΙΝΗΣ:** Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, όπως γνωρίζετε, εκπροσωπώ τον Νομό Χαλκιδικής, έναν κατ' εξοχήν τουριστικό νομό. Η Χαλκιδική, κύριε Υπουργέ, ο τουριστικός αυτός παράδεισος, αντί να καταστεί το θέρετρο της Ενωμένης Ευρώπης, αφήνεται από την Κυβέρνησή σας στην κακή της τύχη και στα μαύρα της χάλια.

Εμφανής ανεπάρκεια τουριστικών υποδομών στο νομό, κακό οδικό δίκτυο, που αντί για αυτοκινητοδρόμους διαθέτει «μονοπάτια φονιάδες» αθών τουριστών και επισκεπτών, δρόμοι χωρίς ή με λανθασμένη σήμανση και χωρίς ηλεκτροφωτισμό, λιμενικές εγκαταστάσεις τριτοκοσμικές και επικίνδυνες για τη ναυσιπλοΐα. Μαρίνες και γήπεδα για γκολφ ανύπαρκτα, ανύπαρκτα επίσης μεσαία και μεγάλα συνεδριακά κέντρα, αναξιοποίητες ιαματικές πηγές και δρυμοί, οικισμοί και

κωμοπόλεις χωρίς αποχετευτικά δίκτυα και βιολογικούς καθαρισμούς.

Μία πολύ αξιόλογη μονάδα του Πόρτο Καράς σε αδράνεια και απραξία λόγω κακών κυβερνητικών χειρισμών. Υποβαθμισμένο περιβάλλον, εγκαταλελειμμένη, ηχορύπανση και παρατουρισμός σε έξαρση, κύριε Υφυπουργέ. Ένας τουριστικός κατ' εξοχήν νομός χωρίς Σχολή Τουριστικών Επαγγελματιών. Και κοντά σε όλα αυτά το αεροδρόμιο «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ» ακατάλληλο και ανεπαρκές για να δεχθεί όγκο τουριστών κατά τη θερινή περίοδο. Αυτό νομίζω ότι δεν είναι τουριστική πολιτική, κύριε Υφυπουργέ, και, για να είμαστε και δίκαιοι, ευτυχώς που υπάρχει η ιδιωτική πρωτοβουλία και λύνει αρκετά προβλήματα.

Κύριε Υφυπουργέ, οι Ενώσεις Ξενοδόχων Χαλκιδικής, Θεσσαλονίκης, Πιερίας, η Ένωση Τουριστικών Γραφείων Μακεδονίας-Θράκης, και το Γραφείο Συνεδρίων και Επισκεπτών της Θεσσαλονίκης σας έστειλαν υπόμνημα, το οποίο και προσυπογράφουμε και, μεταξύ άλλων, σας ζητούν και κάνουν έκκληση να σκύψετε με ενδιαφέρον πάνω στα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο τουρισμός στη βόρεια Ελλάδα.

Επίσης σας ζητούν να συστήσετε στα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου Τουρισμού και της Επιτροπής Διαχείρισης Κρίσεων ότι είναι καιρός να ανησυχήσουν για την καλπάζουσα απογύμνωση της βόρειας Ελλάδας από τις αεροπορικές εταιρείες.

Κυρία Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι κύμα υποβάθμισης μαστίζει τον ελληνικό τουρισμό και ότι τα πράγματα πηγαίνουν από το κακό στο χειρότερο. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οι αρμόδιοι και οι υπεύθυνοι για την ανάπτυξη του τουρισμού φάνηκαν «λίγοι», ερασιτέχνες και άσχετοι.

Εδώ επιτρέψτε μου να σας αναφέρω ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα και θέλω, κύριε Υφυπουργέ, να το παρακολουθήσετε αυτό. Το Σεπτέμβριο επισκεφθήκα την Ταϊβάν. Εκεί λοιπόν διαπίστωσα με λύπη ότι τα ελληνικά συμφέροντα εκπροσωπεί Ισπανός. Ο Ισπανός, λοιπόν, με εντιμότητα μου είπε ότι έστειλε στη χώρα μας δυόμισι χιλιάδες τουρίστες, ενώ στην Ισπανία εκατό χιλιάδες τουρίστες. Και αυτό είναι επόμενο. Δεν υπάρχει, λοιπόν, τρόπος να έχουμε και εμείς έναν εκπρόσωπο εκεί για τα εθνικά μας συμφέροντα; Και οι Ταϊβανοί είναι τουρίστες με γεμάτο πορτοφόλι και μάλιστα προτιμούν χειμερινούς μήνες.

Σας δίνεται, κύριε Υφυπουργέ, η ευκαιρία με τους Ολυμπιακούς Αγώνες να προωθήσετε την τουριστική σας πολιτική. Εμείς θα είμαστε κοντά σας, είμαστε έτοιμοι να συνεργαστούμε, αλλά και να σας βοηθήσουμε όταν χρειαστεί. Εσείς δείξτε περισσότερο ενδιαφέρον, εσείς και οι υπηρεσίες σας. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Το λόγο έχει ο Υφυπουργός Ανάπτυξης κ. Γεωργακόπουλος, για να δευτερολογήσει.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):** Κύριοι συνάδελφοι, αν κάποιος άκουγε σήμερα τους ομιλητές, θα νόμιζε ότι ο ελληνικός τουρισμός έχει καταρρεύσει. Αυτή την εντύπωση δώσατε. Δυστυχώς όμως για σας δεν είναι έτσι.

**ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ:** Γιατί, κύριε Υπουργέ;

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):** Γιατί σας διαψεύδει η πραγματικότητα. Μιλήσατε για μείωση τουριστών. Καμία μείωση τουριστών! Σας διαβάζω εδώ τα νούμερα αφίξεων. Από πότε θέλετε; Το 1996, εννέα εκατομμύρια επτακόσιες ογδόντα δύο χιλιάδες. Το 1997, δέκα εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες. Το 1998, έντεκα εκατομμύρια τριακόσιες εξήντα τρεις χιλιάδες. Το 1999, δώδεκα εκατομμύρια εξακόσιες πέντε χιλιάδες. Το 2000, δεκατρία εκατομμύρια. Και αν θέλετε και αναλυτικά κατά χώρα, μπορώ να σας τα πω για να δείτε ότι δεν είναι αφικνούμενοι λαθρομετανάστες, όπως είπατε, γιατί οι λαθρομετανάστες δεν καταγράφονται, κύριοι συνάδελφοι. Δεν καταγράφονται βεβαίως ούτε οι οικονομικοί μετανάστες ως τουρίστες. Γιατί, αν

δείτε, οι χώρες προέλευσης των Ελλήνων τουριστών είναι Αυστραλία, Αυστρία, Βέλγιο, Γερμανία, Γαλλία, Ελβετία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, Νορβηγία και πάει λέγοντας. Αν νομίζετε ότι από τις χώρες αυτές έρχονται λαθρομετανάστες στην Ελλάδα, κάποιο λάθος κάνετε.

Μετά είπατε για τη χαμηλή κατανάλωση. Πάλι τα γεγονότα σας διαψεύδουν. Σας διαβάζω αμέσως τα στοιχεία τα οποία υπάρχουν για τη μέση κατανάλωση που υπάρχει του συναλλάγματος που διαθέτουν οι τουρίστες που έρχονται στην Ελλάδα.

Θα σας διαβάσω την κατά κεφαλήν δαπάνη. Στην Ελλάδα το 2000 δαπάνησαν 738 δολάρια, ενώ το 1996 δαπανούσαν 567 δολάρια. Δηλαδή, έχουμε μια αύξηση 12,6%. Άρα, δεν βαίνουμε προς το φτωχό τουρισμό. Όσο περνάει ο χρόνος τόσο η κατά κεφαλήν δαπάνη των τουριστών που έρχονται στην Ελλάδα αυξάνεται και δεν μειώνεται.

**ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ:** Μόνο εσείς τα λέτε αυτά, κύριε Υπουργέ.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):** Δεν τα λέω εγώ, κύριε συνάδελφε. Τα λέει ο Διεθνής Οργανισμός Τουρισμού. Αν δεν τα ξέρετε, σας παραπέμπω στην πηγή. Είναι στοιχεία του Διεθνούς Οργανισμού Τουρισμού. Εάν δεν σας συμφέρουν τα στοιχεία, δεν φταίω εγώ. Οφείλετε να μελετήσετε περισσότερο τα στοιχεία, τα οποία παρουσιάζετε στη Βουλή.

Μας διαβάσατε και τα παράπονα του προέδρου του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου του Ηρακλείου. Έχετε ακούσει ποτέ τους ξενοδόχους στην αρχή της περιόδου να λένε ότι πάει καμία τουριστική περίοδος καλά; Ποτέ, κύριε συνάδελφε. Πάντοτε παραπονιούνται ότι φέτος θα κλείσουμε, δεν πάμε καλά και τούτο και εκείνο και το άλλο. Και όταν κλείνει η περίοδος, πάντοτε παρουσιάζονται αυξημένα και τα έσοδα από τον τουρισμό αλλά και αυξημένη η προσέλευση των τουριστών.

Μας είπατε επίσης ότι διαλύθηκε ο ΕΟΤ και υπάρχει χάος. Η περιφερειακή πολιτική, την οποία κάνει η Κυβέρνηση με το να συστήνουμε περιφερειακές υπηρεσίες τουρισμού, είναι διάλυση;

Μας είπατε ακόμα ότι λέμε να γίνει διαπεριφερειακή συνεργασία. Ναι, κύριοι συνάδελφοι. Το είπαμε αυτό γιατί υπήρχαν οι περιφερειακές μονάδες του ΕΟΤ στη Ρόδο, στην Κέρκυρα, στην Πάτρα, στη Θεσσαλονίκη που μπορούσαν να λειτουργήσουν άμεσα και γρήγορα και να απορροφήσουν αυτόν τον όγκο της εργασίας. Υπήρχαν όμως, και περιοχές όπως η δυτική Μακεδονία, η Τρίπολη που δεν μπορούσαν να απορροφήσουν...

**ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ:** Τότε γιατί τις στείλατε, κύριε Υπουργέ;

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):** Περιμένετε, κύριε συνάδελφε.

Δεν μπορούσαν να απορροφήσουν αυτόν τον όγκο. Μέχρι να ολοκληρωθούν όμως οι μετατάξεις του προσωπικού του ΕΟΤ για να στελεχωθούν αυτές οι υπηρεσίες, δεν θα αφήναμε τους πολίτες εμείς, είτε να διαμαρτύρονται είτε να τρέχουν από δω και από εκεί χωρίς να ξέρουν πού θα βρουν λύση στο πρόβλημά του. Γι' αυτό είπαμε ότι με συμφωνία των ομόρων περιφερειών –και όχι από τη Σάμο στην Κέρκυρα, όπως προσφώνω είπατε–...

**ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΛΙΑΣΚΟΣ:** Αλλά στη Θεσσαλονίκη.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):** Θα μπορεί να δοθεί λύση σε αυτά τα προβλήματα που μπορεί να υπάρξουν.

Είπατε ακόμα και για τις Κυκλάδες. Γνωρίζετε βεβαίως ότι από το νόμο στις Κυκλάδες μπορούμε να συστήσουμε –και θα συστήσουμε– γραφεία του ΕΟΤ σε τέσσερα νησιά, έτσι ώστε να μη χρειάζεται να φεύγουν από τα νησιά να έρχονται στην Αθήνα. Και για φέτος μόνο –αν διαβάσετε καλά τη διάταξη, θα το δείτε– λέει «δύνатаι». Εάν ο περιφερειάρχης διαπιστώσει ότι δεν μπορούν να πάνε στη Ρόδο για να λύσουν το πρόβλημά τους –επειδή η έδρα είναι στη Σύρο και μπορούν να πάνε στη Ρόδο, γιατί στη Ρόδο υπάρχει υπηρεσία ικανή να λύσει τα προβλήματα– τότε παραπέμπει το θέμα στα κεντρικά του ΕΟΤ.

Πάλι για την εξυπηρέτηση των πολιτών. Και εδώ διαφωνείτε. Αντί να μας πείτε «μπράβο» που προλαβαίνετε τη μη εξυπηρέτηση των πολιτών και προβλέπετε ότι εάν παρουσιαστούν προβλήματα να δοθεί άμεσα λύση –και το έχουμε σκεφτεί εκ των προτέρων- μας λέτε ότι διαλύσαμε τις υπηρεσίες του ΕΟΤ.

Μετά μας είπατε ότι κάνουμε συμφωνία με τους tour operator για να ρίξουν τις τιμές. Κάνετε λάθος, το αντίθετο. Από τα στοιχεία που έχουμε από τους διευθυντές των διευθύνσεων του εξωτερικού, γνωρίζουν ότι ο ελληνικός τουρισμός δεν δέχεται ιδιαίτερη πίεση φέτος.

Αν θέλετε να σας διαβάσω και στοιχεία για να δείτε ποιες είναι οι προοπτικές του ελληνικού τουρισμού για το 2002, όπως αυτά παρουσιάζονται, θα δείτε ότι δεν είναι αυτά αρνητικά.

Αντίθετα παρουσιάζεται ότι θα υπάρχει μία αύξηση των τουριστών για το 2002 σε σχέση με το 2001. Παρουσιάζεται αύξηση από την Αυστραλία, αύξηση από την Αυστρία από 4% σε 5%, από 2% σε 3%, μείωση από το Λουξεμβούργο, όπως προβλέπει ο εκεί διευθυντής μας, αύξηση από τη Γερμανία κατά 5%, αύξηση από την Αγγλία κατά 4% και γενικώς μια μικρή μείωση, αλλά αύξηση δε. Μπορεί να μην έχει τους ρυθμούς αύξησης του 10% που είχε τις προηγούμενες χρονιές, αλλά υπάρχει αύξηση των κρατήσεων για το 2002. Και όσο περνά ο χρόνος και απομακρυνόμαστε από το τραγικό γεγονός της 11ης Σεπτεμβρίου, τόσο οι κρατήσεις θα αυξάνονται και δεν θα μειώνονται.

Μιλήσατε επίσης για τη διαφήμιση. Είπατε ότι τα έξι ή επτά δισεκατομμύρια είναι λίγα και θα πρέπει να τα κάνουμε είκοσι δισεκατομμύρια. Κάποιοι άλλοι μπορεί να έλεγε και για τριάντα ή σαράντα δισεκατομμύρια. Εύκολο είναι να το λέει κανείς, αλλά θα πρέπει να δούμε πώς μπορεί να αυξηθεί πράγματι, όχι μόνο η διαφήμιση, αλλά η σωστή προβολή της χώρας. Γιατί διαφήμιση δεν είναι μόνο τα σποτ στην τηλεόραση και οι πληρωμένες καταχωρήσεις στα έντυπα. Είναι η συνολική προβολή της χώρας. Και αυτό μπορεί να γίνει μέσα από τριμερή, θα έλεγα, συμμετοχή. Και οι ιδιώτες θα πρέπει να συμμετέχουν και η Τοπική και Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, γιατί η Τοπική Αυτοδιοίκηση εισπράττει τα τέλη παρεπιδημούντων και πρέπει να συμβάλει κι αυτή στη διαφήμιση, αλλά και βεβαίως το κράτος, το οποίο σηκώνει σήμερα το κύριο βάρος. Και δεν έχουμε σταματήσει στο να διαφημίζουμε μόνο τα νησιά, όπως είπατε και τις ιδιαίτερα τουριστικές περιοχές, αλλά ενισχύουμε με κονδύλια τις νομαρχίες και τις περιφέρειες, για να προβάλλουν εκείνες το τουριστικό προϊόν κάθε περιφέρειας και κάθε νομού. Πού βλέπετε λοιπόν ότι έχουν εγκαταλειφθεί οι νομοί και οι περιφέρειες;

Μιλήσατε επίσης για την εκπαίδευση του προσωπικού. Πράγματι τον τελευταίο καιρό η εκπαίδευση στις τουριστικές σχολές του Ε.Ο.Τ. δεν ήταν αυτή την οποία θα θέλαμε. Σύντομα θα έχετε στα χέρια σας ένα σχέδιο νόμου για την αναβάθμιση των σχολών τουριστικής εκπαίδευσης και θα δείτε εκεί ότι η εκπαίδευση θα έχει διάφορους τομείς. Θα είναι για τους επαγγελματίες, θα είναι γι' αυτούς οι οποίοι θα έχουν μέση εκπαίδευση, θα είναι όμως και για ανωτάτη εκπαίδευση. Θα παρέχεται ακόμα και μεταπτυχιακό πτυχίο. Οι σχολές τουριστικής εκπαίδευσης αναβαθμίζονται στο επίπεδο που είναι οι σχολές των Τ.Ε.Ι. και των πανεπιστημίων, με όλα τα δικαιώματα και με όλες τις υποχρεώσεις, όπως απορρέουν από τα νομοσχέδια του Υπουργείου Παιδείας, έτσι ώστε πραγματικά να παρέχεται ουσιαστική και πραγματική τουριστική παιδεία.

Δεν περίμενα βεβαίως να ακούσω από τον κ. Πάππα ότι κάτι πονηρό και κάτι κακό έγινε με τα κάμπινγκ, για κάποια ξεπουλήματα και όλα τα σχετικά. Θα προτιμούσα να αποφεύγετε αυτού του είδους τις αναφορές, όταν υπάρχουν αρχεία.

Εγώ θα σας διαβάσω ορισμένες ημερομηνίες και ορισμένες παραχωρήσεις, οι οποίες έγιναν στις 13 Οκτωβρίου 1993. Υπογράφει ο τότε Υπουργός Εθνικής Οικονομίας, ο κ. Κασσίμης, που επεκτείνει τις μισθώσεις πολλών, για δέκα, δεκαπέντε χρόνια. Θα σας τα δώσω, αν θέλετε, να τα έχετε στη διάθεσή σας, δεν θέλω να αναφέρω τα σχετικά.

Θυμάστε πότε έγιναν οι εκλογές; Έγιναν στις 10 Οκτωβρίου 1993. Στις 13 Οκτωβρίου 1993, το πρωί στις 10.00' ή στις 11.00' ορκίστηκε η τότε Κυβέρνηση Παπανδρέου. Ο κ. Κασσίμης στις 8.00' υπέγραψε παραχωρήσεις κάποιων περιπτέρων, κάποιων πλάζ, κάποιων κάμπινγκ. Εδώ τα έχω, αν θέλετε μπορείτε να τα δείτε.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ:** Να τα δούμε, κύριε Υφυπουργέ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):** Να τα δείτε, στη διάθεσή σας είναι.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ:** Λέπει και ο κ. Κασσίμης.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):** Είναι έγγραφο από το αρχείο του Ε.Ο.Τ. Τα ξέρει ο κ. Κασσίμης. Δεν θέλω να προχωρήσω περισσότερο σε αυτό, για να μη δημιουργούμε εντυπώσεις.

Βεβαίως το πολύπαθο ενδιαφέρον σας για τον τουρισμό αποδεικνύεται, γιατί από τους είκοσι έναν συναδέλφους που υπέγραψαν την επερώτηση, οι παρόντες είναι μόνο πέντε. Αυτό δείχνει πόσο πραγματικά ενδιαφέρεται η Νέα Δημοκρατία. Αλλά αυτό είναι δικό σας πρόβλημα, εμάς δεν μας ενδιαφέρει.

Είπατε ότι δεν κάναμε τίποτα για την κρίση. Εμείς όταν έγινε η κρίση στο Κόσοβο αντιμετωπίσαμε πάλι αντίστοιχο πρόβλημα. Τότε αυτά τα οποία ζητούσαν οι δήθεν θιγόμενοι ήταν μερικές δεκάδες δισεκατομμύρια. Τους είπαμε να βοηθήσουμε εκείνους που πραγματικά υπέστησαν ζημιά από την κρίση και αναθέσαμε σε εταιρεία. Έκανε μελέτη της ζημιάς που υπέστησαν οι συγκεκριμένες παρατηρήσεις και τότε απεδείχθη ότι από τις δεκάδες δισεκατομμύρια που ήταν το κοστολόγιο ήταν μόλις τρία δισεκατομμύρια τα οποία πλήρωσε τότε το ελληνικό δημόσιο και ικανοποιήθηκαν εκείνοι που πραγματικά είχαν υποστεί ζημιά και όχι βρήκαμε παπά να θάψουμε και ζωντανούς. Το ίδιο κάνουμε και σήμερα. Διερευνούμε. Το συζητήσαμε στο Εθνικό Συμβούλιο Τουρισμού το θέμα της κρίσης. Συζητήθηκε και υπάρχει και επιτροπή κρίσεων. Μπήκαν τα προβλήματα μέσα, ήλθαν από τους θιγόμενους φορείς, μελετήθηκαν και ζητούν ορισμένα πράγματα τα οποία δεν μπορούν να ικανοποιηθούν. Υπάρχει ο ανταγωνισμός από την Ευρωπαϊκή Ένωση, υπάρχουν δεσμεύσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση όπου δεν μπορούμε να ικανοποιήσουμε τα όσα ζητούν και από την άλλη μεριά αν είχα εδώ τα στοιχεία θα σας έλεγα ακριβώς που υπάρχουν δεσμεύσεις και που δεν υπάρχουν.

Παρ' όλα αυτά έχουμε πάρει μέτρα. Και η διαφήμιση με τους tours operators θα γίνει εκεί με επιπλέον 4 εκατομμύρια δολάρια για να τονώσουμε την αγορά των Ηνωμένων Πολιτειών η οποία πράγματι υπέστη μια μεγάλη ζημιά. Η αγορά αυτή υπέστη το μεγαλύτερο τρομοκρατικό πλήγμα. Είχε βεβαίως υποστεί πλήγμα από τις ταξιδιωτικές οδηγίες του κ. Ρήγκαν. Μην ξεχνάμε ότι το 1985 από τετρακόσιους ογδόντα χιλιάδες αμερικανούς τουρίστες έπεσαν στις διακοσίες πενήντα χιλιάδες μέχρι διακοσίες ογδόντα χιλιάδες. Ακριβώς αυτός ο όγκος των αμερικανών τουριστών, μη νομίζετε ότι δεν μπορεί να υποκατασταθεί. Μπορεί να υποκατασταθεί με την αύξηση των Ευρωπαίων τουριστών. Η μέση δαπάνη κατά κεφαλήν του Αμερικανού τουρίστα είναι διπλάσια απ' ότι έχει ο Ευρωπαίος τουρίστας. Δεν θα μηδενιστεί και τελείως η αγορά των Ηνωμένων Πολιτειών. Μπορεί να μην έλθουν οι διακοσίες ογδόντα χιλιάδες που ήλθαν πέρυσι, μπορεί να έλθουν εκατό χιλιάδες ή εκατόν είκοσι χιλιάδες, γιατί πολλοί από αυτούς σας πληροφορώ ότι είναι Έλληνες που έρχονται στην Ελλάδα για να περάσουν τις διακοπές τους και αυτοί θα συνεχίσουν να έρχονται. Έχουμε αυξήσει τη δαπάνη διαφήμισης του συνεδριακού τουρισμού στη Γερμανία και στην Αγγλία κατά 500.000.000 δραχμές, ακριβώς για να προσελκύσουμε τέτοιους τουρίστες από την Αγγλία και τη Γερμανία που είναι οι δύο μεγαλύτεροι πελάτες μας, διόμισι εκατομμύρια τουρίστες από κάθε χώρα, γιατί ειπώθηκαν πολλά από τους συναδέλφους.

Είπατε ακόμα ότι δεν υπάρχουν στατιστικά στοιχεία, τα γράφετε στην επερώτησή σας αυτά, ότι ο ΕΟΤ δεν παρουσίασε τα στατιστικά στοιχεία. Δεν γνωρίζετε ότι από το νόμο ο ΕΟΤ δεν δικαιούται να κρατά στατιστικά στοιχεία; Ο ΕΟΤ υποχρεούται να χρησιμοποιεί τα στατιστικά στοιχεία της ΕΣΥΕ και όσα στοιχεία έχει εκδώσει η ΕΣΥΕ είναι στον κόμβο του ΕΟΤ

όπου μπορεί να μπει ο καθένας στο διαδίκτυο και να τα πάρει. Ότι έχει εκδώσει η ΕΣΥΕ υπάρχουν στο διαδίκτυο και μπορείτε να τα πάρετε και σεις.

Επίσης είπατε ότι η Ελλάδα είναι στη διακεκαυμένη ζώνη και ότι θα έχει μείωση του τουρισμού. Σας πληροφορώ ότι ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού, η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΟΟΣΑ στην Επιτροπή Τουρισμού λένε ότι η Ελλάδα δεν συγκαταλέγεται στις χώρες που θα επηρεαστούν από τη κρίση. Δεν τα λέμε εμείς αυτά, τα λέει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού, τα λέει ο ΟΟΣΑ, τα λέει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο ελληνικός τουρισμός επηρεάζεται κυρίως, όπως σας είπα, μόνο από τον ευρωπαϊκό τουρισμό. Ο ευρωπαϊκός τουρισμός δεν πρόκειται να σταματήσει, κύριοι συνάδελφοι, γιατί ο επηρεασμός που θα γίνει στον Ευρωπαϊό τουρίστα είναι να ταξιδεύει μακριά. Να πάει στη Λατινική Αμερική, να πάει στην Ασία, να πάει στον Ειρηνικό, οπότε θα υποκαταστήσει μοιραία τα ταξίδια του σε πιο κοντινές αποστάσεις.

Η χώρα σήμερα είναι μία χώρα ασφαλής, μία χώρα που προσφέρει ποιοτικό τουρισμό μέσα στα πλαίσια τα οποία μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του Ευρωπαϊού τουρίστα και έτσι οι προοπτικές, οι οποίες παρουσιάζονται για τον ελληνικό τουρισμό, δεν είναι καθόλου δυσόιωνες. Μπορεί να μην είναι υπεραισιόδοξες και δεν θέλω να είμαι υπεραισιόδοξος, αλλά δεν μπορώ να είμαι και απαισιόδοξος για την προοπτική του ελληνικού τουρισμού. Ακόμα επειδή μιλήσαμε για την κρίση, εμείς είμαστε έτοιμη και θα κάνουμε πρόταση σε όλους τους παράγοντες του τουρισμού, να δημιουργηθεί ένα ταμείο αντασφάλισης κρίσεων, έτσι ώστε να υπάρχουν αποθέματα, για να μπορούν να αντιμετωπίζονται οι κρίσεις στον τουρισμό. Δεν μπορεί κάθε φορά που γίνεται κάτι -δυστυχώς βρισκόμαστε σε μία περιοχή σήμερα που οποιοδήποτε παγκόσμιο γεγονός μπορεί να επηρεάζει κάποιες επιχειρήσεις- να καλείται το κράτος να βοηθήσει. Από τη μια μεριά θέλουμε λιγότερο κράτος και από την άλλη προσφεύγουμε όλοι στο κράτος και ζητάμε την προστασία του και την ομπρέλα του να μας προστατεύει. Να δημιουργηθεί ένα ταμείο αντασφάλισης έτσι ώστε να μπορούν να προστατεύσουν και αυτοί τις επιχειρήσεις τους και γενικότερα τη δουλειά τους.

Για την αστεροποίηση των ξενοδοχείων. Σας πληροφορώ, κύριοι συνάδελφοι, ότι το προεδρικό διάταγμα ήδη είναι στο Συμβούλιο Επικρατείας, έχει τελειώσει την επεξεργασία του, περιμένουμε να περάσει από το τμήμα για να δοθεί προς υπογραφή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και να πάει για δημοσίευση. Είναι θέμα εβδομάδων, δεν θέλω να δεσμευτώ όσον αφορά το χρόνο, αλλά είναι θέμα εβδομάδων να ολοκληρωθεί το προεδρικό διάταγμα για την αστεροποίηση.

Μας κατηγορήσατε επίσης γιατί η «LUFTHANS» έκοψε τη σύνδεση που είχε με Μόναχο-Θεσσαλονίκη. Δεν είναι αποτέλεσμα της κρίσης αυτό. Ήταν κάτι που το σχεδίαζε από καιρό, γιατί είχε 5.000.000 ευρώ έλλειμμα κάθε χρόνο η πτήση αυτή. Ήταν προγραμματισμένο να το κόψει, όμως συνέπεσε τώρα γιατί έπεσαν ακόμα περισσότερο τα έσοδα της και δεν έκοψε μόνο της Θεσσαλονίκης. Έκοψε χίλιες πεντακόσιες πτήσεις την εβδομάδα και διακινεί σαράντα έξι αεροπλάνα λιγότερα από ότι διακινούσε πριν από την 11η Σεπτεμβρίου και έχει ένα τζίρο 15.000.000 ευρώ λιγότερα ακριβώς λόγω της πτήσης. Επομένως δεν είναι η Θεσσαλονίκη που έκοψε την πτήση της.

Έχω να πω ορισμένα ακόμη, αλλά επειδή ξέρω ότι θα δευτερολογήσει ο κ. Σαλαγκούδης θα του απαντήσω στη συνέχεια.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Ο κ. Σαλαγκούδης έχει το λόγο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ:** Κύριοι συνάδελφοι, πραγματικά λυπήθηκα που άκουσα τον κύριο Υφυπουργό, γιατί μίλησε στο ίδιο ύφος που μιλάνε οι Υπουργοί αυτής της Κυβέρνησης. Ικανοποιημένοι με το ελάχιστο έργο που πραγματοποιούν. Βέβαια στις εξαγγελίες τους πάντοτε και επικοινωνιακά είναι πάντα πολύ πετυχημένοι. Εκεί έχουν να επιδείξουν πραγματικά ένα μεγαλειώδες έργο. Όμως στην πράξη είναι πάρα πολύ λίγο το έργο τους.

Χάρηκα, γι' αυτό μίλησα στην πρωτολογία μου έτσι, γιατί ο κύριος Υπουργός πράγματι σχεδόν αποδέχθηκε με τον τρόπο που μιλούσε ότι δεν έχουν γίνει σημαντικά πράγματα, ότι δεν υπάρχει στρατηγικός μακροπρόθεσμος σχεδιασμός για τον τουρισμό και είναι φυσιολογικό οι επιδόσεις της Κυβέρνησης και της Ελλάδας σε αυτόν τον τομέα να μην είναι αυτές που έπρεπε. Μάλιστα χαρακτηριστικά -και εκεί χάρηκα ακόμα περισσότερο- παραδέχθηκε ο Υπουργός Ανάπτυξης ότι είναι ένας ανεκμετάλλετος θησαυρός ο τουρισμός μας. Έτσι πρέπει, κύριε Υφυπουργέ, να αντιμετωπίσετε σήμερα το Υπουργείο που έχετε αναλάβει. Γιατί αν θεωρήσετε ότι αυτά τα νούμερα που μας αναφέρατε σας ικανοποιούν, τότε θα πω αυτό που είπα και στην πρωτολογία μου, έχετε πολύ χαμηλά τον πήχη, γιατί φοβάστε αν τον σηκώνετε μήπως περάσετε από κάτω. Αλλά εγώ ξέρω ότι έχετε αναστήμα, κύριε Γεωργακόπουλε, και πιστεύω ότι μέσα σας θα θελήσετε να βγάτε πιο ψηλούς στόχους από αυτούς που δείξατε σήμερα με την πρωτολογία σας φαντάζομαι μετά την ανάλυση του Υπουργείου.

Μας μιλήσατε για τις περιφερειακές υπηρεσίες. Βεβαίως είμαστε υπέρ της αποκέντρωσης, αλλά ποιας αποκέντρωσης; Της ουσιαστικής και πραγματικής αποκέντρωσης, αυτή που μπορεί να λειτουργήσει. Και δεν μπορεί να λειτουργήσει η αποκέντρωση αν δεν δημιουργηθεί προηγούμενως προετοιμασία και υποδομή. Δηλαδή στέλνουμε αρμοδιότητες όπως έγινε με τον «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ» και όπως γίνεται με την Τοπική Αυτοδιοίκηση και δεν στέλνουμε πόρους;

Έτσι λοιπόν στείλατε τις αρμοδιότητες στις περιφέρειες ενώ δεν υπάρχει καν υποδομή υπαλλήλων με άμεσο αποτέλεσμα να δημιουργούνται όλα αυτά τα προβλήματα που ορισμένες φορές είναι τραγελαφικά όπως αυτό της Σάμου που εξυμηρετείται από την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας που σημειωτέον δεν έχει ακόμα και περιφερειάρχη. Και λέτε και ομόρων περιφερειών. Πόσο ομόρων; Όταν βλέπουμε ότι είναι τόσο μακριά και δεν είναι εύκολη η μετάβαση προς αυτούς τους χώρους, τότε δεν είναι όμοροι.

Μου έκανε εντύπωση που ζητήσατε γι' αυτό, να σας πούμε και μπράβο. Ε, όχι, κύριε Υπουργέ, να σας λέμε και μπράβο για μια τέτοια κατάσταση που βασανίζει πολλούς ανθρώπους μέχρι να προετοιμαστείτε και να μπορέσετε να τους τακτοποιήσετε μέσα σε ένα χρόνο; Εγώ πιστεύω ότι έτσι όπως λειτουργείτε με ρυθμούς χελώνας, όταν βλέπουμε την Εγνατία Οδό τόσα χρόνια να φτιάχνετε κλπ., φαντάζομαι πώς θα γίνουν και όλα τα υπόλοιπα. Βλέπουμε επίσης και τον «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ» πώς προχωράει τόσα χρόνια.

Είπατε για την προβολή και σας ικανοποίησε το ποσόν. Και εδώ μας βάζετε σε ανησυχίες, γιατί ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος παραπονέθηκε που έκανα τις συγκρίσεις με την Τουρκία. Με πολλή λύπη μου το έκανα και με εθνική ταπείνωση. Έπρεπε όμως να την κάνω γιατί δεν αντέχουμε να συγκριθούμε με τις άλλες χώρες. Είδατε ότι ξεπέρασα τη Γαλλία, Ισπανία, Πορτογαλία, γιατί ίσως εκεί να βρίσκατε διάφορες δικαιολογίες. Όμως με την Τουρκία με λύπη επαναλαμβάνω και με εθνική ταπείνωση έκανα τη σύγκριση για το πώς προβάλλει αυτή η χώρα -η οποία με τίποτα δεν μπορεί να συγκριθεί με την Ελλάδα- όσον αφορά το τουριστικό της όχι προϊόν που τεχνητά δημιούργησε αυτό το χρονικό διάστημα, αλλά το περιβάλλον της, την ατμόσφαιρα, την κοινωνία, τα προβλήματα ασφάλειας που διαθέτει, την αναστάτωση που έχει μέσα στο χώρο της και όλα τα υπόλοιπα που δεν συγκρίνονται με τίποτα. Και όμως προσπαθεί και κάνει πολύ σημαντικά βήματα που μας δημιουργούν όπως σας είπα θλίψη για τους στόχους που έχει αυτή η Κυβέρνηση.

Προβολή λοιπόν με τριμερή συμμετοχή. Εμείς συμφωνούμε. Θεσμοθετήστε έναν πόρο και κάντε ένα ταμείο και αναθέστε το -γιατί είσθε ανίκανοι να προβάλετε την πατρίδα όπως απεδείχθη μέχρι τώρα- σε έναν ιδιωτικό φορέα με τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων, για να μπορεί να κάνει πραγματικά προβολή στην Ελλάδα.

Εμείς, όπως σας είπα, έχουμε έναν πολύ διαφορετικό στόχο που κινείται έτσι για να λειτουργήσει με ιδιωτικοοικονομικά

κριτήρια και θα λύνει προβλήματα αλλά και παράλληλα θα προσελκύει επενδύσεις και θα προβάλλει την Ελλάδα εκεί που πρέπει για να κερδίζουν και τα προϊόντα και οι υπηρεσίες μας.

Χαίρομαι για την εκπαίδευση. Θα περιμένουμε το νομοσχέδιο. Επιτέλους μετά από επτά χρόνια και μετά απ' αυτά τα δύο νομοσχέδια που δεν ήταν και τόσο σημαντικά στο περιεχόμενό τους και μετά τις τόσες τροπολογίες σε άλλα νομοσχέδια, φέρτε ένα νομοσχέδιο και μάλιστα για την εκπαίδευση που είναι πολύ σημαντικό. Δείτε το πρώτο βήμα ότι πραγματικά προσπαθείτε για να δημιουργήσουμε στη χώρα μας υποδομές και προϋποθέσεις τουλάχιστον στο ανθρώπινο κεφάλαιο για να κάνουμε αναβάθμιση ποιοτικού προϊόντος στον τουρισμό και να αναπτύξουμε μ' αυτόν τον τρόπο την τουριστική μας κίνηση.

Μιλήσατε για τους παρόντες. Όλοι οι Βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας έχουν έλθει. Άκουσαν πολλούς από τους ομιλητές και φυσικά δεν έμειναν να παρακολουθήσουν εσάς. Εντάξει, εσείς θέλετε ακροατήριο. Αυτό είναι το ακροατήριο, κύριε Υπουργέ. Νομίζω ότι πρέπει να σας αρκεί γιατί είναι ένα ακροατήριο ζωντανό. Σας είπα πάρα πολλά πράγματα...

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):** Ενωόσα από την αρχή ως το τέλος.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ :** Χαίρομαι που δώσατε αρκετή προσοχή σε αυτά μόνο που οι απαντήσεις σας δεν ήταν τόσο πειστικές για το σημαντικό αυτό θέμα και κυρίως δεν ήταν οι προτάσεις σας και ο σχεδιασμός σας για το τι πρέπει να κάνετε. Αλλά φοβάμαι ότι δεν θα κάνετε τίποτα- αφού μένετε ικανοποιημένοι με αυτό που βρήκατε σήμερα στο Υπουργείο, όπως προσπαθήσατε να μας το παρουσιάσετε για σημαντικό.

Μιλήσατε για την κρίση και αναφερθήκατε σε ένα γεγονός για το Κόσοβο. Εκεί στην παρέμβασή σας για τις αποζημιώσεις κάνατε και πάρα πολλές αδικίες. Αλλά, εν πάση περιπτώσει, εμείς δεν σας είπαμε με την κρίση βγείτε, πάρτε τη σέσουλα και μοιράστε χρήματα. Εμείς σας είπαμε να πάρετε μέτρα.

Μέχρι στιγμής αυτό που κάνετε σας το αναγνωρίζουμε. Κάνετε την επιτροπή κρίσεων. Και εδώ θέλω να πω ότι και εκεί δεν συμμετέχει κανείς από την περιφέρεια, όπως δεν συμμετέχει και στο εθνικό συμβούλιο. Προσέξτε το αυτό. Πρέπει να συμμετέχει και η περιφέρεια για να μη νιώθει παραγκωνισμένη. Κάνετε λοιπόν αυτήν την επιτροπή κρίσεων και τις συνεχείς συσκέψεις. Κωδικοποιήσατε ενδεχομένως και τα προβλήματα, αλλά πράξεις, αποφάσεις, ενέργειες, μέτρα δεν έχετε πάρει ακόμα. Αυτά ακριβώς σας τονίσαμε και αυτά περιμένουμε και αυτά περιμένουν και οι αντίστοιχοι ενδιαφερόμενοι, να αξιοποιήσετε δηλαδή όλο αυτό το διάλογο που έχετε κάνει προηγουμένως.

Την προβολή για την Αμερική την κόψατε από την γενικότερη προβολή. Δηλαδή κόψατε από τα 7 δισεκατομμύρια και μας είπατε για 6 δισεκατομμύρια. Αν από τα 7 αφαιρέσετε 1,5 θα μείνουν 5,5 δισεκατομμύρια για τα υπόλοιπα και για τις υπόλοιπες δράσεις.

Δεν σας λέμε ότι διαλύσατε τα γραφεία της Αμερικής. Υπήρχαν προβλήματα και τα αναγνωρίζουμε. Να φτιάξετε κάτι καλύτερο για την Αμερική, γιατί μας ενδιαφέρουν οι Αμερικανοί τουρίστες. Μας είπατε ότι αν φέρουμε διπλάσιους από την Ευρώπη, καλύπτουν το έλλειμμα από την Αμερική. Ναι, αλλά μπορούμε να βρούμε τους διπλάσιους από την Ευρώπη; Ας λειτουργήσουμε με την Αμερική και ας αξιοποιήσουμε αυτό το κεφάλαιο του Ελληνισμού εκεί επιτέλους και στον τομέα του τουρισμού και στον τομέα των επενδύσεων και σε άλλους τομείς που μπορούμε να το αξιοποιήσουμε και μέχρι τώρα το αφήνουμε αναξιοποίητο και ανεκμετάλλετο.

Θα πρέπει να πούμε ότι πράγματι έχουμε και κάποια πλεονεκτήματα από το γεγονός ότι οι ισλαμικές χώρες δεν θα υποδεχθούν τόσους τουρίστες που υποδεχόντουσαν και αυτοί φυσιολογικά θα στραφούν σε άλλες χώρες. Ναι, αλλά τι κάνουμε προς την κατεύθυνση να τους προσελκύσουμε εμείς; Αυτήν τη στιγμή θα πρέπει να σας πω ότι ο συνδυασμός της φοβίας προς τις αερομεταφορές που έχει μειώσει τις αεροπορικές αφίξεις είναι ένα μεγάλο ποσοστό, 20%, μιλάμε για το αεροδρόμιο των Σπάτων και δεν ξέρουμε για πόσο θα

συνεχιστεί αυτή η φοβία προς τις αεροπορικές μεταφορές με το συνδυασμό ότι η διεθνής οδική αρτηρία η υπ' αριθμόν 10 που διέρχεται από τη Γιουγκοσλαβία και μας έφερνε πάρα πολλούς τουρίστες οδικά, κάνετε προσπάθειες στην Ευρωπαϊκή Ένωση να χρηματοδοτηθεί για να γίνει γρήγορα αυτή η οδός και να γίνει και προσπελάσιμη για να ανοίξει αυτή η οδός επιτέλους, για να μπορούμε να έχουμε με αυτοκίνητα τους τουρίστες. Αλλά ο συνδυασμός αυτών των δύο, η οδός εκείνη δεν χρησιμοποιείται, οι αερομεταφορές είναι επικίνδυνες και μειώνονται κατά τους μετακινούμενους τουρίστες, ίσως προκαλέσουν πρόβλημα. Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο επιβάλλεται να αυξήσουμε το κονδύλιο της προβολής της χώρας μας και φυσικά με πολύ καλύτερη διαχείριση από ό,τι έχετε συνηθίσει να διαχειρίζεστε το δημόσιο χρήμα σε όλους τους τομείς.

Θα ήθελα να μου φέρετε αυτά τα χαρτιά, γιατί κάνατε μία μομφή. Βεβαίως δεν ξέρω αλλά θα χρειαστεί οπωσδήποτε ο κ. Κασσίμης να πάρει θέση πάνω σε αυτό το θέμα. Δεν ξέρω αν είναι έτσι, γι' αυτόν ακριβώς το λόγο θέλω να κατατεθούν τα χαρτιά, για να μελετηθούν.

Μας είπατε ότι προβλέπεται ταμείο ανασφάλισης. Το διάβασα και σε ένα έντυπο του κ. Χριστοδουλάκη, του προκατόχου σας. Λέτε γι' αυτό το ταμείο ανασφάλισης αλλά δεν προχωρήσατε σε ενέργειες προς αυτήν την κατεύθυνση για να το δημιουργήσετε. Βεβαίως συμφωνούμε και πρέπει να γίνει, αλλά προχωρήστε το επιτέλους! Μη μένετε μόνο στις εξαγγελίες και μην είστε με τέτοια λαγνεία στραμμένοι προς την προβολή σας μονάχα. Δείτε έστω ελάχιστη από αυτήν την επιθυμία και επίδοση που έχετε προς την προβολή σας από τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και στην πράξη. Δημιουργήστε επιτέλους, γιατί τότε θα χαιρόσαστε όταν θα βλέπετε τα δημιουργήματά σας όταν θα είστε στην αντιπολίτευση. Εάν δεν βλέπετε παρά μόνο καταστροφή, τότε θα είστε και καταστροφολόγοι ως αντιπολίτευση.

Εμείς σας δείχνουμε το δρόμο με την εποικοδομητική κριτική που κάναμε.

Τέλος, δεν αναφερθήκατε στα προμέτοχα και έχετε μεγάλες οικονομικές εμπειρίες. Είναι σωστό για να καλύψουμε τις μαύρες τρύπες να ξεπουλάμε με προμέτοχα την τουριστική περιουσία της χώρας μας, την περιουσία της ΕΤΑ; Και αυτά να πηγαίνουν στις μαύρες τρύπες και να μη γίνεται ουσιαστικά καμία αξιοποίηση;

Πουλήσατε τις μαρίνες. Τις δώσατε εκεί ή για ενοίκιαση κάποιων χρόνων. Αυτοί θα τις επανοικιάζουν. Αλλά τι θα γίνει με την αναβάθμιση των μαρινών, τα έργα διάνοιξης για να χωράνε περισσότερα σκάφη, τις καινούριες μαρίνες;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Παρακαλώ, ολοκληρώστε.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ:** Τελειώνω, κυρία Πρόεδρε.

Δώστε λοιπόν και λειτουργήστε για τον τουρισμό. Το ζητούμενο είναι η ανάπτυξη. Σηκώστε λίγο πιο ψηλά τον πήχη, όχι πάρα πολύ, όπως τον σηκώνουμε εμείς και μιλάμε για πολύ υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Έχουμε τον τρόπο, υπάρχουν οι μέθοδοι για να το πετύχουμε. Το κάνουν και άλλες χώρες. Σηκώστε λίγο πιο ψηλά τον πήχη, όχι πολύ, για να περάσετε από κάτω.

Επιτέλους, αυτή η πατρίδα αξίζει μια καλύτερη συμπεριφορά. Βεβαίως, αξίζει μία πολύ καλύτερη κυβέρνηση και αυτή θα την έχει όταν θα φθάσουν οι εκλογές και εσείς θα φύγετε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Ο κύριος Υφυπουργός έχει ο λόγο.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):** Κύριε συνάδελφε, είπατε πολλές φορές να βάζουμε ψηλά τον πήχη, αλλά όχι πολύ ψηλά για να μην περάσουμε από κάτω. Δυστυχώς για σας, ο ελληνικός λαός σας βάζει πολύ ψηλά τον πήχη και περνάτε συνέχεια από κάτω. Εμείς όμως υπερηφηνούμε τον πήχη που μας βάζει ο ελληνικός λαός στις εκλογές. Να αφήσετε αυτά που λέτε ότι εσείς βάζετε πολύ ψηλά τον πήχη της ανάπτυξης. Μόνο επί κυβερνήσεων του

ΠΑΣΟΚ παρατηρούνται τέτοιοι ρυθμοί ανάπτυξης που δεν είχαν παρατηρηθεί τριάντα χρόνια πριν.

Είπατε ότι δεν υπάρχει σχέδιο τουριστικής ανάπτυξης. Προφανώς δεν γνωρίζετε ότι έχει κυκλοφορήσει έντυπο.

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ:** Το έχω διαβάσει.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):** Τότε γιατί λέτε ότι δεν υπάρχει σχέδιο;

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΛΑΓΚΟΥΔΗΣ:** Ο Υπουργός το είπε.

**ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ (Υφυπουργός Ανάπτυξης):** Ο Υπουργός δεν είπε ότι δεν υπάρχει σχέδιο. Κάνετε λάθος. Ήμουν εδώ και τον άκουσα πάρα πολύ καλά.

Όσον αφορά την προβολή θα γίνει με media plan από κεντρικά σχεδιασμένο και όχι από τους κατά τόπους διευθυντές των γραφείων του εξωτερικού. Έγινε αυτό μία χρονιά. Φέτος όμως πήραμε απόφαση στο Υπουργείο να γίνει με κεντρικό έλεγχο αυτή η διαφήμιση.

Όσον αφορά τα ποσά, που είπατε ότι διατίθενται σε χώρες, μικρά ή μεγαλύτερα από το ποσό που έχουμε στη διάθεσή μας για τη διαφήμιση του τουρισμού, σας πληροφορώ ότι προέρχονται από μία έρευνα της αγοράς. Δεν τα βάλαμε εμείς όπως μας ήρθε στο κεφάλι 5% εκεί, 14% αλλού. Έγινε έρευνα της αγοράς.

Χαίρομαι που μας αναγνωρίσατε ότι κάτι κάναμε και για την κρίση. Δεν υπήρχε κανένα πρόβλημα να βιαστούμε ιδιαίτερα γιατί η τουριστική περίοδος ήταν στο τέλος όταν συνέβη το γεγονός. Άρα, οι επιχειρήσεις δεν υπέστησαν μεγάλη ζημιά, ώστε να μην μπορούν να ανταπεξέλθουν σε κάποια προβλήματα.

Σας είπα ότι μελετάμε τα θέματα σε βάθος, καλέσαμε τους ανθρώπους, πήραμε τις απόψεις τους και θα παρθούν μέτρα. Θα ανατεθεί σε σύμβουλο το θέμα ο οποίος θα μας δώσει στοιχεία για το ποιοι υπέστησαν ζημιές. Όχι έτσι και ως έτυχε, γιατί όπως ξέρετε οι διάφοροι κλάδοι ζητούν πάρα πολλά και δεν νομίζω ότι εσείς είσατε διατεθειμένοι να σπαταλήσουμε το χρήμα του ελληνικού λαού. Πιστεύω ότι δεν το θέλει και κανένας σ' αυτήν την Αίθουσα να συμβεί.

Επομένως μη μας ασκείτε κριτική επί αυτού, γιατί σε λίγο θα δείτε ποια μέτρα θα πάρουμε. Θα μπορούσα να σας πω ποια μέτρα στοχεύουμε να πάρουμε, αλλά θα περιμένω να ολοκληρωθεί αυτή η διαδικασία. Σας είπα και για το marketing plan της Αττικής, σας είπα και για τα 500 εκατομμύρια στην Αγγλία και για τα 500 εκατομμύρια στη Γερμανία. Σας είπα για το training tour operator, για την Αμερική, για τις εταιρείες lobbying στην Αμερική, για τη συνδιαφήμιση που θα γίνει με τους tour operators, έτσι ώστε να κρατήσουμε, αν θέλετε, την πελατεία μας από τις ΗΠΑ.

Και όταν είπα ότι μπορούν να υποκατασταθούν οι τουρίστες

από δύο Ευρωπαίους έναντι ενός Αμερικανού, δεν εννοούσα ότι αυτός είναι ο στόχος μας. Ο στόχος μας είναι να κρατήσουμε τους Αμερικανούς τουρίστες. Το 82% όμως των τουριστών που έρχονται στην Ελλάδα είναι από την Ευρώπη. Βλέπετε ότι έχουμε κάθε λόγο να ενισχύσουμε και την αγορά της Αμερικής, κύρια όμως πρέπει να κρατήσουμε τη μεγάλη αγορά της Ευρώπης. Προς αυτήν την κατεύθυνση σας πληροφορώ ότι στην έκθεση στο Λονδίνο ήταν παρούσα η Ελλάς και ήταν παρόντες και ο ΕΟΤ και η Γενική Γραμματεία Τουρισμού. Μάλιστα η έκθεση πήγε πάρα πολύ καλά.

Επομένως, κύριοι συνάδελφοι, καλό είναι να αγωνιούμε όλοι για τον τουρισμό μας, καλό είναι να θέλουμε όλοι τον ποιοτικό τουρισμό, αλλά καλό είναι να αναγνωρίζουμε και όποια επιτεύγματα έχουν συμβεί μέχρι σήμερα σ' αυτόν τον τομέα. Χρειαζόμαστε περισσότερα; Ναι. Δεν θα διαφωνήσω εγώ σ' αυτό. Χρειαζόμαστε πολύ περισσότερα, γιατί έχουμε να πουλήσουμε ένα πολύ καλό προϊόν. Είναι το συγκριτικό μας πλεονέκτημα ο τουρισμός και ο πολιτισμός. Αυτά τα δύο συγκριτικά πλεονεκτήματα έχουμε και οφείλουμε να τα αξιοποιήσουμε κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Μου είπατε να καταθέσω αυτές τις συμβάσεις οι οποίες υπεγράφησαν από τις 29 Σεπτεμβρίου μέχρι τις 13 Οκτωβρίου. Σας τις καταθέτω, έτσι ώστε να τις μελετήσετε και εσείς, γιατί εμένα δεν μου αρέσει να αφήνω σκιές.

(Στο σημείο αυτό ο Υφυπουργός Ανάπτυξης κ. Δημήτριος Γεωργακόπουλος καταθέτει για τα Πρακτικά τις προαναφερθείσες συμβάσεις, οι οποίες βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ (Αννα Μπενάκη-Ψαρούδα):** Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της υπ' αριθμ. 14/31-10-2001 επερωτήσεως Βουλευτών της Νέας Δημοκρατίας προς τον Υπουργό Ανάπτυξης, σχετικά με τα μέτρα ενίσχυσης του τουρισμού.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 22:45' λύεται η συνεδρίαση για αύριο ημέρα Τρίτη 27 Νοεμβρίου και ώρα 11.00' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος συζήτηση προ ημερησίας διατάξεως, σύμφωνα με το άρθρο 143 του Κανονισμού της Βουλής, με πρωτοβουλία του Προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Νικόλαου Κωνσταντόπουλου, σε επίπεδο Αρχηγών κομμάτων με θέμα «Ο παρατεινόμενος πόλεμος στο Αφγανιστάν και η θέση της ελληνικής Κυβερνήσεως».

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

